

కొన్ని వేల సంవత్సరాల క్రిందట శ్రావస్థి నగరాన్ని దాసశిలు తన రాజు వరిపాలి స్త్రాండేవాడు. ఆ చుట్టుపక్కల రాజులందరిలోకి దాసశిలుకే గొప్ప విమంతు. లక్షల కలది సైన్యం వుంది. దాసదాసి బనాలకు లెక్కలేదు. ఇక ఆ రాజు భనా గారం రత్నాలు, మొహరీలు, వజ్రాలు, వైడూర్యాలు మొదలైన అన్ని రకాల వెలలేని మణులతోనూ వెండి, బంగారు భనకానులతోనూ నిండి వుండేది. అన్ని తన మించిన అదృష్టం అనుకూలవతి. అప్పుడూనే సాందర్యరాశి అయిన శాంతి రథ రాజుకు రాని కావటమే. మరో గొప్ప వషయం ఏమిటి అంటే. ఇంత బిళ్ళ ర్యంతో తులతాగుతున్నా ఆ రాజుకు

ఏకానా గర్వం అనేది లేదు. దైవ భక్తి కూడా అపారం. ఇక అయిన చేసే దా సభర్తాలకు అంతలేదు. యాచకులకు లేదనకుండా ఏదో ఒకటి యిచ్చి పంపేవాడు. ఆ కారణం చేతనే రాజు దాసశిలుకు అనే తన పేరు సార్థక పరుచుకున్నాడు.

ఇలా వుండగా కన్నాళ్ళకు ఒక పెద్ద అవాంతరం వచ్చింది. ఎంతో అరోగ్యంగా తని తిరుగుతున్న రాని శాంతిరథ వున్నట్టుంది హఠాత్తుగా చనిపోయింది. రాజు కంటికి మంటికి ఏకధారగా ఏడ్చాడు. ప్రజల దుఃఖానికి అంతలేదు. కాని ఎంత ఏడ్చి, చనిపోయిన రానిని తిరిగి బతికించటం ఎవరివల్ల అవుతుంది ?

క్రమంగా రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ రాజు, ప్రజలూ కూడా చనిపోయిన రాణిని గురించి తలచటం మానివేశారు. ఇప్పుడు అందరినీ ఒకే ఒక దిగులు పట్టుకుంది. రాణి కడుపున సంతానం కలగక ముందే చనిపోయింది. తమ రాజు తదనంతరం, రాజ్యం పరులపాలు కాకుండా వుండటానికి రాజు తిరిగి వివాహం చేసుకుని, సంతానం పొందటం ఆవశ్యతం. మంత్రిలూ, సామంతులూ రాజును తిరిగి వివాహం చేసుకోమన్నారు. రాజు ఒప్పుకోక తప్పిందికాదు. ఒక సుముహూర్తాన రాజు తిరిగి వివాహం చేసుకున్నాడు. కాని, దురదృష్టమేమో

కాని రెండవ భార్య కూడా కొద్ది రోజులకే అకస్మికంగా చనిపోయింది.

ఈ వార్త ఆ రాజ్యంలో ప్రజలందరి నేటా పడి, క్రమంగా చుట్టుపక్కల రాజ్యాలకు కూడా పోకిపోయింది. మంత్రిలూ, సామంతులూ ఈ సారి కూడా రాజును తిరిగి మూడో వివాహం చేసుకోమని వేడుకుని, ఎలాగైనా రాజు చేత ఒప్పించకలిగారు. కాని, రాజుకు భార్య అయిన ఇల్లాలు పెళ్ళి అయిన కొద్ది రోజులకేల్లా చనిపోతూన్న దన్ను వార్త విన్న తర్వాత, ఏ తండ్రి చూస్తూ చూస్తూ తన బిడ్డను మృత్యు ముఖంలోకి పంపటానికి ఒప్పుకోగలడు? రాజు పంకియలు కారుగదా. కడకు సామాన్య సంసారులు పైతం తమ పిల్లను రాజుకు ఇవ్వటానికి ఒప్పుకోలేదు. అయినా పట్టువిడవ కుండా మంత్రిలూ, సామంతులూ దేశం నలుమూలలొ యింకా వెతుకుతూనే వున్నారు.

అలా వెతకగా వెతకగా కొన్నాళ్లకు తన కుమార్తెను ఇవ్వటానికి ఒక పెదరాలు ఒప్పుకున్నది. ఆ పిల్ల బీద పంకంలో వుట్టినప్పటికీ అందవందాలలో ఏ రాజు కుమార్తెకూ తనిపోలేదు. అతిరూప సౌందర్యరాశి అయిన ఆ పిల్లను చూచి మంత్రిలూ, సామంతులూ ఉప్పొంగి

పోయారు. వెంటనే ఈవార్త రాజుకు
అందజేశారు. ఒక సామాన్య స్త్రీ యీ సారి
తనకు రాణి కాబోతుందని తెలిసినప్పుడు
రాజు విచారించలేదు సరికదా, ఎంతో
సంతోషించి మంత్రులతో, "మృత్యు
దేవతకు వీడలైనా ఒకటే. భాగ్యవంతు
లైనా ఒకటే. ఇంత ఐశ్వర్యంతో తుల
తూగుతున్నా. నా రాణులను రక్షించుకో
గలిగావా? ఇతికి యోగం వుంటే ఎవ
రైనా ఒకటేకాదు. కనుక మీరు చూచి
వచ్చిన ఆ స్త్రీని వేసుకోవటానికి నాకు
అభ్యంతరము లేదు." అన్నాడు.

ఇది విన్న మంత్రులు ఉత్సాహభరితు
లైనారు. మరి కొద్ది రోజులకల్లా మంచి
ముహూర్తాన రాజుకూ, ఆ పేదరారి

కూతురుకూ వివాహం ఏర్పాటు చేశారు.
వివాహం సలక్షణంగా జరిగేపరకూ ఎవ
రినీ గుండెభైర్యం లేదు. ఎందువల్లనంటే,
అంతకుముందు రాజు వివాహం చేసు
కున్న రాణులు కూడా వివాహం అయిన
తర్వాత ఒక వారం తీరకుండానే
చనిపోయారు.

కాని యీ సారి అలా జరగలేదు.
క్రమంగా రోజులు, నెలలు ఏ అదాం
తరమూ లేకుండా గడిచిపోయినై. అప్పు
టికి రాజుకూ, మంత్రులకూ, ప్రజలకూ
కొంత భైర్యం చెక్కింది. నాటినుంచి
ప్రజలు, "ఈ మూడవ భార్యవల్లనైనా
మా రాజుకు సంతానం ప్రసాదించు.
తండ్రి!" అని చెప్పుడిని ప్రార్థించసాగారు.

రాజు తన నిస్సహ సైనిక విమాత్రం కనబరచలేదు. నాకు మగపిల్లలైనా, ఆడ పిల్లలైనా ఏళ్ళే—అనుకోని మనస్సును సమాధానపరుచుకున్నారు. ఏమైతేనేం, ఆ ముగ్గురు కవలల్ని రాజు, రాణి ఎంతో అల్లారుముద్దుగా పెంచుకుంటున్నారు.

ముగ్గురు పిల్లలకూ తల్లిదండ్రులు వరుసగా సుహాసని, సుభాషిని, సుశేఖిని అని నామకరణం చేశారు. క్రమంగా ముగ్గురు పిల్లలూ, ఆ విటికాపిడు పైబడిన కొద్ది, చక్కటి అందాల బరిణులుగా తయారవుతున్నారు. ఆ పిల్లల చక్క చవాన్ని చూచిన వాళ్ళు, “ఒక్కొక్క కుమార్తె పదిమంది కొమాళ్ళ పెట్టు!” అని మెచ్చుకొనేవారు.

కంతటి అనందంలోనూ మధ్య మధ్య ఒక చిన్న అవాంతరం వచ్చి రాజునూ, రాణినీ కలగాడు పరుస్తూండేది. ముగ్గురు పిల్లలలోనూ ఏవరో ఒకరు ఏదో ఒక ఆపాయంలో చిక్కుకోవటం, మళ్ళీ ఎలాగో తప్పిపోవటం జరుగుతూ వుండేది.

ఒకసారి సుహాసని, తండ్రితో తోటలో షికారు చేస్తూండగా ఒక పెద్ద సర్పం ఆ పిల్లను కాటువెయ్యటానికి వచ్చింది. సమయానికి రాజు తన కత్తితో అనర్చాన్ని సరికెళలే గాని, లెకపోతే ఆ నాటికే సుహాసనికి, లోకానికి ముఠం తరిచాయేదే.

ప్రజల ప్రార్థన దేవుడు విన్నాడు కాబోలు, మరో నెలకల్లా రాణి గర్భవతి అయినట్లు వార్త పొక్కింది. ఈ వార్త చిన్న ప్రజల సంతోషానికి మెరలేక పోయింది. ఇక రాజు, అతని పరివారం సంగతి చెప్పేదేమిటి?

క్రమంగా నవమీసాలూ నిండి, మరిచి నక్షత్రాన రాణి వచ్చుముఖి సుఖప్రసవమై ముగ్గురు కవలల్ని కన్పడి. కాని తమ పంశోద్ధారకులుగా ఒక పుత్రుడు పుడతాడని ఎంతగానో ఆకటో ఎదురు చూస్తున్న రాజు, పుట్టిన ఆ ముగ్గురు కవలలూ అడపిల్లలే అని చిన్న ప్రియ కంట నిస్సహ చెందకపోలేదు. అయినా,

మరొకసారి సుభాషిణి, తల్లితో సహా ఒడ్డుకు ఏకాదుకు వెళ్ళింది. అంత వరకూ ప్రకాంతంగా పున్న సదీ, ఒక్క సారిగా పొంగి, ఒడ్డున నిలుచున్న సుభాషిణిని తోపేరికి ఈడ్చుకు పోయింది. దైవానుగ్రహం వల్ల వరిగా ఆ సమయానికి ఒక పల్లెకారి ఆ దోరికి రావటం, రాతీ కంగారుపడుతూ పురికటంచూసి, వాడు సదీలోకి దూకి ఎలా గైతె నెం సుభాషిణిని ప్రాణాలతో బైటికి తెచ్చి బతికించటం జరిగింది. ఆ పల్లెకారి అటు రాక పాతే నాటితో సుభాషిణి వది గర్భంలో కలిసిపోయివుండును.

ఇదేవిధంగా మరొకసారి మూడవపిల్ల సుకేశిని ఒక గంజం గడిచి బైటపడింది.

అది ఏమిటి అంటే—ఒక రోజున సుభాషిణి, సుహాషిని, సుకేశిని కలిసి తోటలో పూలు కోయటానికి వెళ్ళారు. ముగ్గుడూ మూడు బుట్టల్లో పూలు కోసుకుని తిరిగి మెడకు బయలుదేరారు. మొదట సుభాషిణి, ఆ పిల్ల వెనక సుహాషిని, ఆ వెనక సుకేశిని నడుస్తున్నారు. ఇంతలో పున్నట్టుండి సుకేశిని కెళ్ళిన కేశపెట్టు పడిపోయింది. మిగతా పిల్ల రిద్దరూ పొడిచిపోయి, తల్లి దగ్గరకు వరిగెత్తి బరిగిన సంగతి చెప్పారు.

తల్లి, చాళ్ళను వెంటబెట్టుకుని సుకేశిని పదిపున్న దోటుకు పచ్చిచూడగా, చక్కనే పూలబుట్ట, ఆ పూలలో పాకుతూ పున్న ఒక మండ్రగబ్బు కనిపించినె.

అప్పటికి తెలిసింది రాణికి, మంత్రగబ్బు కుట్టటం వల్లనే సుశేఖిని అలా పది పుంటుందని. దానిని చంపి ఆమె వెంటనే పిల్లను ఎత్తుకుని మెడకు తిరిగి వచ్చింది. అస్థాన వైద్యుడికి కమరంపగా, ఆయన వచ్చి ఏదో మందు వెళాడు. కొంత సేపటికి తిరిగి సుశేఖిని లెచి మాటాడ సాగింది.

ఇలా, రోక రోక తమకు కలిగిన ఈ ముగ్గురు పిల్లలలో ఎవ్వరూ ఎవరికీ ఒకరికి ఏదో ఒక గండం రావటం చూసే సరికి రాజు మనస్సు పరిపరి విధాల పొయింది. ఆయన తహ తహ లాడి పోయాడు. తిండబట్టలేక ఒక రోజున

బొగ్గెమ్మని పిలిపించి, తన కుమార్తెలు ముగ్గురి జాతకాలు చూపించాడు.

బొగ్గెమ్మడు చాలాసేపు దీర్ఘంగా అలోచించి, తర్వాత ఏమీ చెప్పకుండా పూరుకునే సరికి రాజు అరాటం మరింత పెచ్చింది. ఆయన బొగ్గెమ్మడితో, "ఏదో అనుమానిస్తున్నట్టున్నారే? ఉన్న దున్నట్టు చెప్పండి. నిజం చెల్లడిస్తారనే ఉద్దేశంతోనే మెమ్మల్ని రప్పించాను." అంటూ అప్యాయంగా బొగ్గెమ్మడి భుజం తట్టాడు.

అప్పుడు బొగ్గెమ్మడు, "ఈ పిల్లలు చాలా అంద చందాలతో వెలిగిపోతూ పుంటారు. ఆ నాటి కా నాటికీ వారి అందం వృద్ధి పొందుతుండేగాని, తీసి పోదు. కాని విచారించ వలసిన విషయం ఏమిటి అంటే, ఏరీ అప్పుడూన సొంద ర్యమే వీరికి శత్రువవు తున్నది. ఏరు పుట్టిన దగ్గిప్పుంచి ఎవ్వరూ ఏదో ఒక గండం చాటవలసి వస్తూనే ఉండాలి...." అని అగాడు.

బొగ్గెమ్మడి నెటి వెంట వచ్చిన ప్రతి ఒక్క మాటకు రాజు గుండె తరుక్కు పోతోంది. ఆయన కంటి వెంట ఏకధారగా కన్నీరు కారటం చూచి బొగ్గెమ్మడు మాట మధ్యలో అగాడు. కాని రాజు ఎంత కష్టానికైనా ఓర్చుకుని

జాతకంలోని నిజా నిజాలు తెలవవలసిందని పట్టు బట్టాడు. ఆయన జ్యోతిషుని, "అగారేం? చెప్పండి." అని హెచ్చరించాడు.

"నిజం చెప్పి మీ మనస్సు కష్టపెట్టవలసి వచ్చిందే అని విచారిస్తున్నాను." అన్నాడు జ్యోతిషుడు.

"ఫరవాలేదు. చెప్పండి. నా చిట్టి తల్లుల్ని నా శాయశక్తులా రక్షించుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తాను. మీరు వున్న సంగతి చాచరికం లేకుండా చెప్పండి," అని దైన్యావస్థతో అడిగాడు రాజు.

అప్పుడు జ్యోతిషుడు యిలా చెప్పాడు: "మన అమ్మాయిలకు ఏడేళ్ళు నిండే వరకూ చిన చిన గండం సూరే శ్చాయమన్న అన్నట్టుగానే వుంటుంది. కాని, ఈ ఏడేళ్ళు గంజాలన్నీ గడిచి బైటపడ్డారంటే యిక మన అమ్మాయిలకు ఎటువంటి భయమూ లేదు. కనుక ఏడేళ్ళు నిండే వరకూ పిల్లలను కంటికి రెప్పలా కాపాడుకో గలిగితే మనం భయపడమే. ఇంతకు మించి జాతకంలో చెప్పే తగ్గ విశేషం లేదు."

రాజు, జ్యోతిషుని అనేక విచార సత్కరించి పంపివేశాడు. తర్వాత రాణి దగ్గరకు వచ్చి, జ్యోతిషుడు చెప్పిన విషయాలన్నీ చెప్పలేక చెప్పలేక ఎలాగో మనసు విడిచి చెప్పాడు. వింటూ వింటూ రాణి స్పృహ తప్పి పడిపోయింది.

దాన దాసీలు ఉపచారం చెయ్యగా కొంతసేపటికి రాణి స్పృహ వచ్చింది. రాజు ఆమెను ఓదారుస్తూ ప్రంతగా, పిల్లల్ని కాపాడుతున్న దాది పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, "మన అమ్మాయిలు ముగ్గురూ స్పృహ తప్పి పడిపోయా రమ్మా. తోటలో," అంటూ గొల్లెన పిచ్చింది.

రాణి కంఠాడు పడుతూ తోట నైపుకు పరుగెత్తింది. దాది ఆమె వెంటపడింది. అస్థాన నైపుడికి కబురు వంపారు. రాజు కూడా తోట నైపుకు పరుగెత్తాడు.

—(ఇంకా వుంది)

2

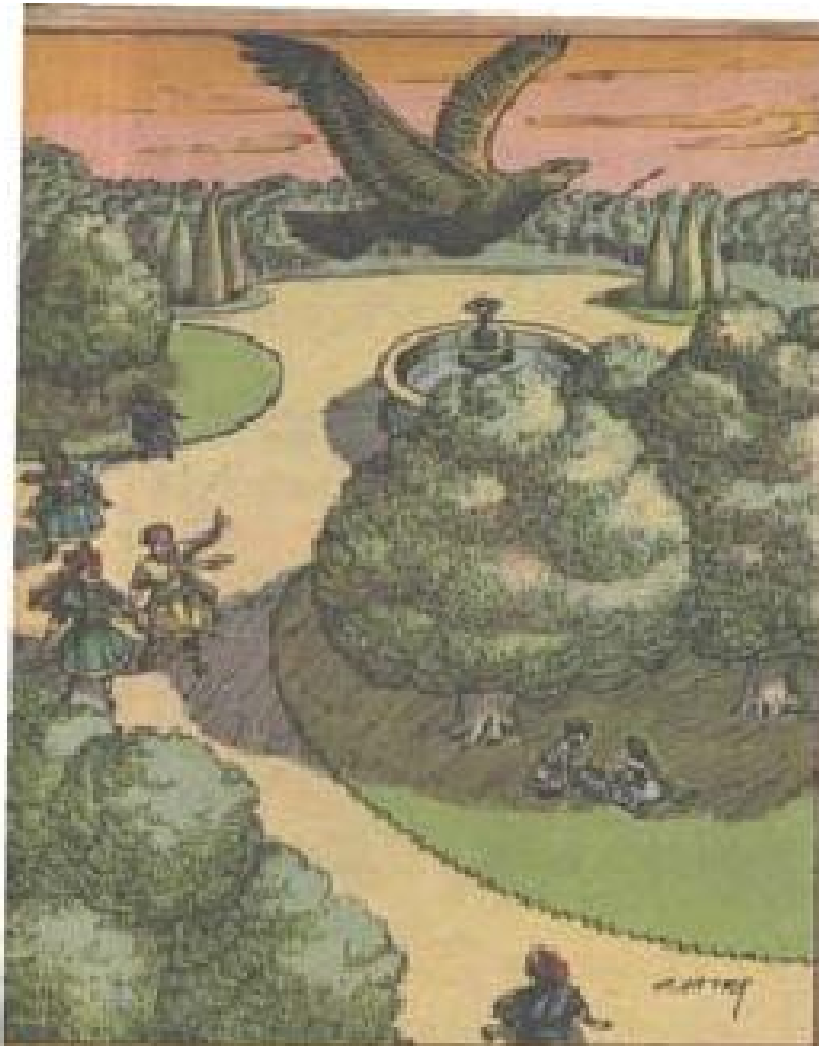
[క్రాంతిదినాన్ని ఎల్ల దాసకీలు తనే రాజుకు లేక లేక ముగ్గురు కవలపిల్లలు పుట్టారు. ముగ్గురు అడవిల్లలే. వాళ్ళు పుట్టినప్పుడు నుంచి ఏదో ప్రమాదానికి లోనవుతూనే వున్నారు. రాజు దీన్ని గురించి బోధిమర్మరితో మాట్లాడుతూండగా, కవలులు ఉద్యానవనంలో స్వేదన తప్ప పరిపాలనట్టు తెరిసింది. రాజు, రాణి వాళ్ళ దగ్గరకు పరిగెత్తారు. తరవాత—]

రాజు, రాణి ఉద్యానవనాన్ని వెతుకునే సరికి ముగ్గురు పిల్లలూ కళాకాంతి లేకుండా పడి వున్నారు. పరిశీలించి చూడగా ఒళ్ళు చల్లబడింది. శ్వాస సరిగా అడటం లేదు.

ఇది చూసి కంగారుపడి, "ఇదేమిద్రా. తగవంతుడా!" అని చెప్పి అమిత విచారంతో రాజు, రాణి కొయ్యబారి పోయారు. మరికొద్ది సేపటికి ఆస్థానవైద్యుడు వచ్చి,

రాజుభుజం తట్టేవరకూ వాడు యీ ప్రపంచంలోనే లేడు.

అప్పుడు ఆస్థానవైద్యుడు ఆ చుట్టూ ప్రక్కల పరిశీలించాడు. పిల్లలు పడి వున్న చోటికి కొంచెం దూరంలో ఒక వంతు కనిపించింది. వంతు పైన అక్కడక్కడ వన్ను దిగబడిన గాట్లు కనిపించినై. ఆస్థానవైద్యుడు ఆ వంతును తీసుకొని వాసన చూచి, "ఓహో, ఇదా సంగతి!

ఇది విషపువంతు. దీనిని కారకటం వల్లనే పిల్లలు యిలా పదిపోయారు." అని వెంటనే ఏదో మందు పిల్లలకి వానన చూపించాడు. అలా చూచేటం వల్ల, అకస్మిక ప్రమాదం ఏమీ కలగకుండా, ఆ పిల్లలు అదే స్థితిలో నెలకొని వున్నారు. తర్వాత అయిన ఆ వంతును వాదికి చూపుతూ, "ఈ వంతు ఎక్కడిదో నీకు తెలుసా?" అని అడిగాడు.

అందుకు బదులుగా వాది యిలా చెప్పి సాగింది: "మామూలు ప్రకారం అమ్మాయిలను పికారు కని వెంటచెట్టుకు వచ్చానంది. కొంతసేపు అలా అలా ఉన్నా, చివరకి యీ చెట్టు కిందకి వచ్చి కూర్చు

న్నానుండి. ఇంతలోనే అమ్మాయిలు, 'వాహంగా వుంది, నీళ్ళు తెమ్మని' అడిగారంది. నేను నీళ్ళు తీసుకుని తిరిగి వచ్చేటంతలో పెట్టమ్మాయి, చిన్నమ్మాయి అప్పటికే స్వీచా తప్పి పదిపోయి వున్నారంది. నేను సరిగ్గా వాళ్ళ దగ్గరికి వచ్చే వేళకి, బుల్లి అమ్మాయిగారు యీ వంతు కొరుకుతున్నారంది. ఏమిటా యీ వంతు అని నేను చూచేటంతలో, బుల్లి అమ్మాయిగారు కూడా స్వీహతప్పి పదిపోయా రంది. ఇంతకు మించి నాకు ఇక్కడ జరిగినది మరిమీ తెలియదంది." అని చెప్పి అగింది.

అస్థానవైద్యుడు తల ఎత్తి ఒక్కసారి చెట్టు పైకి చూచేసరికి, దానిపైన ఒక గద్ద కనిపించింది. "అదుగో, ఆ పాపిష్టి నేడే యీ వంతు వేతేని వుంటుంది. ఇంకా చూస్తారేం, చంపండి దాన్ని!" అని అరిచాడు.

అక్కడ చేరిన వాళ్ళలో ఒకడు తన బాణంతో ఆ గద్దని కొట్టబోయేసరికి, అది రివ్వన ఎగిరి. మరి కనబడకుండా పోయింది.

ఈలోగా అస్థానవైద్యుడిచ్చిన ఔషధం పని చేసి, పిల్లలు ముగ్గురూ కదల సాగారు. అప్పటికి గాని అక్కడ చేరిన వారెవరికి ప్రాణాలు కుదటబడలేదు.

తర్వాత ముగ్గురు పిల్లల్ని ఈసుకుని, అస్థానవైద్యునితో సహా రాజు, రాణి తమ మేడ చేరుకున్నారు. తిరిగి అస్థాన వైద్యుడు మరో ఔషధం యిచ్చాడు. మరి కొంత సేపటికల్లా పిల్లలు ముగ్గురూ లేచి కూచున్నారు. ఇంత జరిగినా ఆ పిల్లలు కొంచెం కూడా అలసినట్లు కనిపించ లేదు. యథాప్రకారం కలకల్లాడుతోనే ఉన్నారు. పిల్లలు కలకల్లాడుతూ పుండటం చూచి, రాజు, రాణి, అస్థాన వైద్యుడూ కూడా ఎంతగానో సంతోషించారు.

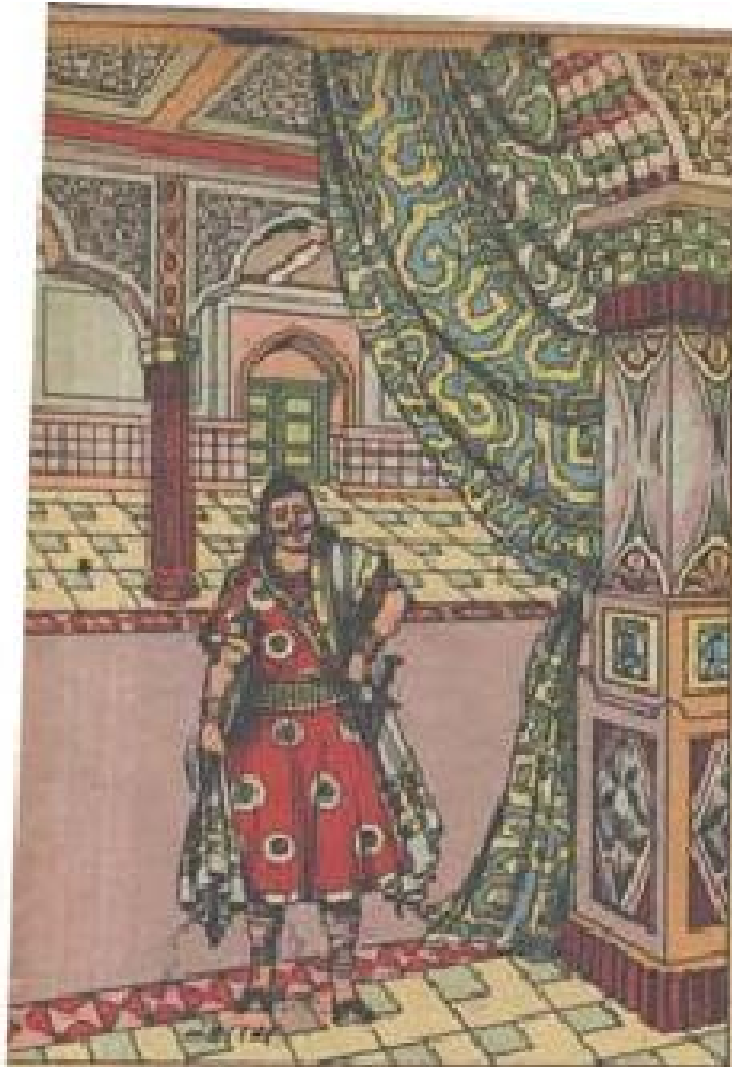
ఈ ప్రమాదం జరిగిన నాటికి పిల్లలు నాలుగేళ్ళవాళ్ళు. జ్యోతిమ్మకు చెప్పిన ప్రకారం యింకా మూడేళ్ళవరకూ వాళ్ళకి

దినదిన గండమే అని రాజు నిశ్చయించు కునే వున్నాడు. ఈ మూడేళ్ళు వాళ్ళకి ఏ అపదా రాకుండా కాపాడటం ఎలాగా అని యివ్వడు తీవ్రంగా ఆలోచించ సాగాడు.

ఒకనాడు రాజు ఒంటరిగా తోటలో విశ్రామి చెస్తూండగా ఒకచోట ఒక బండ రాయి కనిపించింది. ఆ బండపైన, "భూగృహం" అని రాసి వుండటం కని పించేసరికి, రాజు ఎంతగానో ఆశ్చర్య పాటూ ఆ బండని పక్కకు తొలగించి చూచాడు. మెట్లు కనిపించినై.

రాజు ఒక్కొక్క మెట్టే దిగిపోయి పోయి ఒక పెద్ద మహిళా చేరుకున్నాడు. ఆ మహిళా ఎవరు ఎవ్వరు ఎందుకు

కట్టించారో రాజుకి తెలియదు. దాని గోడలన్నీ పాలరాతితో చెక్కబడి ఉన్నాయి. నెల అంతా పద్మాలతో శావటం చేసి ఉన్నది. అనేకరకాల వింతలతో, విలువైన వస్తువులతో ఆ మహాలు ఎవరో గొప్ప ప్రభువు. ఎంతో కాలం నిండటం కట్టించి నిట్టగా ఉన్నది.

రాజు ఆ మహాలు అంతటా వింతగా చూచి, తిరిగి వచ్చిన దారిని పైన తోటలోకి చేరుకున్నాడు. ఇండని మళ్ళీ యథాప్రకారం ఉంది. అక్కడ ఆ ఇండ్త ఉన్నట్లు తనకు తప్ప మరెవరికీ తెలియకుండా ఉండేటందుకు గాను, అక్షరాలు రాసి ఉన్న వైపు లోపలికి చూసి, అప్ప

టికి మనసుకి తప్ప కలగక, ఆ మట్టు పక్కల వున్న అకూ అలమూ తెచ్చి, కంటికి కనిపించకుండా ఇంద కప్పి చేశాడు.

తరవాత రాజు మేడకి తిరిగి వచ్చాడు. కాని, తాను తోటలో చూచిన, 'భూగృహం' గురించి రాచిగిక్రూడా చెప్పలేదు. ఎందువల్లా నంటు. భూగృహ రహస్యం తనకి తప్ప, ఎలాంటి వరిస్థితులలోనూ మరో పురుగుని కూడా తెలియ నూడదని రాజుకి ఆరాటం పట్టుకొన్నది.

అప్పుడు ఇటువంటి రహస్య గృహం తలచి తలంపుగా కంటబడింది గనక, రాజు ఇక తన సుమార్తెలకి అపదలు రాకుండా చూడటానికి చేయవలసిన విచారాలు గురించే తన దృష్టి అంతా కేంద్రీకరించాడు.

మొట్ట మొదట రాజు ఒక వంద మందికి, మూడేళ్ళపాటు 'నరిపతెటంత అహారసామగ్రి అవి, నమ్మకమైన సేవకుల సహాయంతో భూగృహంలోకి చేర్చించాడు. ఆ సేవకులను తిరిగి బయటికి రానివ్వకుండా, అందులోనే బంధించి, తాను మాత్రం తిరిగి మేడకు రోజూ లాగానే చేరుకున్నాడు. తర్వాత ముగ్గురు దాసిలతో తన ముగ్గురు సుమార్తెలను వెంటబెట్టుకొని తోటలోకి వెళ్ళాడు. రాజు

పిల్లలను మికారుకు తీసుకు వెళుతున్నాడు అనుకున్నది రాణి.

తొటచేరుకో గానె రాజు సరాసరి భూగృహద్వారం వద్దకు వెళ్ళి, అక్కడి అకూ అలమూ అవతలికి విసిరివేసి, దాని కిందవుంటే బండను తొలగించాడు. దానిలు ఒక్కసారిగా అళ్ళర్యపాయి, రాజు ముండా ఏమి చేస్తాడో అని ఆత్రంతో చూస్తున్నారు. రాజు ముందు దాసిలను పిల్లలతో సహా మెట్టుదిగి లోపల ప్రవేశించమని, వాళ్ళ వెనకనే తనూ లోపలికి వెళ్ళి, వెంటనే ఎవళ్ళకూ తెలియకుండా బండతో తిరిగి ద్వారం మూసివేశాడు.

ఒక్కొక్క మెట్టు దిగుతున్న కొద్దీ దాసిలకు భయం బొన్చి కాసోగింది. రాజు తమని, తన పిల్లల్ని యిలా ఎక్కడికి ఎందుకు తీసుకు పోతున్నాడో వాళ్ళకు అర్థంకాలేదు. పోని అడిగి తెలుసుకుండా మంటే, రాజుని ప్రశ్నించేందుకు వాళ్ళకు ధైర్యం చాలలేదు. అందుచేత ప్రాణాలు అరచేతుల్లో పట్టుకొని అలా దిగుతూ పోయి, చివరకు మహాలు చేరుకున్నారు. అంతకు ముందే రాజు అక్కడ బంధించిన సేవకులను చూసేసరికి, దాసిలకు కొంత ధైర్యం కలిగింది. ఇదంతా రాజు ఏదో ముందు అలోచనతోనే ఏర్పాటు చేశాడని అప్పటికి తెలిసింది వాళ్ళకు.

ఆ తర్వాత రాజు అక్కడ వున్న పండ మంది నౌకర్లకూ, ఆ ముగ్గురు దాసిలకూ తన ముగ్గురు పిల్లల్ని ఒప్పగిస్తూ, "ఈనా చిట్టి తల్లులు ముగ్గురూ, నాకు లేక లేక కలిగిన సంతానం అని మీ అందరికీ తెలుసు కదా? వాళ్ళకు ఇవ్వుడు నాలుగో ఏడు. ఈ నాలుగోలోనూ వాళ్ళు ఎన్నో గండాలు గడిచి, ఎలాగో బ్రతికి చైట పడిన సంగతి కూడా మీకు తెలిసే వున్నది. చాతక రీత్యా వాళ్ళకు మరే మూడు సంవత్సరాల వరకూ, దిన దిన గండమేడని, ఈ మూడేళ్ళూ గడిచిపోతే

ఆ తర్వాత వాళ్ళకు ఎటువంటి భయమూ
వుండదని తెలింది. ఈ మూడేళ్ళ పాటూ
విళ్ళను ఈ భూగృహంలో దాచి, మీకు
ఒప్పు గిస్తున్నాను. ఇందులోని మరో
పురుగు కావటానికి అవకాశంలేదు.

“నా చిల్లర్ని మీరు యిక్కడ కాపాడు
తున్నట్లు మీకూ, నాకూ తప్పే మరెవ్వరికీ
తెలియదు. రాజకయినా తెలియదు.
పుట్టినప్పటి నుంచి యీ నా చిల్లర్ని ఏదో
దుష్ట గ్రహం వెంటాడుతూ వున్నదని
నా నమ్మకం. వాళ్ళు ఈ భూగృహంలో
వున్నట్లు ఆ గ్రహానికి ఏ మాత్రం తెలిసినా,
ఎలాగో విళ్ళను తన పొట్టబెట్టు కుంటుంది.
కనుక ఈ విషయం బైటికి పొక్కుకుండా
చాల జాగ్రత్తగా వుండటం మీ అందరి
విధి. విళ్ళు యిక్కడ వుంటున్నట్లు,
పట్టకయినా తెలిసింది అంటే, అది
నా వల్లనన్నా కావాలి. లేదా మీ వల్ల
నన్నా కావాలి. నేను మాత్రం యీ మూడు
సంవత్సరాలూ ఈ విషయం ఎత్తనే
ఎత్తను. అలాగే మీరూ జాగ్రత్తతో
వుండి నాకు సాయపడాలి. ఇందుకు
దిన్నంగా జరిగింది అంటే జాగ్రత్త. అలా
కాక నమ్మకంగా నా తల్లుల్ని కాపాడా
రంటే, గడువు తీరిన తర్వాత మీకు
కని విని ఎరుగని గొప్ప జహుమేతులు
యిస్తాను.

“మీకు యీ మూడేళ్ళ పాటూ కాపల
సిన అహర పదార్థాలూ అవి అన్ని
యిక్కడ వున్నై. కనుక యింతకు
ముందు నా మేడలో వుండగా నా తల్లులు
ఎలా ముఖంగా వుండేవారో, యిప్పుడూ
అలాగే ఏ కరత లేకుండా వుండవచ్చు.
నా చిట్టితల్లులు మరేదైనా అవసరమని
మిమ్మల్ని అడిగితే, నాతో చెప్పండి.
వెంటనే సమకూరుస్తాను. ఎప్పుటికప్పుడు
వచ్చి మీ అందరి కేయం కనుక్కుం
టూనే వుంటాను. మరి ఇక నే వెళు
యినా?” అని అడిగాడు రాజు.

ఇది వింటున్న ఆ పండ్ల మంది, సెవ
కులూ, ముగ్గురు వాసీలూ మెట్టి మెండట

భయంతో తెల్లబోయి చూచినా, రాజు తీరా యీ సందర్భంలో చెప్పేదలచిన సంగతులన్నీ చెప్పి ముగించే సరికి, వారందరూ ఎంతో సంతోషంగా కనిపించారు.

దాసీలలో ఒకతె రాజుతో, "మొదట మొదట మమ్మల్ని యీ భాగ్యహంలేకి ఎందుకు తెచ్చారో అర్థంకాక మేము ఎంత భయపడ్డాము. కాని యిప్పుడు నిజం తెలుసుకున్నాం. కనుక మాకు ఏవిధమైన చింత లేదు. అమ్మాయిలను కంటికి రెప్పలా కాపాడవలెననే విషయం మీరు ప్రత్యేకించి ఇంత దూరం మాకు చెప్పవలెనా? అది మా విధి. మా ధర్మం మేము తప్పక నెరవేర్చు కుంటాము. మీరు యీ విషయమై ఎలాంటి దిగులా పెట్టుకోక నిశ్చింతగా వుండండి. కాని, మా సందేహమల్లా ఒక్కటే. అమ్మాయిలను ఇక్కడ దాచినట్టు రాణిగారికి కూడా తెలియదంటారే! మరి ఇప్పుడు మీరు ఒంటరిగా మెడకుపోతే, రాణిగారు

అమ్మాయిలు ఏమైనారని అడగరా?" అన్నది.

"అదంతా నేను చూసుకుంటాను. మీరు నీళ్ళ విషేయమై జాగ్రత్తపడండి!" అని చెప్పి రాజు తిరిగి తన మెడకు బయలుదేరాడు.

ఇక అక్కడ రాణి సంగతి ఎలా వుండో చూడండి. పిల్లల్ని పికారు కని తినుకు వెళ్ళిన రాజు, అప్పటికి ఎంతో సేపు అయినా కూడా తిరిగి రాకపోయే సరికి, మళ్ళీ ఏం ప్రమాదం వచ్చి పడిందో అని ఇంగారు పడుతూ, ఎప్పుడెప్పుడు వస్తారా అని రాణి ఎదురు చూస్తున్నది.

ఇంతలో రాజు పెద్ద పెట్టున ఏడుస్తూ అక్కడికి చేరుకున్నాడు. పికారుకని పిల్లల్ని వెంటబెట్టుకు వెళ్ళిన రాజు, వాళ్ళు లేకుండా ఒక్కడే తిరిగి రావటం, పైగా ఏడుస్తూ రావటంచూచి మనస్తేర్థం తప్పి, రాణి మొదలు సరికిన చెట్టులా కూలిపోయింది. —(ఇంకావుంది)

శాశ్వతము

3

[దాసరిండుపరాజు ఒకనాడు తోటలో ఏకాదు చేస్తూండగా, ఒక బండరాయి కనిపించింది. ఆయన దానిని పక్కకు వెళ్లి చూడగా, ఏగుప్తు చూగ్గుహం వున్నది. రాజు తన ముగ్గురు కుమార్తెలనూ, బౌద్ధ సంరక్షిణిలో ఆ చూగ్గుహంలో పుంచి, యాభిస్తూ తన భవనానికి బయలుదేరాడు. ఇది చూసిన రాణి భయంతో మూర్ఛపోయింది. తరవాత—]

రాజభవనంలోని పరిచారకులూ, దాసదాసీలూ రాజును ఓదారుస్తూ, రాణికి ఉపచారాలు చేయసాగారు. కొంతసేపటి పరమా అక్కడ చేరిన వారిలో ఎవరి ముఖానా కళాకాంక్షి లేదు. ఈ లోగా అస్థాన వైద్యుడు వచ్చి రాణికి ఒక ఔషధం యిచ్చాడు. మరి కొంతసేపటి కల్లా రాణికి స్పృహ వచ్చింది. అప్పుడు రాజుకు శాస్త్రంత స్థమితం చిక్కింది.

తరవాత అస్థాన వైద్యుడు, రాజును అరిగే పరికి ఆయన యిలా చెప్పుసాగాడు: "నేను అలవాటు దొప్పిన దాసీలతో నహా పిల్లలను వెంట తీసుకొని మన తోటలో ఏకాదుకు పోయాను. ఈ నాలుగేళ్ళలోనూ ఆమ్మాయిలు ఎన్నో గంటలు గడిచి బ్రతకటం కళ్ళారా చూసిన వాడినే కనుక, ఎప్పటికప్పుడు ఎంతో జాగ్రత్తతో వుండటం అవసరమైంది. అందుకని,

విల్లులు ఇల్లు వదలి బైబిడి కదిలినప్పు డల్లా. వాళ్ళ వెంటనే నేనూ. ఒక వంద మంది సేవకులను వెంటబెట్టుకుని వుండ వలసి వస్తున్నది. అలాగే ఇవాళ కూడా తోటలో చుట్టూ వందమంది సేవకులను కాపలా వుంచి. వాళ్ళ మధ్య నేనూ. దాసీలూ. అమ్మాయిలను వెయ్యికళ్ళతో కనిపెయ్యటానే వున్నాం. ఇంతలో ఒక పెద్ద సుడిగాలి వచ్చింది. ఆ సుడిగాలికి బ్రహ్మాండమైన యమ్మరేగి. మేము ఒక్క ఓణం కన్నుమూకాము. తిరిగి కన్ను తెరిచేంతలో. మూడు రాబందులు వచ్చి నా చిట్టితల్లులు ముగ్గురినీ ఎత్తుకు పోవటం కనిపించింది." అని రాజా

యికా ఏమో చెప్పబోతుండగా రాణి, 'హా' అంటూ విరుచుకు పడిపోయింది.

పరివారికలు రాణికి ఉపచారాలు చెయ్యసాగారు. కొంతసేపటికి రాణికి స్పృహ వచ్చింది. అప్పుడు రాజా తిరిగి యిలా చెప్పుకు పోయాడు : "ఇదంతా ఒక్క" లిప్తలో జరిగిందంటే నమ్మండి. అప్పటికి గబ గబ ఆ రాబందులు ఎగిరి పోయిన దిక్కుకు నేనూ. వందమంది నౌకర్లూ. దాసీలూ కూడా పరుగెత్తాము. సడక అంబాటు లేని నేను వెనకపడ్డాను. కాని, నా పరిజనము మాత్రం. శర వేగంతో ఆ రాబందులు వెళ్ళిన దిక్కుగా వెంబడించారు. అతే. మరి కొంచెం సేపటికి రాబందులు కంటికి కనిపించ కుండా మాయమైపోవటంతో. నిరాశ చెంది పరివారమంతా మళ్ళుముఖం వట్టారు. ఇది చూసి నాకు మరి ముందుకు అడుగు పడక అగిపోయాను.

"ఆ సమయంలో మరొక గొప్ప చిత్రం జరిగింది. తిరిగిపస్తూన్న నా పరి వారం—వంద మంది సేవకులూ. ముగ్గురు దాసీలూ — నేను చూస్తూ వుండగా నే కొంత దూరం వచ్చి వచ్చి. ఒక్కసారి పటలుగా మారి, ఆ రాబందులు పోయిన దిక్కుగానే వాళ్ళూ ఎగిరిపోయారు. ఇదంతా కళ్ళబడటంతో నా మనస్సు

వికలమై పోయింది. ఇంకెన్ని కష్టాలు అనుభవించాలి. దేవుడు నన్నింకా యీ లోకంలో ఎందుకు అట్టే పెట్టాడో అని పించింది," అని రాజు దుఃఖించసాగాడు.

ఈ లోగా యీ వార్తలు చెవినిపడిన బోధిమృదు కూడా అక్కడకు రావటం జరిగింది. బోధిమృదు చూస్తూనే రాణి అయిన పాదాలపైన పడి, "మీరు అనాయ అంత చెప్పినా కూడా పిల్లల్ని రక్షించుకోలేక పోయాం. నా చిల్లీకల్లులు నా ఎదట లేకపోతేపోయాడు, దావరికం లేకుండా ఒక్క సంగతి చెప్పండి. కనిసం వాళ్ళు ప్రాణాలకో నైనా వున్నారో లేదో తెలుసుకుంటే కాని నేను బతకను," అంటూ బోధుని ఏడ్చింది.

బోధిమృదు మళ్ళీ ఒకసారి పిల్లల జాతకం తెప్పించి, నిదానంగా పరిశీలించి చూపి యిలా చెప్పారు: "అమ్మా, జాతకరీత్యా పిల్లలకు యీ ఏడు, ఏ విధమైన గండమూ కనపడదే! మరి, యిది ఏలా జరిగిందో నాకే బోధపడటంలేదు. పిల్లలు ఏక్కడ వున్నారో మాత్రం యీ పళంగా చెప్పలేను గాని, వున్నచోట మాత్రం వారు ముగ్గురూ 1మంగానే వున్నారు. అమ్మాయిలే కాదు, వారి వెంట అండగా వెళ్ళిన వందమంది పరిచారకులూ, దాసీలూ కూడా సురక్షితంగానే వున్నారు. ఈ మూడెళ్ళలో వాళ్ళు ఏ నాటికో ఒక నాటికి తిరిగి మామూలు రూపంలో వచ్చే అవకాశం స్పష్టంగా

కనిపిస్తోంది. కనుక దేవుని మీద భారం వేసి అటువంటి సుదీనం ఎవ్వరూ వస్తుందా అని ఎదురు చూడటం కంటే, మనం చేయగలిగింది ఏ ముంది. తల్లీ!" అని ధైర్యం చెప్పాడు.

రాజు యింతకు ముందు పెద్ద పెట్టున ఏడుస్తూ రావటం. ఆ తర్వాత తన విదా రానికి అనుగుణంగా అనేక విషయాలు జరిగినట్టుగానే రాణికి వచ్చిచెప్పటం. అన్ని రాజు కావాలని కల్పించినవే అని. అక్కడ వున్నవారవరూ తెలుసుకో లేక పోయారు. తన ముగ్గురు కుమార్తెలూ, వాళ్ళ త పాట బయల్దేరిన ముగ్గురు దాసీలూ, మరో పంద మంది నౌకర్లూ

కన్పించకుండా పోవటం చూసి, రాణి తనను ప్రశ్నిస్తే ఏమి జవాబు చెప్పటమో అని రాజు తీవ్రంగా ఆలోచించే, ఈ నాటకం కల్పించాడు.

జూని భూగృహంలో దాచిన సంగతి వెల్లడి చేదామా అంటే ఆ సంగతి తన కుమార్తెలను పొట్టుబెట్టు కోవాలని చూస్తున్న దుష్టగ్రహం చెవిని పడుతుంది దేమోనని రాజు అనుమానం. ఏమైతేనేం, లేక లేక కలిగిన తన కుమార్తెలను రక్షించుకోవటాని కని రాజు ఎంతో నేర్పుగా, ఎవరికీ అనుమానం కలగ గుండా, ఈ విధంగా పెద్ద అబద్ధం అడిగాడు.

రాజు అడిగిన యీ కవటనాటకం రాణి నమ్మింది. సెప్పింది లు అందరూ నమ్మారు. కాని ఒకటి; తన పిల్లలు ఎక్కడో ఒక చోట ప్రాణాలతో బ్రతికి వున్నారని అని బోధిస్తున్నాడు చెప్పటం వల్ల రాణి కొంచెం కుదుటపడింది. ఎక్కడో అక్కడ బ్రతికి జాగా వుంటే, అదే పదివేలు అనుకోని మనస్సులో తృప్తి పడింది. వెంటనే సేవకులను రాజ్యంలో నాలుగు మూలలకూ పంపి, వీడ్చలను వెతికి తెప్పించ వలసిందని రాజును అడివనిగా వేధింప జొచ్చింది. పిల్లలు భూగృహంలో వున్నారని తెలి

యదా రాజుకి? యన, రాజీ కోరిక ప్రకారం ఆయెను తృప్తి పరచేందుకు సేవకులను దేశం నలుమూలలకి పంపక తప్పింది కాదు.

రోజుమే రాజుగారి సేవకులు గుర్రాల మీద బయల్దేరి వెళ్ళారు. కాని ప్రపంచంలో బైట మనుషులకు కనిపించే చోట వుంటేగా ఆ పిల్లలు, ఆ సేవకులకు అయాకి దొరికేది? వాళ్ళు భూగృహంలో సురక్షితంగా వున్నారాయ్. అందువల్ల బయల్దేరి వెళ్ళిన సేవకులు ఒక్కొక్కరే విత్తలు కనిపించ లేదంటూ తిరిగి వచ్చేకారు.

రోజులు గడిచిన కొద్దీ రాజుకి విత్తల గురించి అకాటమూ, దింకా హెచ్చు అవుతూవుంది. రాజు మాత్రం తెలివిగా నాటకం ఆడి తన పిల్లల సంగతి ఎవరికి ఏ మాత్రం ఆ చూకి దొరకకుండా కట్టు బాట్లు చేకాసు గదా అని మురిసిపోతున్నాడు. కాని, పైకి మాత్రం తను పిల్లలను గురించి దింగపడుతున్న వాడిలాగా లోకం కోసం దుఃఖం నటిస్తూనే వున్నాడు.

అలాగా రాజు ప్రతి రోజూ మూడే కంటివానికి తెలియకుండా భూగృహంలోకి వెడుతున్నాడు, వస్తున్నాడు. తన ముగ్గురు విత్తలూ సురక్షితంగా, తను ఏర్పరచిన నాకర్ల అందన పెరుగుతూ

వుండటం చూచి పరవాలేదు కదా అని నిశ్చింతగా వున్నాడు. ఇలా ఒకవారం రోజులు గడిచినై. మళ్ళీ రాజుకు యిప్పుడు మరొక పెద్ద అనుమానం పెట్టు కున్నది. అదేమిటి అంటే—తను భూగృహంలోకి వెళ్ళి, పిల్లలను చూచి, వాళ్ళు సురక్షితంగా వున్నారా లేదా అని తెలుసు కుంటే గాని ఒక్క రోజూ కూడా నిలవ లేదు. కాని మరో పురుగుకి కూడా తెలియ కుండా యిలా రోజూ దింగితనంగా భూగృహంలోకి వెడుతూ వస్తూ వుండటం చాలా కష్టమైన పనిగా తోచింది. ఒక నాయకాకపోతే ఒక నాటికైనా ఈ సంగతి ఎవరి కంటనో ఒకరి కంట పడుతుంది.

అది ఆ నేటా ఆ నేటా పెల్లడి అయి, తను ఏ దుష్టగ్రహాన్ని గురించి భయపడుతున్నాడో ఆ గ్రహానికి తెలిసిపోవచ్చు. పెల్లల జాడ తెలిసింది అంటే ఆ గ్రహం ఏటో ఏథంగా వాళ్ళను పొట్టుబెట్టుకుంటుంది కాని మానడు. కనుక, ఏమి చెయ్యటమా అని రాజు యీ క్రొత్త దిగులుతో కుంగిపోసాగాడు. ఎంత ఆలోచించినా ఏమీ పాలుపోయింది కాదు. ఇలా మరి నాలుగు రోజులు గడిచినై.

ఒకనాడు రాజు ఆ సాయంత్రమే భూగృహంలో పెల్లల్ని చూసి కొంచెం సెపటి శ్రీకమే వచ్చాడు. విద్వలు సురక్షితంగానే వున్నారు. అందువల్ల రాజు

తన కయనాగారంలో ఏ దెంగా లేకుండా నిశ్చింతగా నిద్రిస్తున్నాడు. మంచి నిద్రలో వుండగా ఒక రాత్రివేళ ఎవరో వచ్చి తనను తట్టి లేపుతున్నట్టు అరికిరి అయింది. కళ్ళు తెరిచి చూచాడు. తన కళ్ళను తానే సమ్మలేకపోయాడు. ఎందువల్లనంటే, ఆ వచ్చినది మరెవ్వరో కాదు, తన ముద్దుల కూతురు సుహానిని!

కొంత సెపటివరకూ రాజు యిది కల అనే అనుకున్నాడు. కాని సుహానిని వక్క పైస కూచుని, తండ్రిని ఎక్కి కొక్కుతూ, చిలిపి చేష్టలు చేస్తూ, "నాన్నా, నాన్నా!" అని పిలిచేసరికి, రాజు ఇది ఎంతమాత్రము కల కాదు అని నిశ్చయించాడు. తన కళ్ళ ఎదట తన చిట్టికల్లి సుహానిని చిన్నారిచేష్టలు చేస్తూ వుంటే, ఎలా కాదనటం? చిలకపేలుకు లతో తనను పిలవటం స్పష్టంగా వినబడుతూ వుండగా, ఇది కల అని ఎలా అనుకోవటం? రాజు వెంటనే లేచి తెలిపి తెచ్చుకొని, సుహానినిని గుండెలకి పాత్తుకుంటూ, "ఇదేమిటి కల్లి, ఈ అర్థరాత్రి వేళ నువ్వే యిక్కడికి ఎలా వచ్చావమ్మా? ఏరీ, మన దాసీలు ఏరీ? పరివారమంతా ఎక్కడ? నొకర్లు ఏమైనారు? ఇంతమందిని విడిచిపెట్టి నిపు ఒక్కర్తే ఎలా వచ్చావు, కల్లి! దివ్రంగా వుండే."

అంటూ, ఒక వంక అశ్రుర్యంతోనూ, మరొక వంక చెప్పరాని అత్రంతోనూ వందలూ, వేలూ ప్రశ్నల వెంటదీ ప్రశ్నలు తురిపించాడు.

సుహానిని కొంత సేపటివరకూ బదులు చెప్పలేదు. కాని తండ్రి చెయ్యిపట్టుకొని, మంచం మీదినించి క్రిందికి దిగమని సైగ చేసి, తర్వాత ఆ గదిలో వున్న ఒక పెద్ద పటం దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళి, "అదే, ఆ బొమ్మ చూకా?" అని అడిగింది. రాజాకి ఏమీ అర్థం కాలేదు.

"నువ్వు యిక్కడికి ఎలా వచ్చావు. తల్లీ అని అడుగుతుంటే పటం చూపిస్తే వేమిటమ్మా? ఆ పటం నీకు కావాలంటావా? అలాంటిదే కాదు, అంతకన్న

మంచి, మంచి వటాలు ఎన్నో యిస్తాను. నువ్వు యిక్కడికెలా వచ్చావో ముందు చెప్పు, తల్లీ?" అని రాజా మళ్ళీ బ్రతి చూలసాగాడు.

అప్పుడు సుహానిని, "అదే నాన్నా! అదే, ఆ పటంలోంచే వచ్చా," అన్నది.

పటంలోంచి ఏమిటి, రావటం ఏమిటి అని రాజా కొంతసేపు మథనపడి, చివరకు పటాన్ని తొలిగించి చూచాడు. పటాన్ని గోడ నించి తొలిగించటం తోట కంటబడిన దృశ్యం చూసి రాజా కొయ్య బారి, అలాగే నిలబడిపోయాడు. ఎందు వల్లనంటే, పటం తీసిన చోట గోడలో ఒక పెద్ద ద్వారం కనిపించింది. రాజా కాసేపటికల్లా తెప్పరిలుకొని, కూతురుని

వెంట బిట్టుకుని, ఆ ద్వారం వెంట
లోపలికిపోయాడు. అలా పోగా పోగా
అది ఒక సొరంగం అని రాజా తెలుసు
కున్నాడు. అందుచేత బిడ్డను నడిపిం
చక, ఎత్తుకుని జాగ్రత్తగా అడుగులో
అడుగు వేసుకుంటూ సాగాడు.

సొరంగంలో సగం దూరం వెళ్ళేసరికి,
సుహాసినిని పెంచేటటువంటి దాది ఎదురు
వచ్చింది. సుహాసిని గదిలోంచి మాయం
అయ్యేటప్పటికి దాది నిద్రలో పున్నది.
కాని మరుక్షణంలోనే మెలకువ వచ్చి
చూసేసరికి పక్క మీద సుహాసిని లేక
పోవటం, అందుకు తగినట్టు గొడలో
అదివరకు అడ్డం పున్న చోట ద్వారం
కనిపించటం, దానికి హడలు పుట్టించింది.

దాది పెల్లను వెతుక్కుంటూ తనకు
తెలియకుండానే ఆ సొరంగంలోకి వచ్చే
సింది. పెల్లను వెంట బిట్టుకుని వస్తున్న
రాజాని చూచేసరికి ఆమెకు ప్రాణం లేచి
వచ్చింది. ముగ్గురూ కలిసి తీరా సొరంగం
చివరికి వచ్చి చేరుకునేసరికి, అంతకు

ముందు అక్కడ సుహాసిని గదిలోకి దారి
నిచ్చే ద్వారం కనిపించలేదు. రాజా,
దాది కూడా పొదిలిపోయాడు. ఒకవేళ
యీ సొరంగంలో దారి తప్పి వచ్చామా
అని అనుమానం కలిగింది వాళ్ళకు.

రాజా వెంటనే సుహాసినిని, దాదిని
అక్కడే వుండమని, తను తిరిగి సొరంగం
చివరిదాకా పోయాడు. ఎంతదూరం
పోయినా ఒక్కటే మార్గం కాని, రెండు
మార్గాలున్నట్టు కనిపించలేదు. సొరంగం
పోయి పోయి మళ్ళీ రాజా గదిలోకి
దారి తీసింది. అందువల్ల రాజా యివ్వేడు
మరీ భయపడసాగాడు. ఏమిచేయటమా
అనే అలోచనతో తిరిగి దాది పున్న చోటికి
వచ్చాడు. కాని చిత్రంలో చిత్రం!

ఒక్కక్షణం త్రితం అక్కడ తను వదిలి
వెళ్ళిన దాది, కుమార్తె కూడా మాయ
మయ్యారు. ఇదంతా చూచి రాజాకి
ఏచ్చెత్తినట్లయింది. ఏమి పాలుపోక అలా
ఆ సొరంగంలోనే అటూ యిటూ పదారు
చెయ్యసాగాడు. —(ఇంకావుంది)

4

[తన ముగ్గురు కుమార్తెలనూ రాబందులు తన్నుకు పోయినవని రాజు అందరికీ చెప్పి, నమ్మించాడు. ఒక రాత్రివేళ ఆయన శయనాగారం లోపలికి పెద్ద కుమార్తె సుహానిని పచ్చింది. రాజు ఆ పిల్లను దాదికి ఒప్పచెప్పి, శయనాగారం వైపుకు వున్న సారంగ మార్గాన్ని పరీక్షించి, తిరిగి వెళ్ళేసరికి సుహానిని, దాదీ కూడా కనిపించలేదు. తరవాత—]

సారంగ మార్గంలో మరెక్కడైనా రహస్య ద్వారాలున్నవేమో అనుకుంటూ రాజు మరికొంత దూరం వెళ్ళేసరికి, ఒక చోట హఠాత్తుగా ద్వారం ఒకటి కనిపించింది. దాని ముందు దాదీ, సుహానిని కనిపించే సరికి రాజుకు ప్రాణం లేచి పచ్చింది. అతడు ద్వారం గుండా లోపలికి పోయే సరికి, అది సుహానిని పడక గదికి చేర్చింది.

ఈ వింత సారంగాన్ని గురించిన రహస్యం ఏమిటా అని చూడగా, సుహానిని గది గోడలకి చుట్టూ ఎక్కడా సందు లేకుండా పై కప్పు నించి కింద నేలవరకూ అడ్డాలు వున్నై. ఆ అడ్డాలన్నింటిలోకి ఒక అడ్డం చాలా విచిత్రమైంది. నేల మీద ఒక చోట ఒక చిన్న మీట వుంది. దానిని నెక్కితే, ఆ అడ్డం నేలలోకి దిగి పోయి, అక్కడ ఒక దార్యం ఏర్పడు

తుంది. ఆ ద్వారమే సారంగంలోకి దారి తీసింది. గదిలో వున్నట్టుగానే ద్వారం దాటగానే, సారంగం మొదటిలో కూడా ఒక చిన్న మీట వున్నది. అది నెక్కితే అద్దం మామూలుగా పైకి వచ్చి ద్వారం మూసుకుపోతుంది. మళ్ళీ మీట నెక్కితే అద్దం భూమిలోకి దిగిపోయి, ద్వారం కనిపిస్తుంది.

ఐతే, సుహాసిని రాజు గదికి ఎలా చేరు కున్నది. అనే ప్రశ్న ఒకటుంది. మామూలు ప్రకారంగా దాది, సుహాసినిని తన వక్కలో పడుకో బెట్టుకుని, నిద్ర పోతున్నది. ఒక రాత్రివేళ సుహాసినికి మెలుకువ వచ్చింది. అప్పిల్ల ఏమీతోచక

గదిలో అటూ యిటూ తిరుగుతూండగా, అమె కాలు అక్కడ నేల మీద వున్న మీట పైన పడింది. వెంటనే అద్దం భూమిలోకి దిగిపోవటం, అక్కడ ద్వారం తెరుచుకోవటం జరిగింది.

ఈ వింత చూసి సుహాసిని సారంగంలో ప్రవేశించి నడవగా, అది చివరికి రాజు శయనాగారంలోని పటం వెనుకకు చేర్చింది. చీకటిగా వుండటం చేత, అక్కడివరకే సారంగం వున్నదని, అది దాటి మరొక్క అడుగు వేస్తే, అక్కడ పటం వుందని సుహాసినికి తెలియలేదు. ఇంకా పోదామని ముందుకు నెట్టుకు పోయేసరికి, పటం సందిచ్చి, ఆ సందు లోంచి నిద్రిస్తున్న రాజు కనిపించాడు అమెకు. తక్షణమే సుహాసిని, తండ్రి వద్దకు పోవాలనే ఆత్రంతో ఎన్నో శ్రమలు పడి, బ్రహ్మాండమైన ఆ పటాన్ని ఒత్తిగించింది. ఆ తరువాత రాజు ఈ వింత సారంగంలో చిక్కుకొని, దారి తెన్ను తెలియక చాలాసేపు తిరిగాడు.

ఈ విధంగా వింత సారంగం యొక్క రహస్యమార్గం గురించి తెలుసుకున్న తర్వాత రాజుకి ఒక వంక సంతోషమూ, మరో వంక భయమూ కూడా కలిగినై. ఎవళ్ళకంటా పడకుండా, ఎలాగో భయ పడుతూ భయపడుతూ రాజు యినాటి

వరకూ, తోటలో నించి భూగృహానికి వస్తూ పోతూవున్నాడు. ఇప్పుడు ఈ సారంగ రహస్యం తెలియటం వల్ల, ఆ భయం తీరిపోయింది. ఇష్టం వచ్చినప్పుడల్లా తన గది నించి బ్రహ్మరుద్రులకు తెలియకుండా భూగృహంలోకి వచ్చి, తన పిల్లల్ని చూచుకోవచ్చు. ఈ అదృష్టానికి రాజు ఉప్పొంగిపోయాడు.

కాని, ఇప్పుడు రాజుకి మరొక భయం పట్టుకుంది. తగిన కట్టుబాటు చెయ్యకపోతే, యిప్పటిలాగే ఇక ముందు కూడా సుహాసిని గానీ, మిగతా పిల్లలు గానీ ఈ సారంగం లోనించి తన గది చేరుకోవటం, అక్కడి నించి బైటి ప్రపంచం లోకి రావటం జరగవచ్చు. అంతటితో తన జాగ్రత్త ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయి, పిల్లలు దక్కకుండా పోవచ్చు. అలా జరగకుండా వుండటానికి ఉపాయ మేమిటా అని రాజు అదే పనిగా ఆలోచించసాగాడు.

రాజుకు చివరికి ఒక ఉపాయం తట్టింది. అది ఏమిటి అంటే — ఇంతకు ముందు తన ముగ్గురు కుమార్తెలకు భూగృహంలో మూడు గదులు విడివిడిగా ఏర్పాటు చేసి, ఒక్కొక్కరిని, ఒక్కొక్క దాది సంరక్షణలో వుంచాడు. కాని ఇక మీదట ఈ మీట వున్న గదిలో ఎవరు సంచరించ

చినా, తను తలచినట్టుగా ప్రమాదాలు కలగవచ్చుననే ఉద్దేశంతో, అగది ఖాళీగా వుంచటానికే రాజు నిశ్చయించాడు. తన ముగ్గురు కుమార్తెలను తక్కిన రెండు గదులలోనే వుంచి కాపాడుతుండమని దాదులను హెచ్చరించాడు. వాళ్ళు అలాగే అన్నారు. అప్పటికి రాజు మనసు కుదుటబడింది.

రాజు కొంతసేపు ముగ్గురు కుమార్తెలతోనూ ముచ్చటలాడి, తర్వాత ఇంతకు ముందు సుహాసిని వుంటున్న అద్దాల గదిలోకి వచ్చాడు. మీట మీద కాలు వేసేసరికి, అద్దం భూమిలోకి దిగిపోయి ద్వారం ఏర్పడింది. ద్వారం గుండా

సారంగంలోకి వచ్చి, తిరిగి అక్కడ వున్న మీట కాలితో నొక్కేసరికి, మళ్ళీ ద్వారం మూసుకున్నది.

ఈ రహస్య మార్గం వున్నట్టు ఎలాగో తనకు తెలియజేసిన దేవుడికి నమస్కరిస్తూ, రాజు సంతోషంగా తిరిగి తన గదిలోకి వచ్చి చేరుకున్నాడు.

ఆనాటి నుంచి రాజు భూగృహంలోకి ఎన్నోసార్లు ధైర్యంగా వెళ్ళి వస్తూ వున్నాడు. క్రమంగా రోజులు గడుస్తున్నై. కాని తండ్రి తమని చూడటానికి వచ్చి నప్పడల్లా. రాకుమార్తెలు ముగ్గురూ తండ్రి కాళ్ళని చుట్టేసుకుని, "మేము

కూడా నీతో వస్తాం, నాన్నా!" అని జాలిగా అడిగే వాళ్ళు.

రాజుకు తన కుమార్తెలను వెంట తీసుకు వెళ్ళగల ధైర్యంలేదు. అందుకని, "ఇప్పుడు కాదమ్మా, మరొకసారి తీసుకు వెళతాలే," అని సమాధాన పరుస్తూండేవాడు.

క్రమంగా నెలలు దొర్లిపోతున్నై. ముగ్గురు కుమార్తెలూ సురక్షితంగా పెరుగుతున్నందుకు రాజు మురిసిపోతున్నాడు. కాని అక్కడ రాణి, ఒక్కొక్క రోజు గడిచిన కొద్దీ బెంగతో కృంగి కృశించి పోతున్నది. ఏమంటే, పిల్లల్ని వెతుక్కుంటూ వెళ్ళిన నౌకర్లలో చాలా మంది తెల్లమొగం వేసుకుని తిరిగి వచ్చేవారు. మధ్య మధ్య రాణి, జ్యోతి ముక్కుణ్ణి పిలిపించి, "స్వామీ, పిల్లలు క్షేమంగా వున్నట్టేనా?" అని అడుగుతుండేది.

"ఉన్నారమ్మా. పిల్లలే కాదు, వాళ్ళను వెతకబోయిన ఆ వందమంది నౌకర్లు, పిల్లల వెంట వెళ్ళిన దాసీలూ కూడా క్షేమంగానే వున్నారు. మీరేమీ దిగులు పడకండి. కొద్ది రోజుల్లో అందరూ క్షేమంగా తిరిగి వచ్చే సూచనలు జాతకరలో స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నై," అని చెబుతూండేవాడు జ్యోతిమ్మడు. అలా చెప్పి

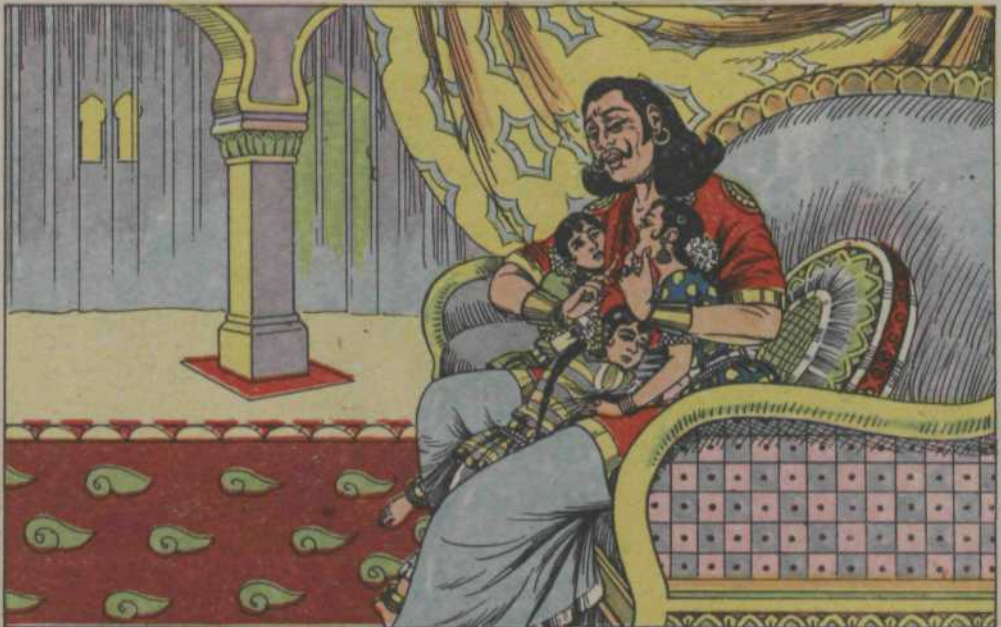
నప్పుడు మనస్సులో తృప్తిపడి, కొద్ది రోజుల పరకూ రాణి మళ్ళీ నిశ్చింతగా వుండేది.

ఈ విధంగా మరి రెండు సంవత్సరాలు గడిచినై. భూగృహంలోకి రహస్య సారంగం ద్వారా రాజు రోజూ వెళ్ళి కుమార్తెలను చూచి వస్తున్నాడు. బిడ్డలు ముగ్గురూ సురక్షితంగానే వున్నారు. కాని రాజు భూగృహంలోకి వెళ్ళి నప్పుడల్లా పిల్లలు తమని బయటికి తీసుకు వెళ్ళమని గోలచేస్తూనే వున్నారు.

"మమ్మల్ని యిక్కడ ఎందుకు వుంచావు, నాన్నా? అమ్మని చూడాలి. అమ్మ దగ్గిరికి తీసుకెళ్ళు...." అని ఏడుస్తూ, తండ్రికాళ్ళు చుట్టేసుకునే

వాళ్ళు. వాళ్ళు అలా కన్నీరు కారుస్తూ వుండటం చూచినప్పుడల్లా, రాజు గుండె తరుక్కుపోయేది. "పోనీ ఒక్కసారి తీసుకుపోయి పిల్లిల్ని రాణికి చూపించు దామా?" అని పించేది. కాని అలా చేయటానికి ధైర్యం చాలేది కాదు. "ఏమైనా సరే యీ ఒక్క ఏడాది చలించ కూడదు?" అనుకున్నాడు రాజు. అందు చేతనే పిల్లలు ఎంత ఏడ్చినా, ఏదో విధంగా వాళ్ళని సముదాయించు కొంటూ కాలం వెళ్ళతోస్తున్నాడు.

ఇలా మరి కొన్నాళ్ళు గడిచింది. మరొక్క నాలుగు రోజులకల్లా పిల్లలకు ఏడేళ్ళు నిండుకై. ఆ నాటికి గండాలు గడిచి వాళ్ళు భూగృహం నించి విడుదల

కావచ్చు. "ఇప్పటి వరకూ, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో పిల్లలకి ఏ విధమైన ఆపదా రాకుండా భూగృహంలో సురక్షితంగా కాపాడ గలిగానే, ఇకనే ముంది! నాలుగు రోజులు కాస్త జాగ్రత్తగా వుంటే నాలుగెళ్ళూ నిండుతై. జాతకరీత్యా బిడ్డలు ప్రమాదం లేకుండా బ్రతికి బయట పడతారు," అను కొన్నాడు, రాజు సంతోషంగా.

యథాప్రకారం రాజు ఒకనాటి ఉదయాన్నే రహస్య మార్గం ద్వారా పిల్లల్ని చూడటానికి వచ్చాడు. బిడ్డలు భూగృహంలో వుండవలసిన గడువు ఆనాటితో తీరిపోతుంది. పిల్లలు తండ్రిని

చూడటం తోనే కాళ్ళకి చుట్టేసుకుని, "ఈ వేళ మమ్మల్ని బైటికి తీసుకు వెడితే కాని వీల్లేదు," అని పట్టుబట్టి మారాం చేస్తూ కూచున్నారు.

బిడ్డల దుఃఖం చూచి రాజు మనస్సు కరిగిపోయింది. "ఈ మూడు సంవత్సరాలూ ఏ ఆపదా రాలేదు గదా? ఇంకొక్క ఇరవైనాలుగు గంటలలో ఏమి రాబోతుంది? పైగా, ఇంత మంది పరివారం కాపుదల వుండగా అలాంటిది ఎలా జరుగుతుంది?" అని మనస్సుకు ధైర్యం తెచ్చుకుని, పిల్లలు ముగ్గురనూ వంద మంది నౌకర్లూ, ముగ్గురు దాసీలతో సహా భూగృహంలోంచి తోటలోకి తీసుకు వచ్చాడు. ముగ్గురు పిల్లల్ని దాసీలకి చూస్తూవుండమని వప్పగించి తనూ వాళ్ళ దగ్గరే కూచున్నాడు.

పిల్లలకు, వంద మంది నౌకర్లూ చుట్టూతా కాపలా వున్నారు. ఇన్నాళ్ళకు మళ్ళీ బయటి ప్రపంచం చూడగానే పిల్లలు ఎంతో సంతోషంగా గంతులు వేస్తూ తోటలో ఆడుకుంటున్నారు. వాళ్ళ ఆటలు చూచి రాజు ఎంతో మురిసి పోతున్నాడు.

ఇంతలో వున్నట్టుండి ఒక్కసారిగా బ్రహ్మాండమైన సుడిగాలి వచ్చింది. ఆ ప్రదేశ మంతా దుమ్ముతో నిండింది.

అక్కడ వున్నవాళ్ళంతా ఒక్కక్షణం కన్ను మూశారు. మళ్ళీ కళ్ళు తెరిచే సరికి మూడు గద్దలు వచ్చి ముగ్గురు పిల్లల్ని ఎత్తుకుపోవటం మాత్రం కన పడింది వాళ్ళకు. రాజు స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. దాడులు రాజుకి పరిచర్య చేస్తున్నారు. నౌకర్లు వందమంది ఆ గద్దలు పోయిన వైపుకి పరుగెత్తారు.

రాజుకి స్పృహవచ్చి, "నౌకర్లు ఏరీ?" అని అడిగేటప్పటికి, సరిగా అప్పుడే వాళ్ళు ఒకరి వెంట ఒకళ్ళు తెల్ల మొగాలు వేసికొని తిరిగిరావటం జరిగింది. సరిగా మూడు సంవత్సరాల క్రిందట రాజు ఏ కల్పిత వాక్కులు పలికి కపటనాటకం ఆడాడో, అది యీ నాడు అక్షరాలా తన కళ్ళ ఎదట జరిగే సరికి రాజు తనని తాను తిట్టుకున్నాడు.

"ఈనాడు యిలా యిలా జరగవలసి వున్నది గనుకనే, అనాడు ఏదో దుష్ట గ్రహం నాలో ప్రవేశించి నా చేత అటు

వంటి అశుభవాక్కు పలికించింది. అందుకనే, 'నుదుట వ్రాయనిదే నోట పలికించ'దని అంటారు పెద్దలు," అనుకొంటూ రాజు కంటికి మంటి దుఃఖించసాగాడు.

ఇతే విధివిలాసము. రాజు మనస్సు ఆ ప్రకారమే జరిగింది. నాడు సంవత్సమైన కత్తి ఏదో ప్రేరేపికదా? ఇంకొక్క రాజుకి మనసుయొక్క కట్టువిమి రాబో బిడ్డలను తోటలోకి తీసుకు వెళ్ళి బుద్ధి వుట్టింది. జరగవలసిన ప్రమాద మేమో జరిగింది. తీరా యిప్పుడు చేతులు కాల్చిన తర్వాత అకులు పట్టుకుందా మనుకుంటే ఏమి లాభం?

ఇక యిప్పుడు రాణి దగ్గర ఈ విషయం దాచవలసిన పని ఏముంది? రాజు పరివారంతో సహా మహాలు చేరుకుని, చెప్పలేక చెప్పలేక ఈ వైనం రాణితో చెప్పాడు. ఇంకేమున్నది రాజూ, రాణి కూడా దుఃఖ సముద్రంలో మునిగి పోయారు. —(ఇంకా వుంది)

అంతరికమహా

5

[దానశీలమహారాజు తన ముగ్గురు కుమార్తెలను, భూగృహంలో మూతేళ్ళపాటు రహస్యంగా వుంచి కాపాడాడు. అంకక్క అరవైనాల్సంగంటల్లో ప్రమాదం తెలిసిపోతుండగా, తొందరపడి కుమార్తెలను, భూగృహం నుంచి బయటికి తీసుకువచ్చాడు. వెంటనే మూడు గద్దలు వచ్చి పిల్లల్ని తన్నుకుపోయినై. రాజు, రాణి దుఃఖపడసాగారు. తరవాత—]

కొంతసేపటికి దానశీల మహారాజు యాదాస్తుంది తెలుకోగలిగాడు. రాణి మాత్రం యీ కలలోపాత్ర విసి, అగని మూజువేళంలో కొయ్యేబారి పోయింది. పిల్లలతోబాటు రాణి కూడా తనకు దక్కకుండా పోతుందేమోనని రాజు చాలా భయపడ్డాడు.

“మూడెండ్లూ మొంది నేని నట్టుగానె, ఈ ఒక్కరోజు కూడా పిల్లల్ని ఎలాగో

సమాధాన పరచగలిగితే, ఈ మువ్వరాక పోయివుండును గదా? పాపిష్టివాడిని, అపాటి నిబ్బరం లేక, చూస్తూ చూస్తూ చేతులార నా చిట్టి తల్లుల్ని పట్టుకు వప్పగించుకొన్నాను. నా రాణి కూడా నాకు దక్కదా?” అంటూ రాజు మొత్తు కొన్నాడు. అక్కడ ఒకక్క ముఖానా తత్తి వాటు వేస్తే నెత్తురుచుక్క లేదు. గంటలు గడిచినా రాణికి తిరిగి స్పృహరాక

పోయినది. అమె బ్రతికే ఎత్తులేదని అందరూ నిరాశయెందరు.

మరికొద్ది సేపటికల్లా ఆస్థానవైద్యుడు ఆక్కడికి వచ్చాడు. రకరకాల ఓషధులు యిచ్చి, ఎలాగైతే నేం చివరకు రాణికి స్పృహ తెచ్చించాడు. తిరిగి అందరి ముఖాలలో కలుమాత్రం అనందం తోణికి నలాడింది. కానీ ఆ సంతోషం ఆశ్చర్య సేపు నిలవలేదు. రాణికి స్పృహ అయితే వచ్చింది కాని, ఈసారి తగిలిన ఔషధం, అమె మతి పూర్తిగా చలించిపోయింది - "ఏరీ, నా చిట్టి తల్లులు? ఎక్కడ దాచారో తెప్పండి?" అంటూ ఏచ్చి ఏచ్చిగా మాట్లాడసాగింది.

"ఇంకా. నీ దగ్గర నేను మర్నం పెడతానా? నా మాట నమ్ము. పిల్లల్ని ఎక్కడా దాచలేదు. గద్దలు తన్నుకు పోయినై. నా మాట నమ్మకం లేకపోతే, అదుగో, సేవకులందరూ వున్నారు. వాళ్ళని అడిగి చూడు." అని దీనంగా అవ్వాడు రాజా.

కాని, ఏమి చెప్పినా రాణి ఆర్థం చేసి కోగల స్థితిలో లేదు. "మీరంతా ఒకటే. మీతో నాకేం వని? నా పిల్లల్ని వెతికి నేనే తచ్చుకుంటాను. నన్ను పోని వ్వండి!" అంటూ ఆమె మంచం మీది నుంచి లేచిపోబోయింది.

గోరుచుట్టు పైన రోకటి పొటన్నట్టు, ఈ శ్రోత్ర అవాంతరం చూచి రాజుకి ఏమీ పాలు పోయింది కాదు. "ఆమె మనస్సు కుదుట బరఫలేరా?" అన్నట్టు ఎంతో జాతిగలిపేటట్టు చూశాడు ఆస్థాన వైద్యుడి వంక.

ఆస్థాన వైద్యుడు బాగా జలోచించి వెంటనే ఒక ఔషధం యిచ్చాడు. ఆ ఔషధాదుతో రాణి నేరు పెదవటం మానివేసి, ఒక నిలా ప్రతిమలా వుండి పోయింది.

తరవాత ఆస్థాన వైద్యుడు రాజుని ప్రక్కకు పిలిచి, "రాజా! ఇప్పుడు ఆమ్మాతీవారికి శరీరబాధ ఏమీ లేదు.

చిక్కు యావత్తూ మానసిక సంజంభ మైనదే. ఇందుకుగాను మనం చేయ వలసినదల్లా, చిరంజీవులను పట్టి తెచ్చి; ఆమె ఎదట పెట్టడం, ఎంత త్వరలో మనం ఈ పని చేయగలిగితే, అంత చప్పున రాణి వారు తేరుకొంటారు. కనుక, ఇతర చింతలు మాని, ముందు ఎలా బనా మన ముద్దు బిడ్డలను వెతికి పట్టి, అమ్మాజీవారి ఎదట పెట్టటానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ ఒక్క పనిలో తాము చేయగలిగిన దంతా చేయించండి. రాణి వారి ఆరోగ్యాన్ని గురించి నేను చూచు కొంటాను," అని ధైర్యం చెప్పాడు.

"అలాగే చేదాం. ఇందును గురించి, యిప్పుడే చాటింపు వేయిస్తా, మీరు మాత్రం 'రాణిని కనిపెట్టి వుండండి.'" అని మళ్ళీ వేడుకొన్నాడు రాజు.

ఆ ప్రకారం రాజు తన యావత్తు సిబ్బందిని, మరి ఒకసారి దేశం నలు మూలలకూ పంపించాడు. బిడ్డల బాద తెలుసుకు వచ్చిన వారికి తన రాజ్యం యిస్తానని కూడా చాటింపించాడు.

వారాలూ, నెలలూ గడిచినై. కాని, చిట్టల్ని వెతకబోయిన సిబ్బందిలో ఒక్కరూ తిరిగి రాలేదు. చాటింపు వెని ఒక్క సమర్థుడు కూడా ముందుకు

రాలేదు. ఇదంతా చూడగా రాజుకి మతి చలించేలాగ కనుపించింది. అక్కడ చూడబోతే రాణి పరిస్థితిలో కూడా మార్పు ఏమీ కానరాలేదు.

ఒకనాటి తెల్లవారగట్ట, రాజు మూడో అంతస్తుపైన పచాతు చేస్తున్నాడు. అ మనక వెలుగులో దూరాన, మూడు స్వరూపాలు తన మహాలు వైపు వస్తుం దటం కనిపించింది. వాళ్ళు ముగ్గురు పిల్లలు. సమానమైన ఎత్తూ, బాహూ కలిగి, అల్లంత దూరాన వున్నా ముగ్గురూ ఒకే అచ్చులో పోసినట్టున్నారు.

వాళ్ళు తన కుమార్తెలే అయి వుంటా రనుకుని రాజు ఎంతో ఆశతో గబగబ దిగి

వచ్చి, వాళ్ళ వైపు పరుగెత్తాడు. తీరా దగ్గరకు వెళ్ళేసరికి, ఆ ముగ్గురూ మగ పిల్లలని తేలింది. అయినా వాళ్ళ ముగ్గురిలో వుండే ఒకే విధమైన పాలిక చూచి రాజుకి మనసులో ఒక చిత్రమైన అనుమానం కలిగింది.

“ఒకవేళ నా కుమార్తెలే, ఆ దుష్ట గ్రహాల మాయవల్ల, ఇలా మగపిల్లలుగా మారిపోయి వుండరు గదా!” అనుకుని ఆయన కదలామొదలక నిలబడి, వాళ్ళ వంక వరీక్షగా చూడసాగాడు.

అశబ్దం, నిరాశతో కలు కనానికి రక రకాలుగా మారుతున్న రాజు ముఖంకి బాలను గమనిస్తూ, ఆ ముగ్గురు పిల్లలలో

ఒకడు ఆయన కేసి విస్తుపోయి చూడ సాగాడు. ఎవరికి రాజు వుండబట్టలేక, “మీ రెవరు, నాయనా? మీదేవారు? ఇలా ఎందుకు వచ్చారు?” అని వేగిర పాటులో ప్రశ్నల వెంబడి ప్రశ్నలు అడిగాడు.

తమని ప్రశ్నిస్తున్నది రాజు వుంటాడన, ఆ కుర్రవాళ్ళు గ్రహించలేకపోయారు. ఎందువల్ల నంటే, ఒంటికి సరియైన దుస్తులా లేవు. పైగా ఆయన ముఖంలో కళాకాంతి లేదు. కావటానికి రాజు అయినా, ఆ నిమిషాన రాజు ఒక సామాన్య మానవుని లాగానే వున్నాడు. ఎవరైనప్పు టికి, అడిగిన ప్రశ్నకి బవాలు చెప్పారీ కదా! అందుకని కుర్రవాళ్ళు, “ఇక్కడికి దక్షిణాన వుండే భద్రపురి మా ఊరు. మీ రాజావాడి చాటింపు వీని యిక్కడికి వచ్చాం.” అన్నారు.

“ఓహో! అలాగనా, అయితే పదింది. నాకూ అక్కడ పని వుంది. మిమ్మల్ని రాజుగారి దగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళగలను.” అంటూ రాజు వాళ్ళని వెంట బెట్టుకుని మహాలు చేరుకున్నాడు.

తర్వాత ఆయన వాళ్ళ ముగ్గురిని కుర్చీలలో కూర్చోబెట్టి, తాను తన సంతానం అలంకరించాడు. “అబ్బాయిలూ! మీకు రాజుతో పని వున్నదన్నారు కదా?”

అంటూ ప్రక్క నున్న కిరీటాన్ని తలపైకి ధరించాడు.

ఇది చూచి అ కుర్రవాళ్ళలో ఒకతను, "అగ! తమరేనా రాజా వారు?" అని అశ్వర్యపోయి లేచి నమస్కరించాడు. వెంటనే మిగతా యిద్దరు కూడా లేచి నిలబడి నమస్కరించారు.

"బ్రాహ్మణ, నాయనా! మీరు చూడ వచ్చిన ఆ దురదృష్టవేపు రాజును, నేనే! నన్ను గుర్తించలేక పోవటంలో మీ తప్పు లేదు. నా పరిస్థితి అలా వున్నది. దానికేం గాని, మీ చరిత్ర చెప్పండి ముందు," అని అత్రంతో అడిగాడు రాజు.

రాజు అడిగిన దానికి, మొదటగా ఆయనకు నమస్కరించిన కుర్రవాడు, "మహా

రాజా! మేము భద్రపురిలో నివసించే ఒక పెదరాతి కుసూళ్ళం. నా పేరు వెలుగు; ఇతని పేరు చీకటి; అతని పేరు సంధ్య!" అని తక్కిన ఇద్దరి వైపు చూపాడు.

రాజుకి అశ్వర్యంతో పాటు సవ్యు వచ్చింది. ఆయన, "ఏమిటి, మీ పేర్లు సంధ్యా, చీకటి, వెలుగునా? చిత్రంగా వున్నయ్యే! ఇటువంటి పేర్లు పెట్టుకో దానికి ఏమైనా కారణముందా?" అని అడిగాడు.

ఆంధుకు వెలుగు యిలా చెప్పాడు: "అయ్యా, మేము ముగ్గురం మా తల్లి కడుపున, ఒకే రోజున కొద్ది గంటల తేడాలో పుట్టాము. ఇతను సంధ్యవేళ

పుట్టాడు. ఆ తరువాత అతను బర్దలాత్రి వేళ పుట్టాడు. ఆ తరువాత నేను సూర్యోదయమవుతు పుట్టాను. ముగ్గుడం ఒకే అచ్చులో పోసినట్లు పుండటం చూచి, మా తల్లి మాకు ఏమి పేర్లు పెట్టితే బాగుండునా అని ఎంతో ఆలోచించిందట. చివరికి మేము పుట్టిన వేళకు తగినట్టుగా, మా పేర్లు యిలా సంధ్య అని, చీకటి అని, వెలుగు అని పెట్టిందట."

"భేష్, బాగా వుంది! అయితే మీరు ముగ్గురూ కవలలన్నమాట. ఎంత విశ్రాంతి చిట్ట తల్లులూ కవలలే. కవలల్ని పట్టబోనికి, కవలలు వెతుక్కరావటం చూడగా, వైఫ నిర్భయంగా వున్నదే."

అంటూ రాజు ఆ కుర్రవాళ్ళని తన దగ్గర కూర్చో బెట్టుకుని, "అయితే, మీరు యిలా బయలుదేరినట్లు, మీ అమ్మగారికి తెలుసునా?" అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు వెలుగు పేరు గల కుర్రవాడు యిలా బువారిచ్చాడు: "తెలియకేం? మా తల్లికి చెప్పకుండా మేము ఏవని చెయ్యము. ఆమె యిష్టపడిన మీదటే, మేము యిలా బయలుదేరి పచ్చాము. పోతే, ఇంటి వద్ద వృద్ధురాలైన మా తల్లిని వదిలి మేము ముగ్గురమూ వచ్చేస్తే ఎలాగ అని మీరడగవచ్చు. దానికి కారణం వున్నది. మేము పుట్టిన వేళ విశేషమేమో కానీ, సంధ్యవేళ పుట్టినతను ఏక్కువ వెలుగుగానీ, చీకటిగానీ చూడలేదు. సూర్యాస్తమయం అయిన దగ్గరనుంచి, దాదాపు బాగా చీకటి పడేటంత వరకు మాత్రమే యితను నిర్భయంగా సంచరించగలడు. ఇతని చూపు అంతవరకే. ఈబొప్పునగానీ, అస్తానగానీ అతను పూర్తిగా అంధుడి క్రిందనే లెక్క."

"ఇక, చీకటి అన్న పేరుగల అతని విషయం వివరించి, ఇతను వెలుతురనేది ఏ మాత్రమూ సహించలేడు. అందువల్ల చీకటి రాత్రులు ఇతనికి అనుకూలం. చీకటి నా సంగతి; నాకు పూర్తి వెలుగు

కావాలి. బాగా తెల్లవారితేగాని బయటికి రాలేను. తిరిగి సూర్యాస్తమయం అయే వేళకే ఇల్లు చేరుకోవాలి. మాయాచింత న్యభావాలను ఆధారం చేసికొనే యివ్వడు మేము ముగ్గురం యిక్కడికి రావటానికి సాహసించ గలిగాము. తరవాత— రాకొమార్తెలను వెతికి తీసుకు రావటం అనేది, అంత తేలికైన పని కాదని మాకు తెలుసు. ఈ పని సాధించటం మా ముగ్గురిలో, ఏ ఒక్కరి వల్లా కాదని తెలుసు. ఐతే, రోజు ఇరవైనాలుగంటల లోనూ, ముప్రొద్దులా ముగ్గురమూ ఎటు వంటి పనినైనా చక్కబెట్టటానికి సమర్థుల మయి వుండటం చేత, ఇప్పుడు యీ అన్వేషణ కార్యము లో పాల్గొనాలను

కుంటున్నాము. ముగ్గురమూ కష్టపడి రోజూ ఒక్కొక్క వేళలో, ఒక్కొక్కప్పుడు మా పనులు మేము చేసికొన్నట్టయితే, మాకు అసాధ్యమనేది వుండనే వుండదు. ఏ కార్యమైనా తప్పక జయించుకు రాగలము. ఈ కారణం చేతనే మా తల్లిని ఒంటిపాటుగా వదలి, ఇప్పుడు ముగ్గు రమూ కలిసి బయల్దేర వలసి వచ్చింది."

అందుకు రాజు, "నీవు చెప్పినది చాలా బాగుంది. మీ తల్లిని గురించి మీకు ఏ విధమైన చింతా అక్కరలేదు. ఇప్పుడే ఆమెను రప్పించుకొను. మాతో పాటు మహాలులో వుంటారు." అన్నాడు.

"మా కదే పదివేలు." అన్నారు కుర్రవాళ్ళు ముగ్గురూ ఏక కంఠంతో.

ఉన్నపాటుగా రాజు తన సేవకుర్చి భద్రపనికి పంపి. ఆ కుర్రవాళ్ళ తల్లిని రప్పించాడు. రాజు చూపిన ఈ ఔదార్యానికి, ఆమె కూడా ఎంతో మురిసి పోయింది.

రాజు ఆ వృద్ధురాలితో, "అమ్మా! కుర్రవాళ్ళ వల్ల మీ వంశచరిత్ర తెలుసు కున్నాను. ఇలాటి ధైర్య సాహసాలుగల కవల బిడ్డలను కన్న సివు ధన్యురాలివి. తల్లీ!" అంటూ ఆమె పట్ల తనకు గల భక్తి విశ్వాసాలను వెల్లడించాడు.

ఆమె అనుమతి పొంది, రాజు కుర్ర వాళ్ళ పేర్లు కిద్దిగా మార్చి, సంధ్యా కుమారుడు, నిశీధుడు, ఉదయసుధు అని పిలిపబోచ్చాడు. కుర్రవాళ్ళూ, తల్లీ కూడా యిందుకు ఎంతో సంతోషించారు.

మరునాడే, కుర్రవాళ్ళకి ఒకబోరక మైన కత్తులూ, కకాడ్లూ యిచ్చి, వాళ్ళకు తలకొక గుర్రాన్ని ఏర్పాటు చేయటాని కని, దానశీలమహారాజు వాళ్ళను అశ్వశాలకు తీసుకువెళ్ళాడు.

ఆ కుర్రవాళ్ళ పేర్లకు తగినట్టు రాజు, ఉదయసుధికి మార్కకాంతిలా ధగధగ మెరిసే తెల్లటి గుర్రాన్ని, నిశీధుడికి నిగ నగలాడే నల్లటి గుర్రాన్ని, సంధ్యాకుమారుడికి ఎర్రని గుర్రాన్ని యిచ్చాడు.

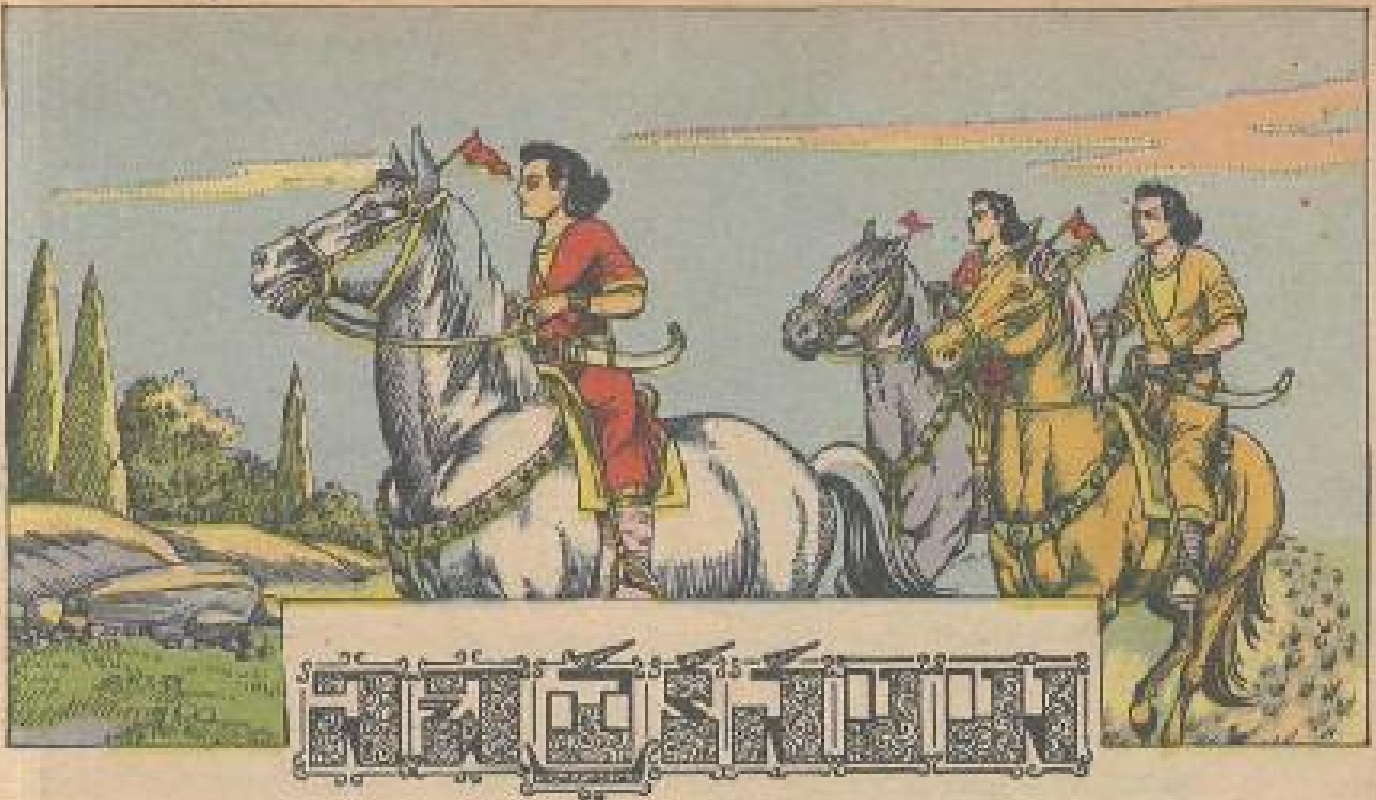
ఒక సుముహూర్తాన తెల్లగుర్రం పైన ఉదయసుధూ, నల్లగుర్రం పైన నిశీధుడూ, ఎర్రగుర్రం పైన సంధ్యాకుమారుడూ—నుహసిని, నుభాషిణి, నుకేశిని అను వెతుక్కుంటూ బయలుదేరారు.

వాళ్ళు బయలుదేరే ముందు రాజు, మూడు నల్ల కెండాలు తెచ్చి, మూడు గుర్రాలకూ ముందు భాగాన కట్టాడు. "నా చిట్టి తల్లుల్ని తీసుకుని ఏ క్షణాన మీరు తిరిగి వస్తారో, ఆ క్షణాన వీటిని పీకి పారెయ్యండేం, మరిచిపోక," అని హెచ్చరిక చేశాడు.

ఆ తరువాత తమ తల్లీ, రాజు మన సారా దీపించగా, కుర్రవాళ్ళు ముగ్గురూ బ్రాహ్మణవేగంతో సాగిపోయారు.

— (ఇంకావుంది)

6

[కవలలు ముగ్గురిని పట్టులు ఎత్తుకుపోయిన తరవాత, రాజు వాళ్ళను తెచ్చిన వారికి రాజ్యం యిస్తానని చాటింపు వేయించాడు. అది విన్న భద్రపురి వాసులైన ముగ్గురు కవలసోదరులు ఉదయనుడు, నిశిధుడు, సంధ్యాకుమారుడు అనేవాళ్ళు, రాజుగారి దగ్గరకు వచ్చి, అయిన యిచ్చిన గుర్రాల మీద, విచిత్రకవలలను వెతికేందుకు బయలుదేరారు. తరవాత—]

తెల్లగుర్రం పైన ఉదయనుడు ముందు పోతున్నాడు. పట్టివగలు కావటం వల్ల ఉదయనుడికి బాధ లేదు. కాని, సంధ్యా, నిశిధుల సంగతేమిటి? వాళ్ళకు కళ్ళు వుండి కూడా గ్రుడ్డివాళ్ళ కిందనే లెక్క కదా! అందుచేత దారి తెలియకపోయినా, ముందు పోతున్న ఉదయనుడి గుర్రపు డెక్కల చప్పుడు అనవాలుగా పెట్టుకుని, అతని వెంటనే పోతువున్నారు.

క్రమంగా సూర్యుడు పడమటికి క్రుంగ జొచ్చాడు. "నా పని అయిపోయింది. ఇక నువ్వు దారి చూపు, సంధ్యా," అన్నాడు ఉదయనుడు. ఆ మాట ప్రకారం ముందు సంధ్యా దారి తీయగా, అతని వెనక నిశిధుడు, ఆ వెనక ఉదయనుడు వెళుతున్నారు.

అలా పోయిపోయి బాగా చీకటిపడే వేళకు, వాళ్ళు ఒక పెద్ద అరణ్యం చేరు

కున్నారు. చీకటి పడటం వల్ల యిక ఉదయమయ్యింది. సంధ్యా యిక విశ్రాంతి తీసుకోవలసిన వాళ్ళే. కాని, ఆర్థరాత్రి వేళ ఆ నట్టడివిలో, ఎక్కడ విశ్రాంతి తీసుకోవటం? అప్పుడు నిశీధుడు వాళ్ళని ఒక చెట్టు పైన కూర్చోబెట్టి, "మీరు యిక్కడే వుండండి. నేను పోయి యీ రాత్రికి మీరు తల దాయకునెందుకు వీలైన జోటు ఎక్కడైనా వుండేమో చూచి వస్తాను," అని వాళ్ళగుర్రాల్ని, ఆ చెట్టుకే కట్టివేసి తన సల్లగుర్రం పైన బయలుదేరాడు.

నిశీధుడు చాలా దూరం పోయి చివరకు, ఆ అరణ్యం మధ్యలో ఒక పాడు

బద్ద ఇంటి వద్దకు చేరుకున్నాడు. వాకిలి దగ్గరికి వెళ్ళి, తలుపుతట్టి చూచాడు. జవాబులేదు. కిటికీ దగ్గరికి వెళ్ళి తొంగి చూచాడు; లోపల అలికిడి ఏమీలేదు. ధైర్యం చేసి తలుపు తెరుచుకుని, ఇంట్లో ప్రవేశించాడు. ఏ మూల చూచినా, నార ఏమీ కుప్పలే, అంతకు తప్ప ఆ ఇంట్లో ఏచిత్రమేమీ లేదు. ఇంటి యజమాని ఎవరో చూద్దామని, కొంతసేపు అక్కడే వేచి వున్నాడు.

నిశీధుడు అలా చాలాసేపు చూచినా, ఎవరూ రాకపోయేసరికి, అది ఏదో పాడు బడిన ఇల్లు అయి వుంటుందనుకున్నాడు. తనకూ, తన సోదరులకూ ఇది తల దాయకోటానికి తగిన స్థలమేనని నిశ్చయించుకొని, తిరిగి సల్లగుర్రం పైన బయలుదేరి, ఉదయమయ్యింది. సంధ్యా వున్న చెట్టు వైపుకిపోగాడు.

నిశీధుడు అక్కడ సోదరులను కూర్చోబెట్టి వచ్చేసిన మరుక్షణమందే ఉదయమయ్యింది. సంధ్యా ఎక్కిన చెట్టు కింద, ఏదో అలికిడి అయింది. పురుగు పుక్తా వుండే ఆడవి కదా, అటువంటి బెడైనా అయివుంటుందనుకుని వాళ్ళు అత్రంతో నిశీధుడి కోసం ఎదురుచూస్తూ వున్నారు.

ఉన్నట్టేవుండి ఉదయమయ్యి తన నడుము చుట్టూ తడిమి చూచుకొని,

“సంధ్యా! ఏదో నారపిచు లాగా తగులు తోంది. ఏమిటో నడుముకి.” అని బోయాడు.

ఉదయసుడి నేటినుంచి, ఈ మాటలు పూర్తిగా వచ్చాయో లేదో, సంధ్య కూడా, “అవును. నా నడుముకి అలాగే తగులు తోంది. నీవు చెప్పినట్టు ఏదో నారపిచు లాగానే కనబడుతూ వుంది. ఏమై వుంటుంది చెప్పా?” అని ఆలోచించ సాగాడు.

ఇలా వాళ్ళు ఆలోచిస్తూ వుండగానే, వాళ్ళ నడుముచుట్టూ ఏదో తాడు విగించి లాగబడుతున్నట్టు యిద్దరూ గ్రహించారు. చెటులతో చుట్టూ తడిమి చూచారు. ఎక్కడా మనిషి అలికిడి కనిపించలేదు.

ఇంతలో, “మహామహా వాళ్ళకే, నేను కనిపించలేదు. మీకా కనిపించేది?” అనేమాటలు వినిపించినై.

నిప్పుతైలే యీ మాటలు వినిపించి నయ్యో, అప్పుడు తమని ఏదో దెయ్యమో, భూతమో యిలా కాటితో విగించివుంటుందని, ఉదయసుదూ, సంధ్యా తెలుసు కున్నారు. కాని, ఏమి చెయ్యాలో తోచింది కాదు. “సమయానికి మా నిశీరుడు లేక పొయ్యాడు గాని, ఉంటే నీ అంతు కనుక్కొనివుండుము. ఇప్పటికైనా మించి పోయింది లేదులే. మా అన్నయ్య

యీపాటికి బయల్దేరి వస్తూవుంటాడు. వాడు వచ్చేలోగా మర్యాదగా, మమ్మల్ని పదిలిపోతావా సరేసరి. లేదా యీరోజునే నిన్ను యమలోకానికి పంపించివేస్తాడు." అని బెదిరించి చూచారు.

కాని, ఆ వచ్చినవాడు సామాన్యుడా? " ఓన్! మీ బెదిరింపులు నాదగ్గరనా? మీ అన్నయ్యలాటి వాళ్ళు ఒకరుకాదు. పందమంది వచ్చినా, నన్నేమీ చెయ్యలేరు. అయినా మీ అన్నయ్య వచ్చేవరకూ నేను యిక్కడ వుండబోయాను గనకనా?" అంటూ ఆ వచ్చినవాడు, వాళ్ళని తన గడ్డం చెవర కట్టి చరచరా సాగి పోయాడు. పోతూపోతూ ఆ వచ్చినవాడు,

మరొక కొంటె పని కూడా చేసిపోయాడు. చెట్టుకి కట్టి వున్న రెండు గుర్రాల పైనా ఏదో థన్నం చల్లాడు. అలా చల్లటంతోటే, అవి రెండూ మాయమైపోయాయి.

మరి కొంతసేపటికల్లా నిశీదుడు చెట్టు వద్దకు వచ్చి చూచేసరికి ఏమున్నదీ — చెట్టు పైన తన సోదరులూ లేరు. చెట్టు క్రింద వాళ్ళ గుర్రాలూ లేవు. అతనికి ఏమీ తేచింది కాదు. ఒకవేళ తను రావటం అలశ్యం అయిందని చెప్పి, వాళ్ళు తనని వెతుక్కుంటూ మరో వారిన వెళ్ళారేమో ననుకుని, సోదరులను వెతుక్కుంటూ, తన నల్లగుర్రం పైన తిరుగుముఖం పట్టాడు.

అలా వెతుక్కుంటూ నిశీదుడు, అమహారణ్య మంతటా కలియతిరిగాడు. కాని, ఎక్కడా వాళ్ళ అనవాలు చిక్కిందే కాదు. అప్పటికి రాత్రి కూడా చాలా భాగం గడిచిపోయింది. మరో రెండు గంటలలో తెల్లవారబోతుంది. తీరా తెల్లవారిందీ అంటే తను ఒక్క అడుగైనా ముందుకు వెయ్యలేడు. అందుచేత ఆఖరు ప్రయత్నంగా, మరొక్కసారి అడవి అంతా గాలించాడు. లాభం లేక పోయింది.

నిశీదుడికి చెవరకు ఒక ఆలోచన తట్టింది: "ఒకవేళ వాళ్ళు నేను చూచి

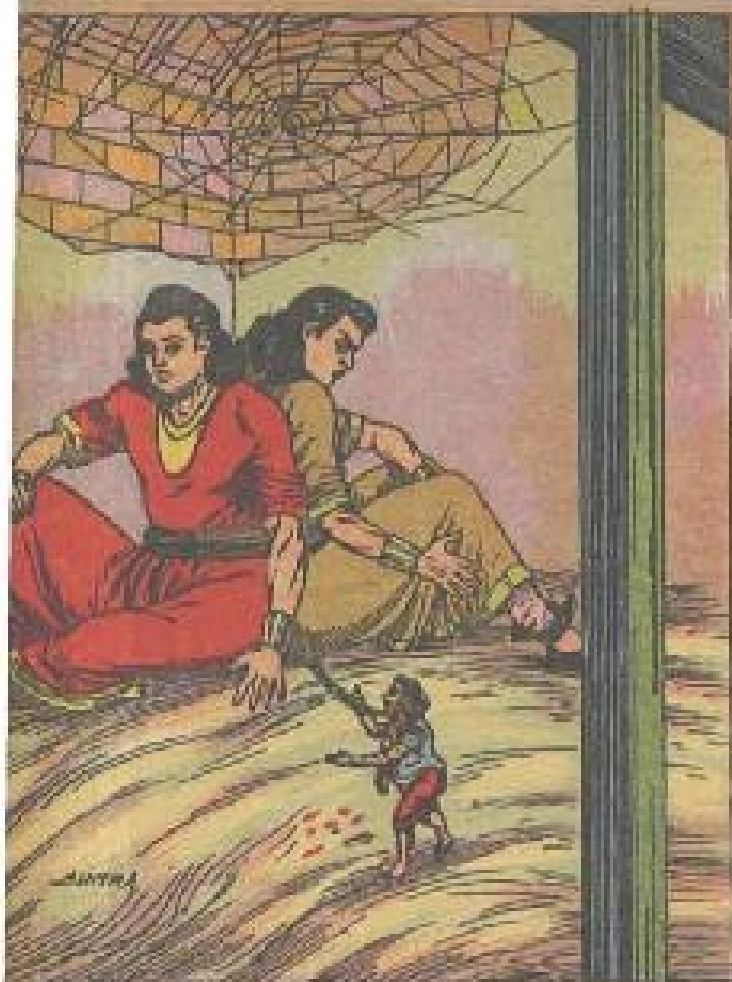
వచ్చిన, ఆ ఇంటికి వెళ్లారేమో!" అనుకున్నాడతను. ఈ ఆలోచన స్ఫురించగానే, గిరుక్కున మళ్ళీ, తిరుగా ఆ పాదు బడిన యింటికి వచ్చి చేరుకున్నాడు. తన సోదరులు గుర్రాలను బైట కట్టివేసి వుంటారు కదా అని తలచాడు, నిశీధుడు. శాని, అలా ఏమి కనిపించక పోయేసరికి, నిరాశ చెందవలసి వచ్చింది. అయినా చూద్దామని చెప్పి తలుపు తోసుకుని ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు. ఎంత వింత! ఒక లావుపాటి నార త్రాటితో కట్టిబడి ఉదయమేడూ, సంధ్యా ఆ గది మూల నిద్రిస్తూవున్నారు. పైగా, వాళ్ళకి దగ్గరలోనే నేల మీద నెత్తురు చుక్కలు కనువిస్తున్నై. అంతకంటే హెరం - ఉదయ

నుడి చెయ్యి ఒకటి మాయమైపోయింది. పోనీ అంటే, నరికి వేసిన గుర్తయినా లేదు.

ఇదంతా చూచి నిశీధుడికి మతి పోయినట్టనిపించింది. కొంతసేపటికి స్థిమితం తెచ్చుకొని, సోదరులను తట్టి లేపాడు. నిశీధుణ్ణి చూడగానే వాళ్ళకి ప్రాణం లేచి వచ్చింది. "తమ్ముడూ! ఆ దుర్మార్గుణ్ణి కప్పించుకుని ఎలా వచ్చావురా? మళ్ళీ మనం కలుసుకుంటామని ఆశ పడనే లేదు మేము," అంటూ నిశీధుణ్ణి కొగలించుకుని కన్నీరు కార్చారు సోదరులిద్దరూ.

"మీకు వచ్చిన భయంలేదు. విచారించకండి. ఇక్కడి కెలా వచ్చారు మీరు? ఈ కట్టెమీటి? అన్నయ్యా, నీ చెయ్యి

మయింది? ఈ నెత్తురు చుక్కలేమిటి?" అని ప్రశ్నలు కురిపించాడు నీశీధుడు.

"ఇదంతా మన దురదృష్టం, తమ్ముడూ!" అని ఉదయసుడు యిలా చెప్పసాగాడు: "నీవు మమ్మల్ని వదిలి వెళ్ళిన కాసేపటికల్లా, మమ్మల్ని ఎవడో తాటితో కట్టి తెచ్చి, ఈ ఇంట్లో పడేశాడు. ఆ దుర్మార్గుడు ఎవడో, మమ్మల్ని ఎక్కడికి తీసుకుపోతున్నాడో మేము చీకటిలో తెలుసుకో లేకపోయాం. ఎప్పుడు తెల్లవారు తుందా అనేదే మా ఆరాటం. ఇప్పుడిప్పుడే తెల్లవారబోతున్నది కనుక, నేను కొంచెం చూడగలిగాను. మమ్మల్ని యిక్కడికి కట్టి తెచ్చినవాడు ఒక విచిత్రమైన మనిషి.

వాడిని చూస్తే మాకు సహ్యా వచ్చింది, కోపమూ వచ్చింది. భూమికి సరిగా జానెడంటు జానెడెత్తునే వున్నాడు. కాని చిత్రమేమిటంటు వాడికి వంద జానెలు పొడుగు గల గడ్డం వుంది. ఆ గడ్డాన్నే మా నడుముకు చుట్టి, తాడులాగా పేనాడు. ఇప్పటివరకు వాడూ మా ప్రక్కనే పడుకుని వున్నాడు. ఇప్పుడే లేచి ఎక్కడికో పోయినట్టుంది. వాడు లేచేసరికి యిక్కడ నేల మీద ని పాదాల గుర్తులు కనిపించినై. అవి కంట పడగానే అగ్గిరగులుస్తూ, 'ఓహూ, మీ పెద్దన్న యిక్కడికి వచ్చి వెళ్ళినట్టున్నాడే? సరే వుండండి. వాడిని కూడా పట్టి తెస్తాను.' అంటూ గభీరుని లేపబోయాడు. అ తొందరలో వాడు మమ్మల్ని తన గడ్డానికి కట్టుకున్న పంగతే మరిచిపోయినట్టుంది! నాకు వళ్ళుమండి వాడి గడ్డం పట్టుకు పిక్కెసరికి, నాలుగు పీచులు కుదుళ్ళ కంటా వూడి వచ్చి, బొలబొలా రక్తం కారింది. వాడు కళ్ళవెంట చింతనిప్పులు కక్కుతూ, 'ఔరా, ఎంత పొగరు నీకు? ఇంకా నయంలే, గడ్డమంతా ఊడలాగేశావు-కావు,' అంటూ కసిరాడు.

"తరవాత వాడు కోపంతో ఊగిపోతూ, 'ఈ గడ్డమే నాకు పంచపాత్రాలు అయి వుంది. ఇందులో ఒక్క వెంట్రుక రాలిం

దంపె, ఒక ప్రాణం ఎగిరిపోయిందన్న మాటే కదా. ఇప్పుడి పా గ రు బో తు, నాలుగు పాడుగుపాటి కేశములు పీకి వేశాడే. అవి మళ్ళా యీ జన్మలో మొలిచే అస్కారమా లేదు. ఎలా అహోరీంచేది?' అని గణుగుకుంటూ, 'అరేయ్, ని నేరానికి ఇదే తగిన శిక్ష. అనుభవించు!' అంటూ జేబులోంచి ఎబ్బి అంబనం తీసి, నా భుజానికి పూశాడు. అంతే. ఆ మరుక్షణమే నా చెయ్యి మాయమైపోయింది. ఈ పని చేసిన తర్వాత వాడు తన గడ్డాన్ని మమ్మల్ని కట్టుకున్నంతవరకు కత్తిరించుకుని, నులుపుగా లేపగలిగాడు. కాని చిత్ర మేమిటంటే, ఆ పాడుగు గడ్డం మళ్ళీ ఎప్పటిలాగానే తయారై వుంది." అని చెప్పి ముగించాడు. ఇదంతా విని నిశి ధుడు చాలా అశ్చర్యపోయాడు.

ఇంతలోకే బాగా తెల్లవారింది. అప్పుడు ఉదయసుడు, "సరే ఇంక అలశ్యం చెయ్యటం దేనికి? వాడు నీకోసం తిరిగి తిరిగి వేసారి, ఈ పాటికి మళ్ళీ యిటు వస్తూంది వుండాలి. తెల్లవారింది కనుక, నిశిధా, యిక నీవల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదుకదా? అందుచేత నా బదులు నిన్ను సంధ్యతో కలిపి కట్టివేస్తాను. ఒక చెయ్యి మాత్రమే పైకి కనిపించేట్టు జాగ్రత్తగా

చందమామ

కూర్చుని వుండు. తర్వాత సంగతి చూచుకొందాం," అన్నాడు.

సరేనంటే సరేననుకున్నారు ముగ్గురూ. వెంటనే నిశిధుడు వాళ్ళ కట్టు విప్పాడు. ఉదయసుడు లేచి నిశిధుణ్ణి సంధ్యతో పాటు కట్టి పడేశాడు. బైటవున్న నిశిధుడి నల్లగుర్రాన్ని అక్కడ దగ్గర్లో ఒకగుహలో కట్టేసి, తను మాత్రం ఇంటికి దగ్గర్లోనే, ఒక పొదమాటున నక్కి వున్నాడు.

సరీగ్గా మధ్యాహ్నం అయేవేళకు, ఆ బొరెడు గడ్డపు జానెడు మనిషి, "కానివ్వు, ఎక్కడికి పోతాడు? ఇవాళ కాకపోతే రేపు. అంతే కదా? అహహ, అహహ!" అంటూ విరగబడి నవ్వుతూ,

ఉదయనుడు దాగివున్న పొద పక్కనించే పోయాడు.

వాడిని ఇంట్లోకి పోనిచ్చి, ఉదయనుడు మెల్లగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ ఒక కిటికీ దగ్గరచేరి, ఇంటిలోపలికి తొంగి చూచాడు. అప్పుడు ఒక చిత్రమైన విషయం ఉదయనుడి కంటబడింది. ఆ బారెడు గడ్డపు జానెడుమనిషి జేబు నుంచి ఏదో మందు తీసి, నిశీధుడి పైన, సంధ్య పైన చల్లాడు. వెంటనే వాళ్ళు అనవలైనా లేకుండా మాయమైపోయారు. ఆ తర్వాత వాడు, తన మెడలో వున్న ఒక దండ తీసి, అక్కడ ఒక వంకెకు తగిలించాడు. దండ తీసి వేశాడో లేదో వాడు మామూలు మనిషి అయిపోయాడు. ఆ గడ్డమూ లేదు, ఏమీ లేదు.

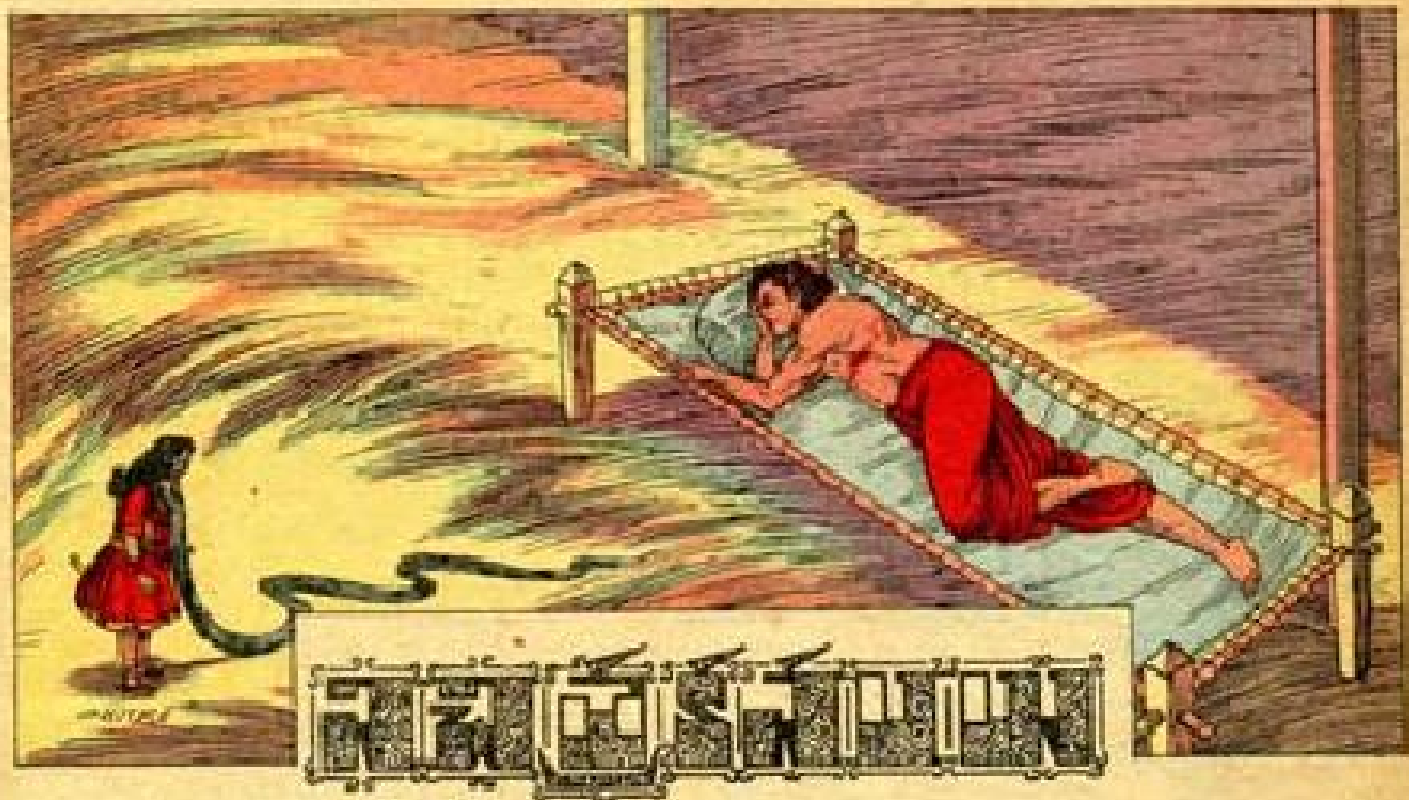
ఇదంతా ఉదయనుడు కిటికీలో నించి కనిపెడుతూనే వున్నాడు. మెడలో వున్న దండ తీసి వేసి, వాడు గుర్రుపెట్టి నిద్ర పోయాడు. అదే అదను చూచి ఉదయ నుడు మెల్లగా ఇంట్లో ప్రవేశించి,

ఆ దండ కాస్తా కాజేసి తెచ్చి, తన మెడలో వేసుకున్నాడు. ఇంకేముంది, ఉదయనుడు వెంటనే బారెడు గడ్డపు జానెడు మనిషిగా మారి పోయాడు. ఈ వింత మార్పు చూచి ఉదయనుడికి నవ్వు వచ్చింది. "ఓహో, ఇదా నీ కిటుకు!" అనుకున్నాడు మనసులో.

ఉదయనుడు తన చొక్కాకు గల జేబులన్నీ తదిమి చూసుకున్నాడు. ఒక జేబులో ఏదో తెల్లటి భస్మం వుంది. చెట్టు క్రింద గుర్రాల్ని, ఇంట్లో మనుమల్ని గెడ్డం వాడు మాయం చేసింది. ఈ భస్మం తోతే, రెండో జేబులో ఒక ఎర్రని అంజ నపు డబ్బీ వుంది. ఉదయనుడి చెయ్యి పోగొట్టింది, ఈ అంజనం రాచే. మూడో జేబులో అలాటిదే మరొక పచ్చని అంజ నపు డబ్బీ. ఒక పెద్ద తువ్వాలూ, ఇంకా మరి ఏదో నల్లని భస్మమూ వున్నై. ఐతే, వాటిలో ఏది ఎందుకు ఉపయోగిస్తుందో ఉదయనుడికి బోధపడలేదు.

—(ఇంకా వుంది)

7

[రాత్రివేళ అరణ్యంలో ఒక చెట్టు మీద ఉదయనుడూ, సంధ్యా నిద్రపోతూ వుండగా, వాళ్ళు చూసే గడ్డపు జానెడు మనిషి ఒకడు, బందీలుగా పట్టుకుని, తన ఇంటికి తీసుకు పోయాడు. నిశీధుడు తన సోదరులను వెతుక్కుంటూ పోయి, గడ్డపువాడి మెడలోని దండ రహస్యస్థి, అతడు వాడే దస్సాల కిటుకునూ కొంతపరకు తెలుసుకున్నాడు. తరవాత—]

సంధ్యకూ, నిశీధుడికి వగటివేళ ఏమీ కనిపించదు గదా? దానికితోడు ఇప్పుడు గడ్డపువాడు, వాళ్ళిద్దర్నీ ఏదో భస్మం చల్లి మాయం చేశాడాయో! ఆ మాయవల్ల ఉదయనుడు జానెడు మనిషిగా మారి పోవటమూ, మించంపై పడుకొని వున్న గడ్డం వాడు మామూలు మనిషి కావటమూ, వాళ్ళు తెలుసుకోలేక పోయారు. గడ్డం వాడు ఏ క్షణాన లేస్తాడో, లేచి

యింకేమి ప్రమాదం తెచ్చి పెడతాడో అని బెజారై త్తిపోయారు. పైగా, తమ సోదరు డేమయాడో అనే బెంగ!

గడ్డంవాడి కిటుకు తనకు తెలిసి పోవటమేగాక, వాడిని మోసం చేసి, తను కూడా వాడిలా మారిపోయాను గదా అని ఉదయనుడు సంతోషించాడు. ఈ సంతోషంలో ఉదయనుడు తన సోదరుల సంగతి మరిచిపోయాడు. ఇప్పుడు ఉద

యనుచు చూచి అంతా తన జేబులలో
పున్న కస్కాలపైనే వుంది. ఈ కస్కాలూ,
అంబనాలూ ఎందుకు ఉపయోగపడ
తయ్యా అని అలోచిస్తూ వుండగా, యాదా
లాపంగా సోదరుల సంగతి గుర్తుకు
వచ్చింది. చూచాడు, ఏరీ వాళ్ళు ?

ఉదయనుడికి ఏమీ పాలుపోయింది
కాదు. ఏమీ చెయ్యటానికి తోచక అలాగే
పచార్లు చేస్తుండగా, మెలకువ వచ్చి
గడ్డపువారు లేచారు. ఎదుట అచ్చగా
తన స్వరూపంతోనే, ఒక చెయ్యి లేని
ఉదయనుడు కనిపించేసరికి, గడ్డపు
వాడికి అంతా అర్థం అయిపోయింది,
తన బంధారం బయటపడిందే అని లోలో

వల ముండిపోతున్నా. పైకి మాత్రం
కొంచెం కూడా కోపం కనబరచలేదు.

వాడు నెమ్మదిగా ఉదయనుడి వైపుకి
నడిచి వస్తూ, "మీ రెవరో అసాధ్యుల
లాగా వున్నారే! ఇంతకాలానికి నా రహస్యం
కనిపెట్టగలిగిన సమర్థులను చూడగల
గటం నిజంగా నా అదృష్టమే అని భావిస్తు
న్నాను. ఐతే, దీనివల్ల మీకు కలగ
బోయే లాభం ఏమీలేదు. మీరు యిక్క
డికి వచ్చిన పని ఏమిటో చెప్పితే నేను
క్షణంలో నెరవేరుస్తాను. నే నుండగా
మీరు శ్రమపడట మెందుకు?" అని
అంటూ, ఉదయనుడి మెడలో వున్న
దండ కోసం అనేక విధాల ప్రాధేయపడి
అడిగాడు.

అంత తేలికగా బోపి పడేవాడా ఉద
యనుడు! "ముందు నా సోదరులను
ఎక్కడ దాచావే చెప్పు. తరువాత సంగతి
అలోచిద్దాం," అన్నాడు.

"ఎక్కడా దాచలేదు. అక్కడే
వున్నారు. అదుగో, నీ చొక్కా ఎడమ
జేబులో వున్న దబ్బీలోని కట్లని భస్మం
అక్కడ చల్లు." అంటూ గడ్డంవాడు,
వాళ్ళని మాయంచేసిన బోటు చూపిం
చాడు. అలాగే ఉదయనుడు నల్ల భస్మం
చల్లే సరికి, ఒక్కసారిగా నిశీధుడూ,
సంధ్యా ప్రత్యక్షమయ్యారు.

తర్వాత ఉదయమయింది. "నలే, నా సోదరులు కనిపించారు. నా చెయ్యి తిరిగి వచ్చేమార్గం కూడా చెప్పి." అన్నాడు గర్జనవారితో.

"ఉనికి మందు నీదగ్గరేవుంది. చూడు, నీ కుడిజేయిలో పచ్చని అంజనపు డబ్బీ వుంది. అది తీసి మొండిచేతికి రాయి." అన్నాడు గర్జనవారు.

ఉదయమయింది అలాగే చేసేసరికి, తిరిగి మామూలు చెయ్యి వచ్చేసింది.

ఇప్పుడు ఉదయమయింది తన జేయిలో వున్న తెల్ల భస్మమూ, ఎర్ర అంజనమూ ఎందుకు ఉపయోగపడతయో తెలుసుకో వాలని తొందరకలిగింది. గర్జనవారికి అవి చూపుతూ, "ఇవి దేనికి?" అని అడిగాడు.

గర్జనవారు నవ్వుతూ, "ఈ మాత్రం గ్రహించలేవా? నీ సోదరులను మాయం చేసింది. ఈ తెల్లని భస్మంతోనే. నీ చెయ్యి మాయం చేసింది. అ ఎర్రని అంజనంతో." అంటూ మర్కాలన్నీ దాచకుండా బయట పెట్టాడు.

"మరితే యీ తువ్వలు దేనికి?" అని ప్రశ్నించాడు ఉదయమయింది.

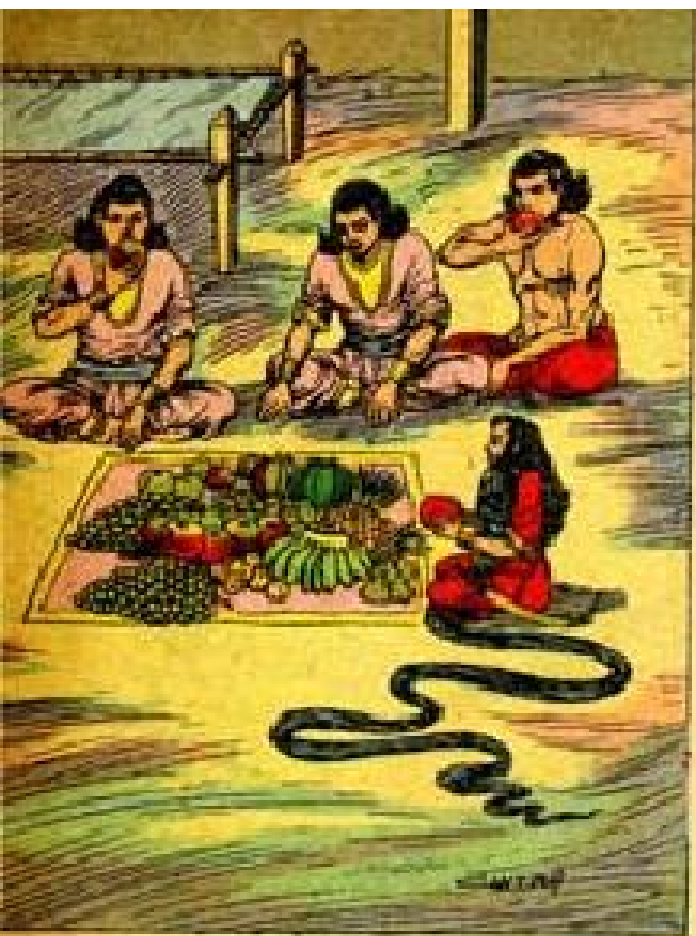
"దానివల్ల రెండు ఉపయోగాలు వున్నాయి. మీరు కోరుకున్న అహారం ఏదైనా సరే మనసులో తలుచుకుని తువ్వలు

పరిచారంటే, వెంటనే అది తయారవు తుంది. ఏ విధమైన వ్యాధి నయినా యిది సయం చేస్తుంది కూడా." అని చెప్పాడు గర్జనవారు.

"అయితే, మా కంటి చూపులలో భేదాలు మారిపోయేట్టు చేయగలదా, యీ తువ్వలు?" అని మళ్ళీ అడిగాడు ఉదయమయింది.

"చూపు లేమిటి, భేద లేమిటి?" అని గర్జనవారు అశ్చర్యంతో అడిగేసరికి, ఉదయమయింది తను చీకటిలో చూడలేక పోవటం, అలాగే తన సోదరులు వాళ్లకు అనుకూలం కాని వేళలలో చూడలేక పోవటం వివరంగా చెప్పాడు.

అంతా ఏన్ను తరువాత గడ్డపువాడు,
“ఓహో, యిదా సంగతి? మీ ముగ్గురికి
మామూలు చూపు వచ్చేమార్గం చెబుతా
గాని, ముందు నా దండ నాకు యిచ్చు
మరి,” అన్నారు.

కాని, ఉదయనుడికి తెలుసు,
ఏమాత్రం ఏమరిపున్నా గడ్డపువాడు
తమని ప్రాణాలతో పదలడని. అందు
వల్ల యుక్తిగా యిలా చెప్పాడు: “తాతా!
మాకు చూపు వచ్చేమార్గం చెప్పు. ఇది
ఒక్కటే మాకు మిగిలివున్న కోరిక.
ఇక్కడికి వడమటి దిక్కుగా పదిమైళ్ళ
దూరంలో ఒక గుహ వుంది. నీ దండ
ఆ గుహలో వుంచి, మా దారిన మేము

వెళ్ళిపోతాము. నీవు ఇక్కడికి వచ్చి
దానిని తీసుకుపోవచ్చు.”

ఆ దండ తనకు ఆ యు ప్పవట్ట యి
వుంది కనుక, గడ్డపువాడు యీ ఏర్పా
టుకు ఒప్పుకొనక తప్పిందికాదు.

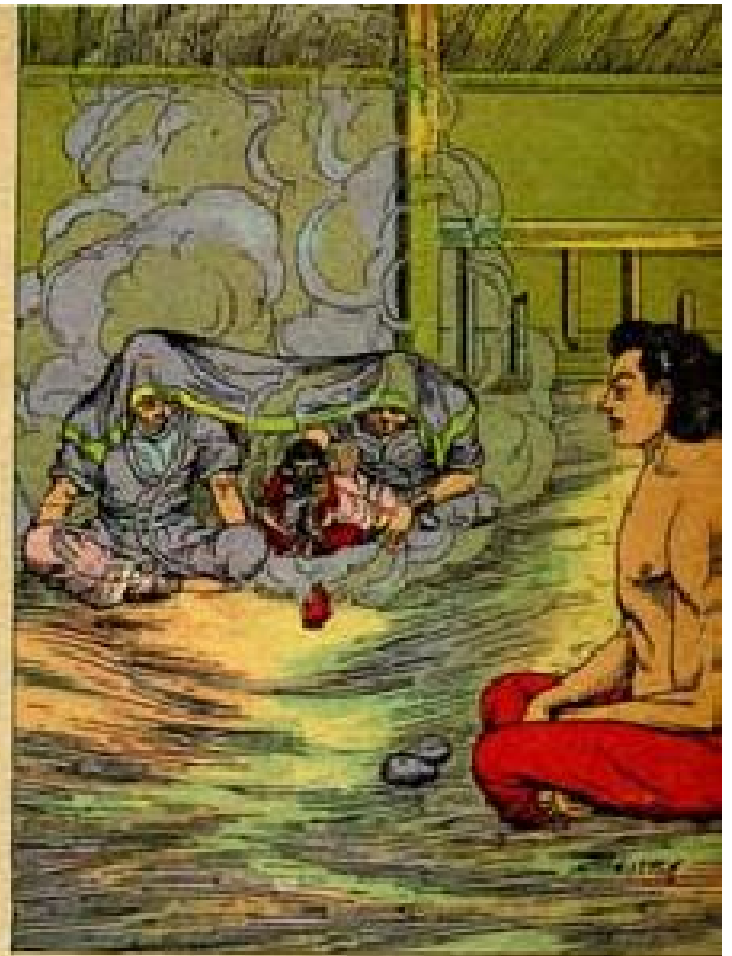
ఇంతలో సగిడుడూ, సంధ్యా లేచి
వచ్చి, “అన్నయ్యా! ఏడి జీవానికి
పది మనం యింతవరకూ కడుపులు
కాల్చుకునేవున్నాం. భలే ఆకలివేస్తోంది.
ఏదీ ఆ తువ్వలు మహత్తు ఎంతవరకు
నిజమో చూద్దాం!” అన్నారు.

నిజానికి యీ మాట ఉదయనుడికి
తోచనేలేదు. ఎప్పుడైతే సోదరులు యీ
మాట అన్నారో, ఉదయనుడు రకరకాల
ఫలాలపెర్లా తలుచుకుని, తువ్వలు
వరిచాడు. మేరుకీజాన తువ్వలు నిండా
నవనవలాడుతూ రకరకాల పళ్ళు నిండి
కనుపండువు చేసివై. ఉదయనుడు కొన్ని
తీసుకున్నాడు. కాని ఎన్ని తీసినా
తువ్వలు మీది పళ్ళు తరగనే లేదు.
అందుచేత, దుష్టుడైనప్పటికీ గడ్డపువాడికి
కూడా కొన్ని పళ్ళు పెట్టాడు.

కడుపు నిండాక ఉదయనుడు
తువ్వలు మడిచి జేబులో వుంచుకుని,
“మరి ఇక మా చూపులు సరి ఆయ్యో
మార్గం చెప్పు. చూపులు వస్తే మా దారిన
మేము పోతాం,” అన్నారు.

అందుకు గడ్డవువాడు, "నీ దగ్గర వున్న ఎర్ర అంజనం ఉండ చెయ్యి. ఆ ఉండని యీ నారపీచులో చుట్టి ముట్టించు. దాని లోంచి బ్రహ్మాండమైన పొగ వస్తుంది. మీరు ముగ్గురూ ఈ తువ్వలు తలపైన కప్పుకొని, ఆ పొగ మీ కళ్ళకి తగిలేట్టు చూడాలి. ఒక్క అయిదు నిమిషాలు అలా ఉన్నట్టే, మీకు మామూలు చూపు వచ్చేస్తుంది." అని చెప్పాడు.

అలాగే ఉదయనుడు ఎర్ర అంజనం ఉండచేసి, ఆ ఉండను నారపీచులో కట్టాడు. కాని నివ్వ ఎక్కడి నుంచి శేవటం?

ఉదయనుడు ఏమి చెయ్యటమో అని అలోచిస్తుండగా, గడ్డవువాడు రెండు చెకుముకిరాళ్ళు తెచ్చి, నిప్పుచేసి అందించాడు. నారపీచులో వున్న ఆ ఉండ అంటుకోగానే బ్రహ్మాండమైన పొగ లేచింది. ఉదయనుడు తన సోదరులను కూడా తీసుకుని, ముగ్గురూ ఆ పొగలో కూచుని, తలలపైన తువ్వలు కప్పుకున్నారు.

అయిదు నిమిషాల తరవాత ముగ్గురూ పొగలో నుంచి బయటికి వచ్చారు. ఒక్కొక్కళ్ళ కళ్ళ వెంటి నీరు కాలువలా ప్రవహించి, కొంతసేపటికల్లా కంట తడి అరిపోయింది.

కాని, ఆశ్చర్యమేమిటంటే, తమకు మామూలు చూపు వస్తుందని యింతా చేస్తే, గడ్డవువాడు చెప్పినట్టు చెయ్యటం వల్ల చూపు రాకపోవటమే గాక, ఇప్పుడు కనుగ్రుడ్ల మాయమైపోయినై.

ఉదయనుడు ఉగ్రుడైనాడు: "ఏమిరా, దుర్మార్గుడా! ఇదేనా నివ్వ మాకు చూపులు తెప్పించటం?" అంటూ ఉరమసాగాడు.

అందుకు గడ్డవువాడు, "కొండర వడకు, బాబూ! మిమ్మల్ని మోసమే చెయ్యాలనుకుంటే, ఈ రహస్యాలన్నీ చెప్పేవాడినా? అసలు పని ముగియందే, అలా శేకలు చేస్తావెందుకు? ఇప్పుడు కనుగ్రుడ్లు కూడా లేవు కదా? నీ దగ్గర

వున్న ఆ పచ్చ అంజనం రెప్పల పైన రాచుకొని చూడు." అన్నాడు.

అలాగే ఉదయనుడు ఆ అంజనం కంటి రెప్పల పైన రాచుకునే సరికి మామూలుగా కళ్ళు వచ్చేసినై. వెంటనే సోదరుల కళ్ళకి కూడా రాచాడు. వాళ్ళకి వచ్చేసినై. తాను గడ్డంవాడి పైన అనవసరంగా కోపపడ్డందుకు ఉదయనుడు సిగ్గు పడ్డాడు. రాత్రివేళల తప్ప చూపు కనిపించని నిశీదుడూ, సంధ్యవేళ తప్ప చూపు కనిపించని సంధ్యా కూడా, ఇప్పుడు చక్కగా చూడగలుగుతున్నారు. ఇందుకు వాళ్ళు ఎంత ఉప్పొంగి పోయారు.

ఆ తర్వాత వాళ్ళు తమ గుర్రాల్ని తెచ్చుకుందామని చెప్పి బయలుదేరారు. మొదట ముగ్గురూ అడవిలోకి వచ్చి, అంతకు ముందు గుర్రాల్ని కట్టేసిన చెట్టు దగ్గరికి చేరుకున్నారు. ఉదయనుడు తన దగ్గర వున్న నల్ల భస్మం అక్కడ చల్లేసరికి, యథాప్రకారం గుర్రాలు రెండూ ప్రత్యక్షమైనై. వాటిని తీసుకుని వాళ్ళు గుహలో దాచిన నల్ల గుర్రం కోసం వెళ్ళి, దాన్ని కూడా తీసుకుని గడ్డంవాడి ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు.

అప్పుడు గడ్డంవాడు, "మీ కోరికలన్నీ నెరవేరినట్టే కదా? ఇక మీ దారిన మీరు వెళ్ళండి. వాగ్దానం ప్రకారం నా దండ మాత్రం ఆ గుహలో వదిలి వెళ్ళండి. మాట తప్పితే మాత్రం...." అని యింకా ఏమో చెప్పబోతుండగా, నిశీదుడు అడ్డు తగిలి, "సరేకాని, అసలింతకూ నీ వెపరవు? దారినపోయే అమాయకులను, ఎందుకిలా నిర్బంధిస్తున్నావు?" అని అడిగాడు.

అందుకు గడ్డంవాడు, "ఆ సంగతి నేను చెప్పకూడదు. అది గొప్ప రహస్యం. అది వెల్లడించినట్టియితే, నేను తలవగిలి చస్తాను. కనుక క్షమించండి." అన్నాడు.

సోదరులు ముగ్గురూ ఒక్క మాటగా, వానిపైన సానుభూతి కనబరిచి,

ఈ రహస్యం గురించి అడగకుండా వదిలేశారు. తర్వాత వాళ్ళు తమ తమ గుర్రాల మీద బయలుదేరి పోసాగారు. పోతూ పోతూ ఉదయమయింది. గడ్డపై వాడితో, "మరొక్క కోరిక వున్నది. నీ దండ అయితే నీకు యిస్తామని కాని, ఈ అంజనాలూ, భస్మాలూ, తువ్వాలూ మాకు యివ్వాలి సుమా." అన్నాడు.

ఇందుకు కూడా గడ్డపైవాడు ఒప్పుకోక తప్పింది కాదు. తర్వాత తెల్ల గుర్రం మీద ఉదయమయింది. నల్ల గుర్రం మీద నిశిధుడూ, ఎర్ర గుర్రం మీద సంధ్యా బయలుదేరాడు.

వాళ్ళు అలా పోయి పోయి చివరకు గడ్డపైవాడికి గుర్తు చెప్పిన గుహ చేరు

కున్నారు. మాట యిచ్చిన ప్రకారం ఉదయమయి తన మెడలో దండ తీసి, అ గుహలో పెట్టాడు. ఎప్పుడైతే దండ మెళ్ళోనించి తీసివేశాడో, అప్పుడు ఉదయమయింది మామూలు రూపం వచ్చేసింది. అ తర్వాత వాళ్ళు తిరిగి తమ గుర్రాల మీద సాగిపోయారు.

కొంతదూరం పోగా వాళ్ళు ఒక కిక్ రణ్యంలో ప్రవేశించారు. అప్పటికే చీకటి పడుతూవుంది. రాత్రి పూట అ అరణ్యంలో ఎక్కడ తల దాచుకోవటం? ఏమి చెయ్యటమా అని వాళ్ళు అలోచిస్తూండగా, మూడు సింహాలు తమ వైపు గర్జించుకుంటూ రాసాగినై. నిశిధుడికి, సంధ్యకూ ఏమి తోచింది కాదు గాని, యుక్తిపరుడైన

ఉదయసుడు తన దగ్గర వున్న తెల్ల భస్మం తీసి, విశిరుడి మీదా, సంధ్య మీదా, వాళ్ళ గుర్రాల మీదా చల్లాడు. వెంటనే వాళ్ళు మాయమయారు. తన గుర్రం పైనా, తన పైనా కూడా చల్లి కున్నాడు. తనూ మాయమయ్యాడు !

వాళ్ళు మాయం కావటమూ, ఆ మూడు సింహాలూ ఉరుకులెత్తుతూ అక్కడికి చేరటమూ ఒక్కమాటే జరిగింది. విందు భోజనం దొరికింది కదా అని ఎంతో ఆశతో వచ్చిన ఆ సింహాలకి పాపం నిరాశ అయి పోయింది. కొంతసేపు అక్కడే తద్దాడి, వాటి దారిన అవిపోయినై.

కాని, సింహాలు వెళ్ళి పోయినా మామూలు రూపంతో రాత్రివేళ, ఆ మహారణ్యంలో సంచరించటం ప్రమాదకరమని తలచి, తెల్లవారే పరకూ అదృశ్య రూపంతోనే వుండి పోయారు అన్నా దమ్ములు.

తెల్లవారింది. ఉదయసుడు తన వద్ద వున్న నల్లభస్మం, తన పైనా, తన గుర్రం

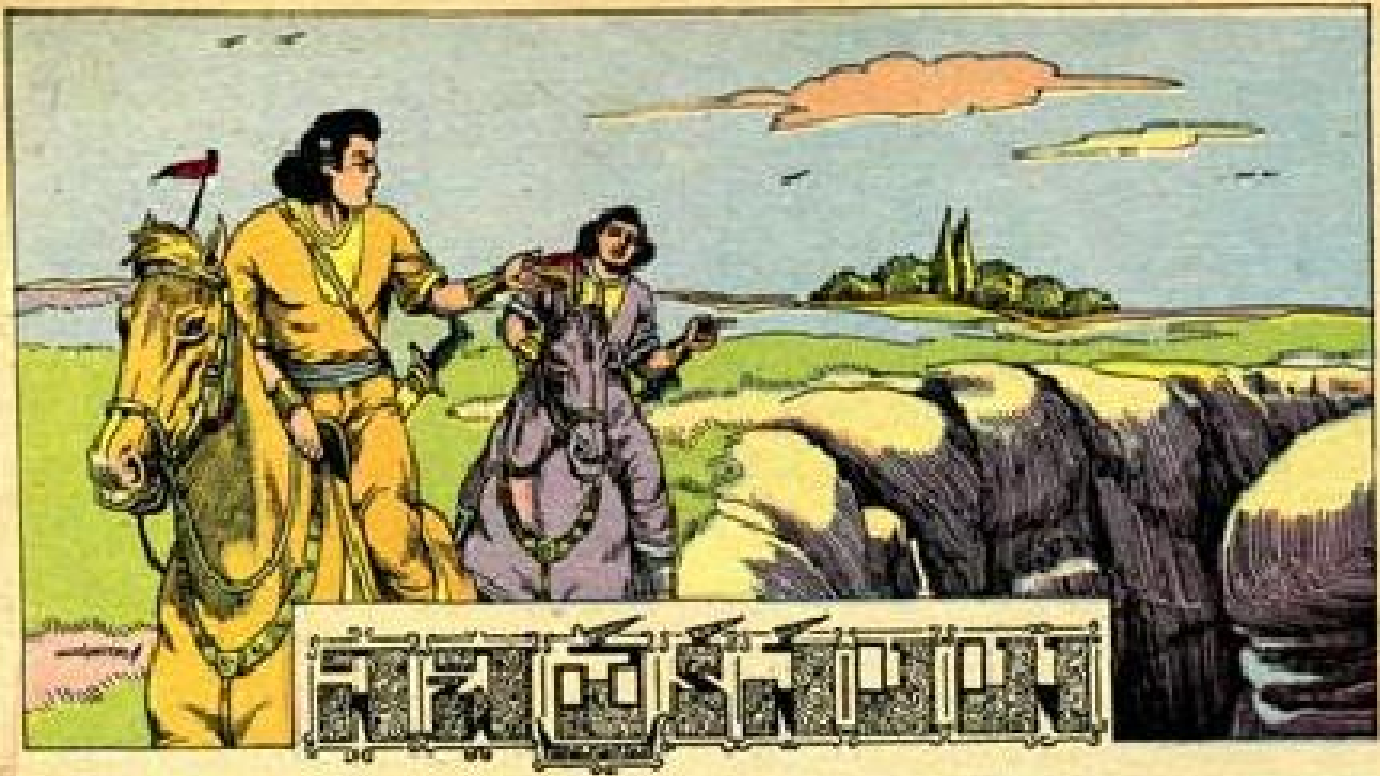
పైనా, సోదరులపైనా, వాళ్ళ గుర్రాల పైనా చల్లేసరికి, మళ్ళీ మామూలు రూపాలు వచ్చేసినై.

అప్పుడు వాళ్ళు ముగ్గురూ గుర్రాల పైన వాయువేగాన స్వారి చేయగల్గుతున్నారు. గడ్డంవాడి దయపల్ల అందరికీ సరియైన చూపు పచ్చింది కనక, ఎవరు ముందూ, ఎవరు వెనకా అన్న బాధ లేదు. కొంత దూరాన వారికి ఒక నిర్మానుష్ఠ్యమైన ప్రదేశంలో, ఒక భవనం కనిపించింది.

“ఆ భవనం ఎవరు ముందు చేరుకో గలమో చూద్దాం!” అంటూ సోదరులు ముగ్గురూ తమ తమ గుర్రాల్ని జోరుగా అదలించారు.

ఉదయసుడి గుర్రం శరవేగంతో పోతున్నది. అతనికి కొంచెం వెనుకలో సంధ్య, విశిరుడు సమానవేగంతో వస్తున్నారు. కాని, చిత్రం! ముందు పోతున్న ఉదయసుడు రెప్పపాటులో మాయమయ్యాడు. —(ఇంకా వుంది)

8

[విద్వితకవలలను వెతకి తెచ్చేందుకు బయలుదేరిన కవలసోదరులు, అరణ్యంలో ఒక గడ్డం వాడికి దొరికిపోయి, చివరకు వాణ్ణి ఒడించి, వాడి నుంచి అపూర్వ శక్తులు గల భస్మాలు, అంబనాలు సేసుకున్నారు. ముగ్గుడూ కొంతదూరం అరణ్యంలో ప్రయాణించిన తరవాత, ముందుపోతున్న ఉదయనుడు హఠాత్తుగా మాయమయ్యాడు. తరవాత—]

ఉదయనుడు కనిపించకుండా పోగానే సంధ్యా, నిశీధులు తమ గుర్రాలను లాగి పట్టి, వేగం తగ్గించి, వెళ్తుందిగానే ముందుకు సాగారు. కొంత దూరం పోయేసరికి భవనం ముందువైపున, ఒక పెద్ద కందకం కనుపించింది. తమ సోదరుడు గుర్రంతో కూడా అందులో పడిపోయివుంటాడని సంధ్యా, నిశీధులు గ్రహించారు: కాని బ్రహ్మాండమైన లోతుగల ఆ కందకంలో

ఉదయనుడి జాడగానీ, అతడి గుర్రం జాడగానీ కనుపించ లేదు.

సంధ్యా, నిశీధులకు ఏమీ పాలు పోయింది కాదు. భవనంలోకి ప్రవేశిద్దామా అంటే, కందకం వెడల్పు కాస్తా కూస్తా కాదు. పోనీ, కందకానికి అసలు మొదలెక్కడో, చివరెక్కడో కనిపెడితే భవనంలోకి తేలికగా ప్రవేశించ వచ్చును కున్నారు.

ఇలా ఆలోచించి పంథ్యా, నికిదులు గుర్రాలను నడిపించుకుంటూ కందకం అంచునే ఆడుగులు వేయబోచ్చారు. కాని, ఎంత దూరం పోయినా కందకానికి దరి అంతూ కనబడలేదు. తిరిగి తిరిగి వారు మళ్ళీ బయలుదేరిన చోటుకే వచ్చేవారు. దీనిని బట్టి ఆ కందకానికి మొదటా చివరా లేదని, భవనంలో ఎవరూ చొరవీలు లేకుండా వుండటానికే, చుట్టూతా ఈ కందకం క్రవ్వబడిందని అనుకున్నారు. కాని, ఇంతకూ భవనం లోకి ప్రవేశించే మార్గం స్ఫురించనే లేదు.

కొంతసేపు తీవ్రంగా ఆలోచించిన మీదట సంధ్య, నికిదుడితో, "నికిదా!

ఎలాగైనా మనం యీ కందకం దాటి తీరాలి. గుర్రాల మీద బొడుతీసుకొంటూ వచ్చి, ఒక్కడూ కునదాటుదామో, దాటగలిగామా అదృష్టవంతులమే. లేదూ, కందకంలో వదటమే సంభవిస్తే, మన ఉదయ సుడి కోసం కాయశక్తులా వెతుకుదామో," అంటూ ఉత్సాహపరిచాడు.

ఇందుకు నికిదుడు కూడా, "భేష్!" అన్నాడు. చాళ్ళు మళ్ళీ తమ గుర్రాల వెక్కి, కొంత దూరం వెనక్కివెళ్ళి, శరవేగానవచ్చి, ఒక్కడూకులో కందకం దాటారు.

అదృష్టవశాత్తూ, ఇద్దరూ కూడా ఎట్టి ప్రమాదమూ లేకుండా కందకానికి అవతలి గట్టున వచ్చారు. "ఇదంతా మనముందు మంచికే సూచనగా కనబడు తున్నది. ఇక ధరవాలెదు, కోటలో పొగా వేశామన్న మాట," అని అనుకోని సంతోషించారు పోదరులు. ఈ సంతోషంతో వారు భవనం ప్రవేశించాలే కాని, తీరా చూడగా ఆ భవనంలో మనుష్య సంచారమేలేదు. లెక్కలేనన్ని ద్వారాలు వున్నై కాని, ఒక్కదానికి తలుపులు లేవు. వారు ఒక్కొక్కద్వారమే చాటు కుంటూ పోతుండగా, ప్రతి ద్వారాని యిరువైపులా మానవుల శిలాప్రతిమల కనబడినై.

వివరికి వాళ్ళు ఒక పెద్దద్వారం చేరు
కున్నారు. నిజానికి అది ద్వారం కానే
కాదు. ఒక్క బ్రహ్మాండమైన రాక్షసుడు.
ఈ రూపంలో ఆకాశం ఎత్తున నిలబడి
నిద్రపోతూ వున్నాడు. వాడి కాళ్ళ మధ్య
నున్న బాళీస్థలమే ద్వారంవలె కనిపిస్తు
న్నది. ఈ రాక్షసుడికి రెండువైపులా రెండు
నింహల ప్రతిమలు వున్నై. అవి జీవకళతో
వృద్ధిపడుతూ, మీదికి ఉరుకుతామన్నటు
భయంకరంగా చూవట్టే సరికి, సోదరు
లిద్దరూ ఒక్కమాటుగా కెవ్వుమన్నారు.

ఈ కేక చెవిని బడి రాక్షసుడికి
మెలకువ వచ్చేసింది. వాడు అమాంతం
సంధ్యా, నిశీధులను తన గుప్పిటిలోకి
తీసుకుని, " ఖమ్ ! ఖమ్ ! మరో రెండు

విగ్రహాలు ! " అన్నాడు ఎంతో ఉత్సా
హంత. వాడు యామాట అనగానే, వారు
భవనంలో చూస్తూ వచ్చిన మానవవిగ్ర
హాలు ఏదో మాయవల్ల తయారైనవే అని
ఉహించగలిగారు.

తలవని తలంపుగా యిలా చిక్కుబడి
పోయినందుకు సంధ్యానిశీధులు నిచా
రించారు. కాని, విచారించి వారు చేయ
గలదేమున్నది ?

ఇటువంటి చిక్కులు జీవితంలో ఎన్నో
తగులుతూ వుంటై. నిజానికి చిక్కులలో
పడి, ఖుద్దిబలం వల్ల వాటి నుండి తప్పిం
చుకు బయట పడటంలోనే ఉన్నది
మానవుని తెలివి. ఈ ఉద్దేశంతో వారు
దైర్యం తెచ్చుకున్నారు. " చా వు కి ని

చావులున్నవా? ఏమైతే కానీ, ఒక పథకం వేసి చూస్తాను, ఈ రాక్షసుడికి!" అనుకున్నాడు, నిశితమైన బుద్ధి నైపుణ్యాల నిశీధుడు.

అలా అనుకుంటూ నిశీధుడు, రాక్షసుని ఎదుట నెంచుని, "ఏమయ్యావ్, మేము ఎవరమనుకుంటున్నావే: మేము యిక్కడికి దొంగతనంగా రాలేదు. ఫలానా గర్భపువాడు మీకు ఒక వార్త అందించమని మమ్మల్ని పంపాడు. అందుకే..." అని యింకా ఏమో చెప్పబోతూండగా, రాక్షసుడు ఆశ్రంతో, "ఏమిటి, వాడు బతికేవున్నాడా? ఇన్నాళ్ళూ తిరిగి రాక పోయేసరికి, వాడు ఏదో ప్రమాదం పచ్చి

చనిపోయాడనుకున్నామే! అయితే యింతకూ వాడు మీకు చెప్పి పంపిన వార్త ఏమిటో త్వరగా చెప్పండి," అని తొందర పెట్టాడు.

అప్పుడు నిశీధుడు, రాక్షసుడితో, "అతని ప్రాణానికేమీ మోసం లేదు. కాని, అతడి జీవిత రహస్యం ఎవరో కనిపెట్టి వేశారట. కనిపెట్టటమే కాదు, అతడి దగ్గర వున్న భస్మాలూ, అంజనాలూ, తువ్వాలూ కూడా కాజేసి పోయారట. అవి లేనిదే తను ఒక్క అడుగై నా ముందుకి వెయ్యలేడట. అందువల్ల యీ వార్త మీకు అందజేసి, మళ్ళీ కొన్ని అంజనపు డబ్బాలూ, భస్మాలూ పంపమని చెప్ప మన్నాడు." అని ఎంతో నమ్మేటట్టు చెప్పాడు.

అంతా విని రాక్షసుడు, "అలాగా, పాపం! అందుకనే వాడు తిరిగి రాలేక పోయాడు. ఇంకా నేయం, అదుర్దాల్లో లెవరో, వాడి దండ కాజేశారు కారు. అదే జరిగితే వాడిని రక్షించటం ఎవరి వల్లా కాదు. సరే, యిక నేను పోయి వస్తాను. మీరు మాత్రం ఒక్క పురుగుని కూడా లోపలికి రానివ్వకుండా చూస్తూ వుండండి." అనిచెప్పి బయలుదేరాడు.

ఎవ్వడైతే రాక్షసుడు పదిలిపోయాడో, సంధ్యా, నిశీధులు సంతోషంతో ఎగిరి

గంతెకాడు. అంతటి రాక్షసుణ్ణి చూసి
వేశాం గదా అని వారు ఉప్పొంగి
పోయారు. ఇంతలో నిశీధుడు, "ఇక
ఒక్కక్షణం కూడా మనం అలస్యం చెయ్యక
కూడదు. వాడు తిరిగి వచ్చేలోగా మనం
యీ భవనం యొక్క రహస్యం ఏమిటో
కనుక్కోవాలి," అన్నాడు.

సోదరులిద్దరూ ముందుకు సాగాడు.
మరికొన్ని ద్వారాలు దాటి, చివరి ద్వారం
కూడా దాటి వెళ్ళేసరికి, ఒక పెద్ద కొలను
కనుపించింది. అందులో అందాల
హంసలు ఈడులాడుకున్నాయి.

ప్రాడ్డీటనగా ఇయలుదేరి హైరానపడు
తూపున్న ఆ కవలసోదరులకు చాలా
దాహం వేసింది. దప్పిక తీర్చుకుందా
మని సంధ్య కొలనులో దిగి, పుడిసెడు
నిళ్ళు తీసుకుని తాగాడు. కాని, ఆ నిరు
గ్గంతు దిగిందో లేదో, పావం సంధ్య కిలా
ప్రతిమగా మారిపోయాడు.

తన కళ్ళ ఎదటనే సోదరుడు యిలా
రాయి అయిపోవటం చూసి, నిశీధుడు
ప్రతిమలా నిలుచుండిపోయాడు. "ఇంకా
నయం, నేను కూడా కొందరపడి తాగి
నట్టయితే, నాగతి యింతే అయింది. ఈద
యనుడి గతి ఏమయిందా అని పాలుపో
కుండా పున్న ఈ సమయంలో, సంధ్య
కూడా యిలా అయిపోయాడే! నాకూ

ఏదైనా అపద వచ్చిందా. మా అతిగతి
కూడా లోకానికి తెలియకుండాపోతుండే!"
అని అనేకవిధాల చింతించాడు.

నిశీధుడు మరికొంతదూరం ముందుకు
పోయేసరికి, ఒక పెద్ద తోట కనుపి
చింది. ఆ తోటలో రకరకాల ఫలవృక్ష
లున్నై. అన్నిటికంటే చిత్రమైనది ఒక
మామిడిచెట్టు. ఆ చెట్టున పున్న కాయలు
యిన్ని అన్ని కావు. ఎక్కడో గాని అతే
కనుపించటం లేదు. అంత విరగ కాచిం
దన్నమాట ఆ మామిడిచెట్టు.

నిశీధుడికి యిప్పుడు బాగా ఆకలి
వేసింది. గబగబ యిన్ని పళ్ళుకోసి,
ముందు పడవేసుకుని, ఒక పండు తిని

తినబోయాడు. కాని చిత్రమేమిటో, వండు కొరకటంతోటే, నిశీధుడు కోతిగా మారిపోయాడు. కోతిగా మారిపోవటంతో, “అయ్యో జాబో, ఇంకా ఏమి విడ్డూరాలు జరగబోతాయో. యీ రాక్షసమాయలు ఎవరు తెలుసుకోగలరు?” అనుకొని, నిశీధుడు తక్కిన పళ్ళు తినకుండా, ఎక్కడి వక్కడే వదిలేశాడు. ఆ కోతి రూపంలో వున్న నిశీధుడు, తన సోదరుడైన సంధ్య శిలారూపం దార్చిన కొలను వద్దకు వచ్చి, దాని చుట్టూ తిరగసాగాడు.

ఇంతలో కొలనులో నించి ఏదో మడమండ మని శబ్దం వచ్చింది. మరి కొద్ది సేపటికల్లా, నిటిలో నించి ఒక హంస

తన వైపు రావడం కనుపించింది. ఇదంతా కోతి రూపంలో వున్న నిశీధుడు స్పష్టంగా చూడగలుగుతూనే వున్నాడు.

మరి కొద్ది సేపటికల్లా, ఆ హంస పూర్తిగా బైటికి వచ్చి, ఒక మనిషిగా మారిపోయింది. నిశీధుడు ఎగిరి గంతేశాడు. ఎందుకని? ఆ వచ్చింది కంద కంలో వది కనపడకుండా పోయిన తన ప్రయసోదరుడు ఉదయనుడే!

ఉదయనుడు ఒడ్డుకి రాగానే సంధ్య శిలాప్రతిమ కంటబడి, కొయ్యవారి పోయారు.

ఇంతలో కోతి రూపంలో వున్న నిశీధుడు, ఉదయనుడి కాళ్ళను చుట్టేసుకున్నాడు. అది మామూలు కోతి అనుకుని మొదట ఉదయనుడు దాన్ని విదిరించి కొట్టాడు. కాని, అది విడవకుండా కాళ్ళను చుట్టేసుకోవటం చూసి, తన సోదరుడైన నిశీధుడే యిలా మారిపోయి పుంటాడని అనుమానించక తప్పలేదు.

ఇతే, ఏమీ చెయ్యాలో ఉదయనుడికి తోచలేదు. సంధ్య యిలా రాయిగా ఎందుకు మారాడో, కోతి రూపంలో వున్నది తన సోదరుడు అవునో కాదో తనకు ఎలా తెలుస్తుంది?

కొంత సేపు ఆలా ఆలోచించి, ఛటుక్కున ఏదో ఉపాయం స్ఫురించిన

వానిలా తన జేబులో వున్న థస్కాలూ, అంజనాలూ బైటికి తీశాడు. సంధ్య శిలా విగ్రహం పైన నల్ల థస్కం చల్లాడు. ఏమీ కాలేదు. పచ్చ అంజనం రాని చూశాడు. మార్పు కనిపించలేదు. ఎర్ర అంజనం రాకాడు. అప్పటికి ఆ శిలా ప్రతిమ అలాగే వుండిపోయింది. ఇన్ని విధాల ప్రయత్నించినా ఫలితం దక్కక పోయేసరికి, ఉదయనుడు ఆ అంజనాలూ థస్కాలూ కోతి యావంతో వున్న నిశీథుడి పైన చల్లాడు. కాని, యాసారీ వాటివల్ల మార్పు ఏమీ కాలేదు. కోతి కోతిగానే వుండిపోయింది.

ఉదయనుడికి ఏమి చెయ్యాలో పాలు పోక, కొలను ఒడ్డునే కూర్చుని ఆలోచనలో పడ్డాడు. అప్పుడు కొలనులోనే హంసలలో ఒకటి, ఉదయనుడి పాదాల ముందుగా పోయింది. ఉదయనుడు చటుక్కున దాన్ని పట్టుకుని, బైటికి తీశాడు. బైటికి రాగానే ఆ హంస ఒక అందాలకన్యగా మారిపోయింది.

ఆకన్య సగ్గుతో తల వంచుకొని, మాట్లాడకుండా నిలబడింది. ఆమెతో ఉదయనుడు, "నీ వెవరు? ఇలా హంస రూపంతో, ఎందుకున్నావు? చెప్పితే...." అని యింకా ఏమో అనబోయాడు.

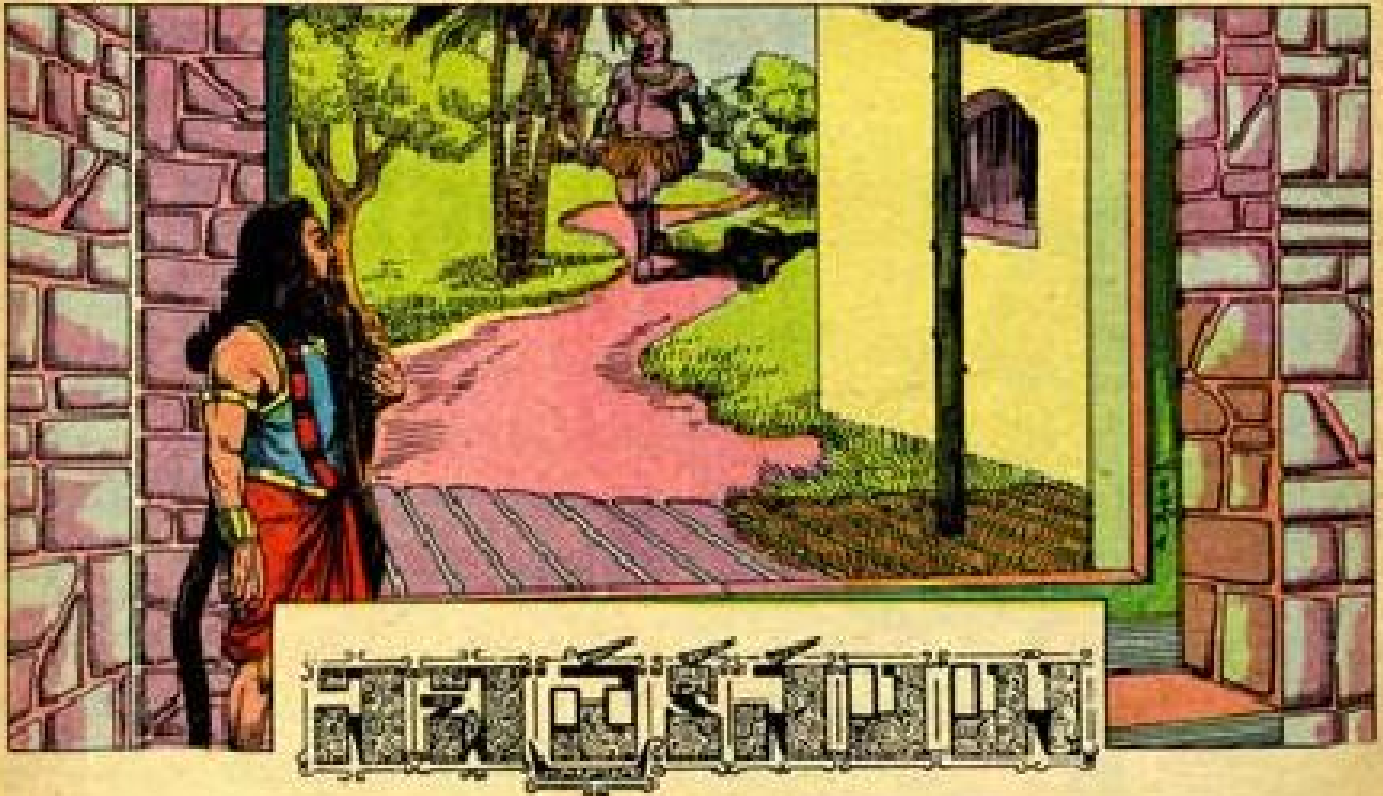
అంతలో, "ఎక్కడరా, మీరూ?" అనే పెద్ద కేక ఒకటి వినిపించింది.

ఎప్పుడైతే యీ కేక వినిపించిందో వెంటనే ఆకన్య, అవస్తున్నది భవనాన్ని కాపలాకాసే రాక్షసుడే అని తెలుసుకొని, ఉదయనుడితో, "అదంతా తర్వాత చెబుతా. ముందిప్పుడు ప్రాణాలు రక్షించుకోవాలి." అంటూ, సంధ్య శిలా ప్రతిమనూ, ప్రతిమ దగ్గర వున్న కోతిని కొలనులోకి తోసివేసింది.

వెంటనే అవి రెండూ హంసలుగా మారిపోయాయి. తర్వాత ఉదయనుడి చెయ్యి పట్టుకుని, తను కూడా కొలనులోకి దూకింది. దూకి దూకటంతోనే, వాళ్ళిద్దరూ కూడా హంసలైపోయారు.

—(ఇంకా వుంది)

9

[సంధ్యా, నీకులులు చెప్పిన మాట నమ్మి, రాక్షసుడు గడ్డపువాణ్ణి చూడబోయాడు. ఈ లోపల కవలలిద్దరూ, రాక్షసుడి భవనంలో వున్న కొలను వద్దకుపోయి, శిల్పపతిమగానూ, కోతిగానూ మారిపోయారు. ఉపయోనుని వెంట వచ్చిన ఒక కన్య, రాక్షసుడి కేక విని, కవలల్ని కొలనులోకి తోసింది. అంతమా పాపముగా మారిపోయారు. తరవాత—]

రాక్షసుడు మరొకసారి, “ఎక్కడరా మీదూ?” అంటూ భయంకరంగా కేక పెట్టాడు. వాడిప్పడు చాలా కోపం మీద వున్నాడు. సంధ్యా, నీకులులు తనను మోసపుచ్చారని వాడు. గడ్డపువాడితో మాట్లాడిన తరవాత తెలుసుకున్నాడు.

గడ్డపువాడు, రాక్షసుడు తన ఇంటికి రావటం చూస్తూనే అశ్చర్యపోయాడు. తరవాత వాడికి రాక్షసుడు సంగతి సంద

ర్భాలు చెప్పగానే తల బాదుకుంటూ, “అయ్యో, ఆ దొంగ వెధవల్ని కొటలోనే వదిలి వచ్చావా? వాళ్ళు నా దగ్గిరున్న భస్మాలు అవి కాజేసి పోవటమేగాక, పైగా నీకు కూడా భలే బోపి వేశారే! వీళ్ళెక్కడో గయ్యాయిల్లా వున్నారు చూడ బోతే. ఇప్పటికైనా మించిపోయింది లేదు. నువ్వు వెంటనే తిరిగి కొటకు పోయి వాళ్ళను పట్టుకో. అలా కాకపోతే, మన

రహస్యాలన్నీ వాళ్ళకు తెలిసిపోతాయి. ముఖ్యంగా మన భవనం యొక్క రహస్యం వాళ్ళకు తెలిసిందా. సెకూ. నాకూ కూడా ఆయువు మూడిందన్న మాట. కడుక వెళ్ళు. త్వరగా వెళ్ళు." అని గడ్డపువాడు. రాక్షసుణ్ణి తొందర పెట్టాడు.

గడ్డపువాడి సలహా ప్రకారం రాక్షసుడు తన కొటలోని భవనానికి తిరిగి వచ్చే సరికి, తను ద్వారం వద్ద కాపలా వుంచి వెళ్ళిన సంధ్యా, నిశిదులు కనిపించలేదు. దానితో వాడు, "ఎక్కడరా మీరా!" అని పెడబొబ్బలు పెట్టుకుంటూ కొలను వైపుకి వచ్చాడు.

నింత వెతికినా రాక్షసుడికి కొలను దగ్గిరా వాళ్ళ జాడ కనిపించలేదు.

రాక్షసుడు మరింత కోపంగా ఆ ప్రాంతాలను చీమతలకాయంత మేర కూడా విడవ గుంతా గారించసాగాడు. సాయంత్రం వరకూ అలా వెతికినా ప్రయోజనం లేక పోయే సరికి, వాడికి ప్రాణం విసిగి పోయింది. చివరకు నిరాశతో తన భవనం చేరుకున్నాడు.

రాక్షసుడు యిలా వెతుకుతున్నంత సేపూ, ఉదయముడు తన సోదరులతో సహా హంస రూపంలో కొలనులోనే వున్నాడు. ఎప్పుడైతే రాక్షసుడు తిరిగి భవనానికి వెళ్ళి పోయాడో. అప్పుడు ఉదయముడు నీటిలోంచి బైటికి వచ్చి మామూలు రూపం పొందాడు. అతని వెంటనే సరోవరకన్య కూడా బైటికి వచ్చి చేరుకున్నది. అప్పుడు ఆ కన్య ఉదయముడితో యిలా చెప్పింది:

"మీరెవరో పాపం దురదృష్టవంతులు. దారి తప్పి యీ భవనంలో ప్రవేశించి నట్టున్నారు. ఈ భవనానికి చుట్టుపక్కల నాలుగు కొనుల మేర ఎక్కడ ఏ పురుగు కదిలినా. యిటై పెనికట్టి, పట్టివేయగల గడ్డపువాడు ఒకడున్నాడు. వాడిని తప్పించుకు రావట్లం బ్రహ్మాతరం కూడా కాదు. మరి మీరెలా వచ్చారో నాకు ఆశ్చర్యం

గానే వున్నది. ఇప్పటికైనా మీరు యాచోటు వదిలి వెళ్ళిపోవటం మంచిది. అలా చేయకపోతే మీ ప్రాణాలకే మోసం కలగటం నిజం. ఈ భవనం ఒక దుష్ట రాక్షసుడిది. ఇప్పుడు వాడిక్కడ లేడు. వాడు ఎప్పుడు వచ్చేదీ, ఎప్పుడు పోయేదీ ఎవరికీ తెలియదు. ఈ లోపల మీ సోదరులకు మామూలు రూపాలు వచ్చే మార్గం నెను చెబుతాను. అలా చేసి, త్వరగా తప్పించుకు వెళ్ళిపోండి."

అంతా విని ఉదయనుడు, "మేము పొరబాటున యిక్కడికి రాలేదు. ఈ భవనం యొక్క రహస్యమేమిటో తెలుసుకోవాలనే కుతూహలంతోనే, ప్రాణాలను కూడా లెక్క పెట్టక వచ్చాము. కనుక మమ్మల్ని గురించి నువ్వు విచారించకు. ఈ రాక్షసుణ్ణి గురించి నీకు కూడా తెలిసిన వివరాలు చెబితే చాలు. అంతకూ నీవు ఎవరితో చెప్పావో కాదు. చెప్పటానికి అభ్యంతరం లేకుంటే, ఆ విషయం విని సంతోషిస్తాను." అన్నారు.

అందుకు సరోవరకన్య, "చెప్పటానికి అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. కానీ, తెలుసుకుని నీవు చేయగలిగింది ఏమీ వుండదునుకుంటాను. అయినా అడిగావు గనక చెబుతాను." అంటూ కొలనులోకి

వెళ్ళి. మరి కొద్దిసేపటిలో, మరి రెండు హంసలతో బైటికి వచ్చింది. సరోవరకన్య తోబాటు ఆ రెండు హంసలు కూడా ఒడ్డుకి రాగానే, రెండు కన్యలుగా మారాయి.

వాళ్ళు ముగ్గురు ఒక్క అచ్చులో పొసినట్టు వుండటం చూచి ఉదయనుడు, "మీరు కవలల్లా కనిపిస్తున్నారే?" అన్నారు.

"అవును." అని ముగ్గురు కన్యలూ ఒకేసారి జవాబిచ్చారు. దానితో ఉదయనుడు ఉత్సాహభరితుడై, "అయితే యిన్నాళ్ళ బట్టి మేము వెతుకుతున్నది, మీ కోసమే. మీరు దానకిల మహారాజు గారి కుమార్తెలు కదూ?" అని అడిగాడు.

ఈ ప్రశ్నకు ఆ కన్యలు పొందిన ఆశ్చర్యం యింతా అంతా కాదు. "నిజమే. మా సంగతి నీ కలా తెలిసింది?" అని విస్తుపోతూ అడిగాడు.

"ఎలా తెలిసేదేమిటి? మీ పుట్టు పూర్వోత్తరాలన్నీ మాకు తెలుసు. మిమ్మల్ని వెతికి పట్టడానికి, మేము మీ తండ్రిగారి అశిర్వాదం పొంది బయలుదేరాం. మీ పేర్లు..." అని అడిగాడు ఉదయసుడు.

"సుహానిని....మా పుట్టు పూర్వోత్తరాలన్నీ తెలుసునన్నారా? అటువంటి పురుషుడు తక్కిన రెండు పేర్లు, మీరే చెప్పక గలరనుకుంటాను." అన్నది ఆ కన్య.

"చెప్పుకోలేకేం? ఇంత సులభంగా, ఇంత త్వరలో మిమ్మల్ని కలుసుకో గలుగుతామని మేము కలలో కూడా అనుకోలేదు. ఈ శుభవార్త నా సోదరులకు కూడా తెలిస్తే ఎంత వాగుండునో," అని తన సోదరులు మానవ స్వరూపంతో లేనందుకు విచారం కనబరిచాడు, ఉదయసుడు.

ఇది చూసి సుహానిని, "విచారించకు!" అంటూ కొలనులోకి దిగి మరి కొద్దిసేపటికల్లా కోతి రూపంతో పున్ను నిశిదుడితోనూ, కలా ప్రతిమ రూపంతో పున్ను సంధ్యతోనూ ఎంతో ఉత్సాహంగా బయటికి వచ్చింది.

తర్వాత ఆమె ఉదయసుడిని వెంట బెట్టుకుని, ఆ తోటలోని మామిడిచెట్టు దగ్గరకు తీసుకు వెళ్ళింది.

ఆ మామిడిచెట్టు వక్కనే కొన్ని కుక్క గొడుగులు మొలిచి పున్నై. వాటిలో కొన్నిటిని తీసుకోమన్నది. ఉదయసుడు అలాగే చేశాడు. తర్వాత మరి కొంత దూరం తీసుకుపోయింది. అక్కడ ఒక రాక్షస విగ్రహం పున్నది. ఆ విగ్రహం నేటిలోంచి నీరు ప్రవహిస్తోంది. ఆ నీరు కొంత తీసుకోమన్నది. అలాగే ఒక అకుతోదన్న చీని యివ్వగా, ఉదయసుడు దాంట్లో అనీరు నింపుకొన్నాడు. నీటితో

సహ వాళ్ళు తిరిగి కొలను వద్దకు చేరు
కొన్నారు.

సుహాసిని, ఉదయనుడితో ఆ కుక్క
గొడుగులను కొత్తి పెట్టమన్నది. అలాగే
చేసేసరికి కొత్తి రూపం పోయి, నిశిదుడికి
తిరిగి మామూలు రూపం వచ్చింది.
తర్వాత దొన్నెతో తెచ్చిన నీరు కలా
ప్రతిమకు రాచేసరికి, సంధ్యకు మామూలు
రూపం వచ్చేసింది.

అప్పుడు ఉదయనుడు ఆ కన్యలను
తన సోదరులకు చూపుతూ, "చూచారా,
చిత్రం! మనం ఎవరి కొసం వెదుకు
తున్నామో, ఆ రాజకుమార్తెలే వీరు.
కనుక మనం వచ్చిన పని అయినట్టే,
ఇక వీరిని తీసుకుని మనం యీ భవనం

నుంచి బైటపడే మార్గం చూడాలి,"
అన్నాడు.

అందుకు సుహాసిని, "అది అంత
తేలికైన పనిగాదు. మమ్మల్ని రక్షించటం
మాట అలావుంచి, ముందు మీ ప్రాణాలు
కాపాడుకోవటానికి యిక్కడి నుంచి బైట
పడగలిగితే....." అని యింకా ఏమో
చెప్పబోతుండగా, ఒక పెద్ద సుడిగాలి
ప్రారంభమైంది.

అప్పుడు సుహాసిని, "అడుగో, వాడు
వస్తున్నాడు. ఈ సుడిగాలి దానికే గుర్తు.
ఇక మేము తిరిగి కొలనులోకి పోతాం.
మరి మీగతి ఏమిటి? క్రిందటి సారిలాగా
హంసలుగా మార్చినా, వాడు మిమ్మల్ని
పట్టివేయగలడు. మరి ఎలా తప్పించు

కుంటారే బాగ్రత్త." అని చెబుతూ తన చెల్లెళ్ళతో సహా కొలనులోకి పోయింది.

వెంటనే ఉదయసుడు తన వద్ద వున్న తెల్ల భస్మం తన పైనా, సోదరుల పైనా చల్లాడు. వెంటనే వాళ్ళు మాయమై పోయారు. మరి కొద్ది సేపటికల్లా సుడిగాలి తగ్గిపోయింది. ఆ వెంటనే ఒక బ్రహ్మాండమైన గద్ద కొలను ఒడ్డున వచ్చి వారింది. కాని, చిత్రం! ఒడ్డున వాలు కూనే దానికి గద్దరూపం పోయి, ఒక భయంకరమైన రాక్షసాకారంతో నిలబడింది.

ఆ రాక్షసుడు అలా నిలబడగానే కొలనులోవున్న హంసలన్నీ, రెక్కలు లేప

లేప కొట్టుకుంటూ వచ్చి, బారులు తీర్చి ఒడ్డు దగ్గరగా సబితో నిలిచినై. రాక్షసుడు ఒక్కక్షణం సెపు వాటిపంక వరీక్షగా చూచి, ఆ వెంటనే తిరిగి గద్ద రూపంలో రివ్వున ఆకాశమార్గాన వెళ్ళి పోయాడు.

ఇదంతా జరిగెటప్పటికి బాగా ఏకటి పడింది. ఉదయసుడు తన భస్మం సహాయం వల్ల తనకూ, సోదరులకూ మామూలు స్వరూపాలు తెప్పించు కున్నాడు. అప్పటికి మూడు రోజులైంది. వాళ్ళు తిండితినే, అందువల్ల ముందుగా తమ దగ్గరవున్న తువ్వలు సహాయంతో పళ్ళోపలాటూ సృష్టించుకుని పొట్టలు నింపుకొన్నారు. తర్వాత కవలకన్యలు తిరిగి బైటికి వస్తారేమోనని కొంతసెపు ఎదురు చూచారు. కాని ఎంతసేపటికి వాళ్ళు రాకపోయేసరికి, యిక ఆ రాత్రికి ఎలాగో అక్కడే గడవవలసి వుంటుందని నిశ్చయించుకున్నారు. మామూలు రూపంతో వుండటం కేమంకాదని వాళ్ళు భస్మం మహిమవల్ల, తిరిగి అదృశ్య రూపం పొంది అక్కడే వుండిపోయారు.

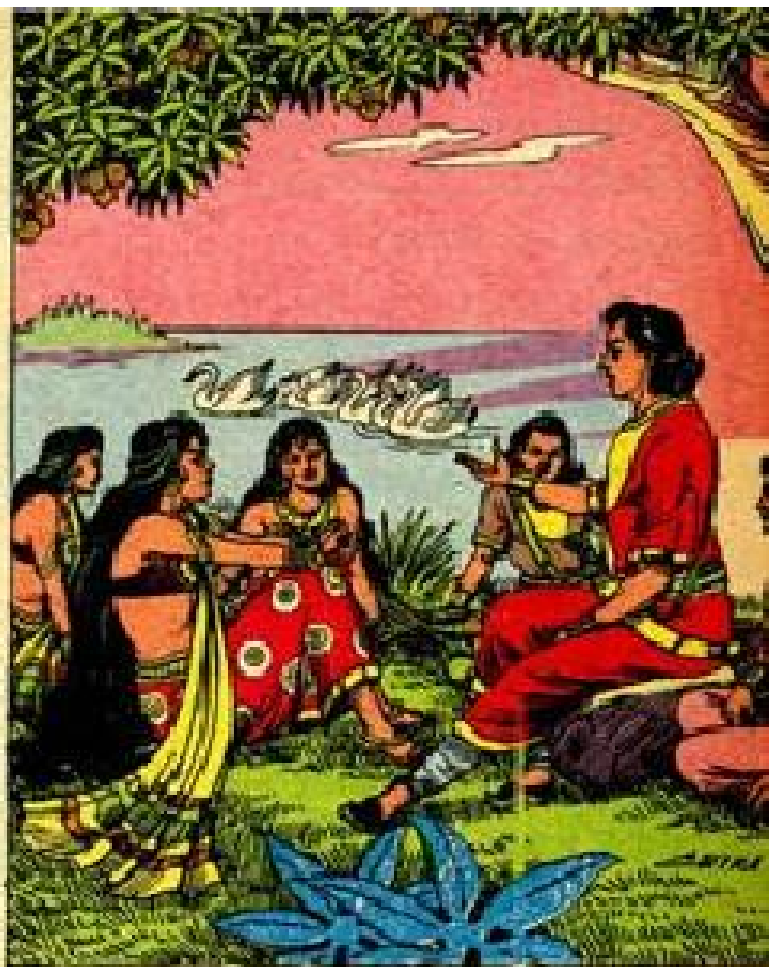
తెల్లవారింది. కొలనులోంచి కవల కన్యలు బైటికి రావటమూ, కవలసోదరులు తిరిగి మామూలు స్వరూపం పొందటమూ ఒక్కసారిగా జరిగింది.

అప్పుడు ఉదయమయింది. సుహాసినిని అడిగాడు: "అయితే, యీ రాక్షసుడు తిరిగి ఎక్కడికి వెళ్ళాడు? మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తాడు?"

"ఎక్కడికీ మున్నది. వేటకు వెళ్ళి వుంటాడు. వేట అంటే జంతువుల వేట కాదు. కవలలవేట." అని బదులు చెప్పింది సుహాసిని.

"కవలల వేట ఏమిటి?" అని మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు ఉదయమయి.

"అదేక విశ్రమైన రహస్యం. ఈ రాక్షసుడు ఒక దేవిని అరాధిస్తున్నాడు. అదేవి యొక్క మహిమ వల్లనే ఈ మాయా భవనం నిర్మించగలిగాడు. ఇందుకుగాను వాడు దేవికి యాభైమంది కవలల్ని బలి యివ్వాలి. ఈ బలి పూర్తి అయిందంటే, దేవి వాడికి అన్ని మహిమలూ ప్రసాదించటమే గాక, మరణం అనేది లేకుండా కూడా వరం యిస్తుంది. ఇప్పటికి నలభై ఎదుగురు కవలలు మాత్రమే వాడికి చిక్కారు. తక్కినవారు ఎప్పుడు చిక్కుతారా. ఎప్పుడు బలి అర్పించి దేవియొక్క వరం పొందుతారా, అని వాడు ఒక్కక్షణం కూడా నిమిత్తం లేక, యిలా నిత్యమూ గర్భరూపంలో ప్రపంచం అంతా చుట్టి వస్తుంటాడు." అని రాక్షసుడిని గురించిన గుట్టు కాస్తా వెల్లడించింది, సుహాసిని.

ఇదంతా కవల సోదరులు ఎంతో శ్రద్ధగా చెవులు రిక్కించి విన్నారు. అంతా విని, "అహ! ఎంత అద్భుతవంతులం. మేము ముగ్గురం వాడికి చిక్కివున్నట్టయితే, ఈ రోజుతో వేటా పూర్తి అయింది. బలి సంపూర్ణమయ్యేది సుమా!" అన్నాడు ఉదయమయి.

"అదెలాగ? బలి ఎలా పూర్తవుతుంది? మీరూ కవలలైనా?" అని అశ్వరథంతో అడిగారు కవలకన్యలు.

"అవును. వాడికి కావలసిన మనుష్యులమూ, మిమ్మల్ని రక్షించవలసిన వాళ్ళమూ మేమే అయ్యామే అని విచారిస్తున్నాను." అన్నాడు ఉదయమయి.

“అలాగైతే మీరు మరీ జాగ్రత్తగా మనసుకోవలసి వుంటుంది.” అని హెచ్చరించింది. సుహానిని.

“అవును. అసలు రహస్యం యిప్పుడు తెలిసింది కనుక. యిక ముందు వుండవలసిన జాగ్రత్తలోనే వుంటాం. కాని ఎలాగైనా యిక్కడినుంచి బైటపడేమార్గం ఆలోచించాలి కదా? ఈ బోటు అంతా మాయజాలంతో నిండి వున్నట్టు తెలుస్తోనే వుంది. అందువల్ల యిక్కడినుంచి బైటపడటంలో మనం ఏదుర్కొవలసిన కష్టాలు ఏముంటయ్యా తెలియజేస్తే, వాటికి తగిన ఉపాయం ఆలోచిస్తాము.” అన్నాడు ఉదయసుధు.

అందుకు సుహానిని, “అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైన విషయం ఒక్కటే వున్నది. అది ఏమిటి అంటే, మీరు ఆ రాక్షసుడి కంట బడకుండా వాడి భూగృహంలో ప్రవేశించ గలిగితే సరి.” అన్నది.

ఇది విన్న ఉదయసుధు, “ఓన. ఇదొక మనకార్యమే. మా దగ్గర వున్న

భస్మాలవల్ల, మేము ఎలా అదృశ్య రూపం పొందగలుగుతున్నది. మీరే చూస్తారు గదా?” అన్నాడు.

అందుకు సుహానిని, “మహా గొప్ప ఉపాయం కనిపెట్టావే! ఇంకా నయం. ముందుగా చెప్పావు గనుక తెలుసుకోగలిగాను. నీ భస్మాలూ, అంజనాలూ, వాడి భూగృహంలో పని చెయ్యవు. వాటి మహిమ అట్లా యిక్కడ వున్నంత వరకే. కనుక వాటి అశ పెట్టుకోబోకు.” అన్నది.

ఎప్పుడైతే యీ విషయం విన్నారో అప్పుడు కవలలకు అది పరకున్న ధైర్యం కాస్తా జారిపోయి తెల్లవెంకం వేశారు. వాళ్ళ విచారం కనిపెట్టిన సుహానిని, “అలా ఆ ధైర్యపడతారేం! ఏదైనా ఉపాయం ఆలోచించాలి.” అన్నది.

“ఆలోచించేందుకైనా వ్యవధి ఉండాలి కదా!” అన్నాడు ఉదయసుధు.

అందుకు సుహానిని, “నిజమే. నిదానంగానే ఆలోచించాలి.” అన్నది.

—(ఇంకా వుంది)

చందమామ

10

[గడ్డపూచాడి దగ్గరకు పోయిన రాక్షసుడు, వాడి ద్వారా కవలసోదరులు తమను మోస గించారని తెలుసుకున్నాడు. సుహాసిని సహాయంతో వంద్యా, సోదరులకు మామూలు యాపాలు వచ్చాయి. రాక్షసుడి భూగృహం గురించి సుహాసిని వాళ్ళకు చెప్పింది. అందులో ప్రవేశించేందుకు కవలసోదరులు పథకం వేసుకొన్నారు. తరవాత—]

తమ వద్ద వున్న భస్మాలూ, అంజనాలూ రాక్షసుడి భూగృహంలో పని చెయ్యవని తెలుసుకున్న తరవాత, కవల సోదరులు వేరే మార్గం ఏమిటా అని చర్చించుకొ సాగారు. ఆ సమయంలో వాళ్ళకో సందేహం కలిగింది: "ఈ రాక్షసుడు ప్రపంచంలో ఎక్కడెక్కడి కవలలనూ యిష్టే వసిపట్టి ఎత్తుకు వస్తాడేమిట! ఇంతకాలం అయినా వాడు మన బోలిక

రాకుండా పూరుకొనట్లానికి కారణం ఏమై వుంటుంది?"

మర్నాడు వాళ్ళు రాజకుమార్తెలను కలుసుకున్నప్పుడు, ఉదయం నుంచి తమకు కలిగిన యీ సందేహాన్ని వెల్లడించే సరికి, వాళ్ళు అశ్చర్యపోయారు. "నిజమే సుమా! మాకు యింతవరకు యీ సందేహమే కలగలేదు. బహుశా ఒక కారణంవల్ల వాడు మీ బోలిక

రాకుండా వుండి వుంటాడని యిప్పుడు నాకు తోస్తున్నది. ఇతే..." అని ఈరు గుస్తుది సుఖాపిణి.

"ఫరవాలేదు, చెప్పి. నిపు ఈహం చిన కారణమే నిజమైతే, తగు బాగ్రత్తలో వుండవచ్చు కదా." అన్నాడు నికిడుడు.

అప్పుడు సుఖాపిణి, "ఏమిలేదు. ఏ విధమైన అవయవ లోపమున్నా, ఆ కవలలు రాక్షసుడి బలికి పనికిరాదు. బలి అవ్వబోయే సమయమందు ఈవిషయాన్ని వాడు బాగా పరిశీలిస్తాడు. చూడగా మీకు అలాంటి లోపాలేవీ. మా మట్టాకు కనిపించలేదు. కనుకనే యిలా మిమ్మల్ని అడగటానికి బంకుకలిగింది." అన్నది.

ఇది వింటూనే కవల సోదరులు ముగ్గురూ ఒక్కసారిగా, "నీకు సరియైన సందేహమే కలిగింది." అన్నారు.

తర్వాత ఉదయమందు, పుట్టుకతో తమ మావుల విషయంలో ఎలాంటి లోపాలుండేవి, ఆ తర్వాత అరణ్యంలో వున్న గడ్డపువాడి పుణ్యమా అంటూ ఆ లోపాలు ఎలా తొలగిపోయిందీ రాజకుమార్తెలకు వివరంగా చెప్పాడు.

వాళ్ళు యిలా మాట్లాడుకొంటుండగా, రాక్షసుడిరాక తెలిపి సుడిగాలి ప్రారంభమైంది. వెంటనే రాజకుమార్తెలు కొలను లోనికి వెళ్ళిపోయారు. కానీ, పాపం యీసారి కవలసోదరులు తప్పించుకోలేక పోయారు. ఉదయమందు తన వద్ద వున్న పన్నం తీసి సరిగ్గా మీద చల్లుకోబోయే సరికల్లా, రాక్షసుడు అమాంతం ప్రత్యక్షమై, వాళ్ళ ముగ్గురూనీ తన గుప్పిటిలో చిక్కించుకొన్నాడు.

కవల సోదరులు లోలోపల భయంతో గజగజ వణికిపోతున్నా, పైకి, మాత్రం ధైర్యంగానే వున్నారు.

రాక్షసుడు వాళ్ళను, "ఎవరు మీరు? ఈ నా రహస్య ప్రదేశానికి ఎలా వచ్చారు? నిజం చెప్పండి. లేదా యింతకు ముందు వచ్చినవాళ్ళ గతి ఎమయిందో అదే మీకూ అవుతుంది." అని గర్జించాడు.

అందుకు ఉదయనుడు, "నిజమే నయ్యా. ఇక్కడికి రావటం కష్టమని, ఎంతో ప్రమాదకరమని, తీరా యిక్కడికి వచ్చాక కాని మాకు తెలియనే లేదు. ఇలా మేము ప్రాణాలకు తెగించి వచ్చాం కనుక, మేము చెప్పేది విని, నీ యిష్ట మొచ్చినట్టు చేసుకో." అన్నాడు.

"ఓహో! పట్ట కొంచెం, కూత మనం—అన్నట్టుండే మీ వాలకం చూడగా! మా తమ్ముణ్ణి బోపి వేసింది మీరే కదా? వరే, అనలిక్కడికి యిలా దొంగతనంగా ఎందుకొచ్చారో చెప్పండి ముందు," అని గద్దించాడు రాక్షసుడు.

"అదే పొరపాటు. మేము దొంగ తనంగా వాలేదు. అలా రావలసిన అవ

సరం మాకు లేదు. మేము వచ్చిన వని విమిటి అంటే...." అని ఉదయనుడు విమో చెప్పబోతుండగా, "ఏమిటి ఏముంది? నాకు బోపి వేయటానికే," అనే మాటలు వినిపించినై.

కవల సోదరులు ఆ మాటలు వచ్చిన దిక్కుకు తిరిగి చూసేసరికి, మొట్ట మొదటగా తాము ఎవరినైతే మోసపుచ్చి గడ్డపువాడి దగ్గరకు పంపారో, ఆ రాక్షసుణ్ణి తమవైపు చరచర నడిచి వస్తూండటం కనుపించింది.

రాక్షసుడు ఎస్తూనే, "అన్నా, పిళ్ళ సంగతి యిక నేను చూచుకుంటాను. కాలం వృధా పుచ్చుకు. నీ వెటకీ సువ్వు పో," అన్నాడు.

తమ్ముడు ఎప్పుడైతే యిలా అన్నాడో, అప్పుడు రాక్షసుడు, "ఇదేదో పెద్ద గాథలాగా ఉన్నది. ఏళ్ళు మా తమ్ముడికి తెలిసినవాళ్ళుగానే" కనిపిస్తున్నారు. కనుక ఏళ్ళ సంగతి వాడే చూచుకోవటం మంచిది." అనుకుంటూ తిరిగి గడ్డ రూపంలో రిప్యస్ అకాశ మార్గాన వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ వెంటనే రాక్షసుడు, కవల సోదరులను వెంటబెట్టుకుని, తను కాపలా కాసే భవనంలోకి తీసుకుపోయాడు. వాళ్ళని సావకాశంగా కూచోబెట్టుకుని, "అబ్బాయిలూ! గడ్డపువాణ్ణి బోపి వెళు. నన్ను బోపి వెళు. ఇప్పుడు మా అన్నను

బోపి వెయ్య జాచారు. కాని, పాపం మీ అటలు సాగక, నా చేతిలో చిక్కిపోయారు. గడ్డపువాడి దగ్గర మీరు కాజేసిన అంజనాలూ, వస్త్రాలూ, తువ్వాలూ అన్నీ అక్కడ పెట్టండి. తర్వాత తక్కిన సంగతులు మాట్లాడుకుందాం." అన్నాడు.

పాపం, ఏమి చేస్తారు కవల సోదరులు? తప్పనిసరిగా ఆ వస్తువులన్నీ అక్కడ పెట్టివేశారు. అప్పుడు రాక్షసుడు, "అబ్బాయిలూ! ఇంతకాలంగా యిక్కడ కాపలా కాస్తున్నాగాని, నన్ను తప్పించుకు లోపలికి పోయినవాళ్ళు ఒక్కరూ లేరు. ఎవరు వచ్చినా నా చేతిలో చిక్కిపోయి, శిలాప్రతిమలుగా మారిపోవలసిందే. అదిగో చూడండి, వాళ్ళంతా యింకా ఎలాగ అహరిస్తున్నారో. అలాంటిది ఆ రోజున మీరు నాకు బోపి వేసినప్పుడు నుంచి, నేను కడుపునిండా తిండి కూడా తినటం లేదు. భలే అకలిగా ఉన్నది. ఈ నెల రోజులవారా మీ పేరు చెప్పుకుని, యివాళ లక్షణంగా కడుపు నింపుకొంటా." అంటూ, మాయ తువ్వలు వేరిచి అహరం కోరుకున్నాడు.

తన కడుపు బాగా నింపుకొని రాక్షసుడు, కవల సోదరులకు కూడా వాటిల్లో కొన్ని ఫలాలు యిచ్చాడు తినమని. వాళ్ళు

కూడా కడుపులు. నింపుకొన్న తర్వాత, రాక్షసుడు వాళ్ళని ముగ్గురిని ఒక త్రాటితో కట్టివేసి, "కాసిని నిళ్ళు తాగివస్తాను, వుండండి," అంటూ కొలను వైపుకి వెళ్ళాడు.

మరి కొద్దిసేపటికి రాక్షసుడు ఒక మూడు అడు దొన్నెలతో నిళ్ళు తీసుకొని తిరిగి వచ్చి, వాటిని కవల సోదరులకు యిచ్చాడు.

ఇదంతా తమ పైన అభిమానంతోనే చేస్తున్నాడనుకున్నారు, సోదరులు. అందు చేత వారు యిచ్చిన నిళ్ళు గడగడ త్రాగి వెళుతు, ఏడు గొంతు దిగేసరికల్లా, ఇంకే ముందీ పావం, ముగ్గురూ మూడు శిలా ప్రతిమలైపోయారు.

ఇలా కాగానే రాక్షసుడు, "హా! హా!! హా!!" అంటూ ఆ భవనం ప్రతిధ్వనిం చెట్టు విరగబడి నవ్వుతూ, ఈ కొత్త శిలా ప్రతిమలను తను కావలా కాస్తున్నావకిలి ప్రక్కన వుంచాడు.

అక్కడ యీ విధంగా కవల సోదరులు ముగ్గురూ చిక్కుపడిపోయారా? ఇక అక్కడ చానకిల మహారాజా, రాణి పద్మముఖి ఎక్కడా లేని దిగులుతో కుమిలిపోతున్నారు.

తన ముద్దుల కూతుళ్ళు ముగ్గుర్ని వెతుక్కు రావటానికని కవల సోదరు లకు గుర్రాదిచ్చి పంపిన రోజునే, రాజు ఒక పని చెళాడు. కొట పై అంతస్తు మీద ఒక చిత్రమైన చిన్న గది కట్టించు

కున్నాడు. ఆ గదిలో కూర్చుని చూచి నట్టయితే చుట్టూ ప్రక్కల కనుచూపు మేరలో ఎక్కడ ఎటువంటి జనసందారం వున్నా స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది రాజుకి. ఈ గదిలో కూచుని రోజు యిరవై నాలుగు గంటలూ, కన్నులు కాయలు కాచెట్లు చూస్తూ వుండటమే ఆయన పని.

కవల సోదరులు బయల్దేరి గప్పటి కప్పడే. అయిదేళ్ళు చాటింది. ఇంత వరకు వాళ్ళ అతి గతి లేదు. అందుకని రోజు రోజుకీ రాజుకి వ్యాకులత హెచ్చు కాబోచ్చింది. అయినా ఆశ ఏడించటం చేత మధ్య మధ్య అస్థానబ్యోతిమ్మని సంప్రతిస్తూనే వున్నాడు. 'అమ్మాయిలు

ఎక్కడనో జీవించే వున్నారని, సుఖంగా తిరిగి రాగలరని. నిస్పృహ చెందవలసిన పని లేనేలేదని' బ్యోతిమ్మయి కచ్చితంగా చెబుతూ వుండటం చేత, రాజు ప్రామాలు ఉగ్గబట్టుకు వుంటున్నాడు.

ఒకనాడు తెల్లవారు జామున మసక ఏకటిగా వుండగా రాజు యథాప్రకారం గదిలో కూచుని చూస్తూ వున్నాడు. ఆ మసక వెలుగులో దూరాన రెండు గుర్రాలు కరవేగంతో తన భవనం వైపు రావటం కనువిందింది. ఆ గుర్రాల రంగూ, వాటిపైన మనుష్యుల ఆకారాలూ, ఏటి మాటకెం, వాటికి కట్టివున్న అ నల్ల బండాలూ చూచేసరికి రాజు తెచ్చిన శేక పెట్టి వాకుతో పాడుచుకోబోయాడు. దైవ వశాత్తు, శేక విన్న సేవకులు రెప్పపాటులో అక్కడకు చేరుకోవటం వల్ల, అ ప్రమాదం కాస్తా తప్పింది. ఇతే, రాజు స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు.

కొంత సేవటికి రాజు తెప్పరిల్లుకోవటమూ, ఆ గుర్రాలు రెండూ అక్కడకు వచ్చి చేరుకోవటమూ ఒక్కసారిగా జరిగింది.

ఆ వచ్చిన గుర్రాలు కవల సోదరులకు స్వయంగా తను యిచ్చి, పంపినవే. అయినా వాటి పైన వచ్చినది కవల సోదరులు కాదు! వాళ్ళు తన సేవకులు!

వాళ్ళ వైపు రాజు అత్రంగా పరుగెత్తు
కెళ్ళి. "అమ్మాయిలు ఏరీ? ఆ కవల
పిల్లలెరీ? ఈ గుర్రాలు ఎక్కడివి మీకు?"
అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు.

అందుకు సేవకులు, "మహారాజా!
క్షమించండి. అమ్మాయిల సంగతిగానీ,
కుర్రవాళ్ళ సంగతిగానీ మా కెమి తెలి
యదు. తీరూరా మేము వెతుక్కంటూ
పోగా పోగా, ఒకానొక మైదానంలో
ఈ అశ్వాలు మాకు కనుపించినై. వీటిని
వెంటనే పోల్చుకుని, మన అమ్మాయిలూ,
ఆ కవలలూ కనబడతారేమో అని,
ఆ ప్రదేశమంతా కలియ వెతికాము.
ఎంతకూ వారి జాడ తెలియకపోయేసరికి,
ఒకచోట వారు యింటికే చేరుకున్నారేమో
చూడాం, లేదా ఇంతవరకు వర్తమాన
మైనా అందించుదాం అని మేము వచ్చే
కాము, ప్రభూ!" అన్నారు.

అంతా విని, "అంతటి అదృష్టమా!"
అంటూ రాజు తిరిగి దుఃఖంతో పడి
పోయాడు.

అంతా చేరి రాజుకు ధైర్యం చెప్పి
తీరదించగా తిరిగి మనస్థిమితం చిక్కిన
తర్వాత, గుర్రాలపైన ఎక్కివచ్చిన సేవకు
లిద్దరినీ ఎడతెరిగి పిలిచి, "ఓరీ వాజమ్మ
ల్లారా! అమ్మాయిలను వెదికి వెంట
బెట్టుకురాక, ఎందుకని వచ్చినట్టు మీరు?
వాళ్ళను వెతకబోయిన కవల సోదరుల
గతి ఏమైందో పాపం! ఆ కనుగందులు
ఏమి అవదలలో చిక్కుకున్నారో!
లేకుంటే వాళ్ళ జాడ తెలియకపోవడ
మేమిటి యింతవరకూ? నాకు పూర్తిగా
ప్రాణం విసిగి పోయింది. క్షణం కూడా
నిలవలేకపోతున్నాను. మళ్ళీ మీరు
వెంటనే వచ్చే అక వున్నదా? ఏమో,
మీరు తిరిగి వచ్చేలోపల, నా పని ఎలా
వుంటుందో, నరే పోయిరండి," అంటూ
వాళ్ళను సాగనంపాడు.

ఈ సేవకులు వచ్చిన వర్తమానం
అనెటా, అనెటా అంతఃపురంలోకి పాకి
పోయి, అదమరిచి వున్న రాణికి మళ్ళీ
పచ్చి పట్టింది. —(ఇంకా వుంది)

రాక్షసుల కవలలు

11

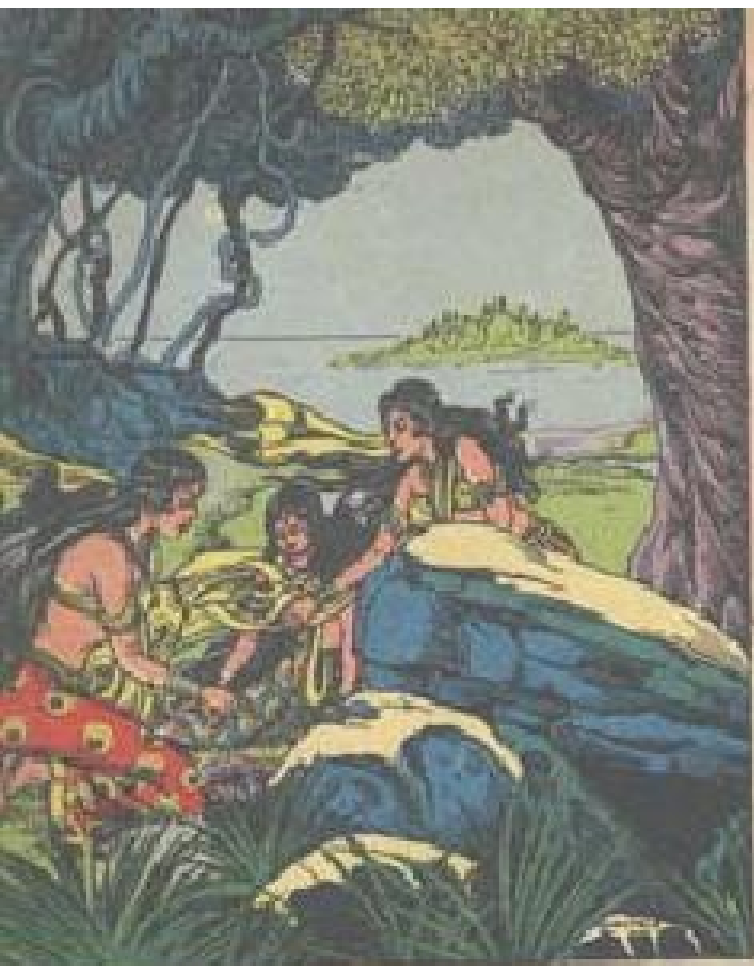
[రాక్షసుడి భూగ్నిహంట్ తమ వృద్ధ పున్న బస్సులూ, అంజనాలూ వనిచెయ్యకని కవల సోదరులు తెలుసుకున్నారు. రాక్షసుడు, వాళ్ళ మాయకువ్వాలూ అవి తీసుకుని బోజనం పెట్టి, తరవాత వాళ్ళను శిలావతిమేలుగా మార్చారు. దాసుల మహారాజూ, అయన రాణి తమ కవలకుమార్తెలు దొరకనందుకు విచారంలో మునిగిపోయారు. తరవాత—]

రాక్షసుడి చేతిలో కవలసోదరులు చిక్కి పోవటమూ, ఆ తర్వాత వాడి తమ్ముడు వాళ్ళను తన వెంట తీసుకుపోవటమూ, యిదంతా కొలనులో హంసల యాపంలో పున్న రాకుమార్తెలు చూస్తూనే వున్నారు. రాక్షసుల్నిదూ గమనించని విషయం కూడా వాళ్ళు చూశారు. అది ఏమిటి అంటే, ఉదయనుడు దట్టి తీసి తెల్ల భస్మం మీద చల్లుకోబోయేసరికల్లా, రాక్ష

సుడు అక్కడికి రావటం జరిగింది. ఆ కొండరహితులో భస్మం చల్లుకోలేక పోగా, దట్టి కాస్తా క్రిందపడిపోయింది. దాన్ని తీరిగి తీసుకుందామంటే ఏలుకాక కవలసోదరులు దాన్ని వదిలేశారు.

రాక్షసులు ఎవరి దారిన వారు వెళ్ళి పోగానే, రాకుమార్తెలు కొలనులో నుంచి బైటికి వచ్చి, ఆ దట్టి కోసం వెతికారు. కాని, అది కనుపించలేదు.

'చందమామ'

రాజగుమార్తెలు అశ్వుర్యపోయారు.
 "ఇదేమిటి, చిత్రంగా వున్నదీ! అడవిని
 మనం ముగ్గురం చూస్తూనే వుంటిమికదా?
 ఎలా మాయమయి వుంటుంది? ఇక్కడే
 ఎక్కడో వుండాలి. వెతుకుదాం రండి,"
 అన్నది సుహాసిని.

అలాగే వాళ్లు ముగ్గురూ చుట్టుప్రక్కల
 వెతుకుతూపోగా, కొలనుకు చాలా
 దూరాన ఒక చోట దట్టి కనువిందింది.
 ఇక వాళ్లు దట్టిని ఎక్కడ దాచటమా
 అని ఆలోచించి, ఆలోచించి, చివరకు
 దానిని అందుబాటులో దాచటం మంచి
 దనుకుని, కొలను ఒడ్డునే ఒక చోట చిన్న
 గుంట్రవ్వ దానిలో కప్పట్టారు.

ఆ క్షణం మొదలుకొని కవల సోదరు
 లను రక్షించే మార్గం ఏమిటా అని ఆలో
 చించసాగారు. చివరకు ఒకనాడు సుకేశిని,
 "వాకు ఒక ఉపాయం తోచింది,
 చెప్పనా?" అన్నది.

ఇది విని సుహాసిని, సుహాసిని,
 "ఏమిటా ఉపాయం?" అని ఉత్సా
 హంతో అడిగారు.

ఆవ్వుడు సుకేశిని, "ఏలాగైనా రాక్ష
 సుణ్ణి అక్కడ నుంచి కదిపి యివతలకు
 తీసుకురావాలి. ఇది ఒకలా చెయ్యవచ్చు.
 మనమందరమూ కలిసి వాడి దగ్గరికి
 పోయి, స్తుత్యం చేసి చూపుతాం అని
 నమ్మించుదాం. అలా మనలో వెళ్ళదలి
 చిన ఎవరో ఒకడు కొంత మంత్రజలాన్ని
 తీసుకువెళ్ళి, అకుర్రవాళ్ల కలాప్రతిమల
 మీద చల్లి, వాళ్ళకి మాయాలు స్వయం
 పాలు తెప్పించాలి. రాక్షసుడి కంట పడ
 కుండా ఒకళ్ళం అక్కడే వుండిపోయి,
 ఈ పని చెయ్యవచ్చు. తర్వాత ఏమి
 చెయ్యటమా అనేది కుర్రవాళ్ళనే సంప్ర
 తించవచ్చు," అన్నది.

ఇది విని సుహాసిని, "వాడేం
 పామాన్యుడా మన బోపిలో పడటానికి.
 ఒకవేళ మనం వాణ్ణి బోపివేసి,
 అక్కణ్ణుంచి యివతలకు తీసుకురాగలి
 గినా వాడి భవనంలో వుండి, వాడి

కన్ను కప్పి యింత చెయ్యటం మాటలా ? మనం కూడా చిక్కిపోయామా అంటే మన సంగతి ఆ కుర్రవాళ్ల సంగతి, మన వాళ్ళకు తెలిసే అవకాశం కాస్తా పోతుందే. ఈ ఉపాయమేమో బాగానే వుంది. కాని అచరణమటుకు అసాధ్యమనిపిస్తుంది." అన్నది.

అందుకు సుకేశిని, "నరేలే, ధైర్యం లేకపోతే ఎవరూ ఏ పని చెయ్యలేరు. అపాయంలో చిక్కుకుంటామని చెప్పి, ఆ కుర్రవాళ్ళను రక్షించకుండా వుండ గలమా?" అన్నది. సుహానినీ, సుధామిణి ఔననన్నారు.

మర్నాడు కొలనులో వున్న హంస లన్ని ఒత్తుకు వచ్చినై. రావటంతోటే వాటికి మనుష్యాకారాలు వచ్చినై. కవల రాజకుమార్తెల మాదిరిగానే వాళ్ళంతా, రాక్షసుడి చేతిలో చిక్కిపోయినవాళ్ళే. వాళ్ళల్లో అడవిల్లలు, మగపిల్లలూ వున్నారు.

మగపిల్లలందరినీ కొలనులోకి తిరిగి వెళ్ళిపోమ్మన్నది. సుహానిని, అలాగే వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. తక్కిన వాళ్లంతా అడవిల్లలే. వాళ్ళంతా చేరి ఆ కోటలో పువ్వులు కోసుకుని పాడుకుంటూ, ఉత్సాహంగా గెంతుతూ రాక్షసుడి భవనం వైపుకు రాసాగారు.

ఈ సందడి చెవిని పడేసరికి రాక్షసుడే వాళ్ళకు ఎదురు వచ్చి, "అదేమిటి? ఇలా బయలుదేరారెక్కడికి? నా మీద దాడి చేద్దామనా?" అన్నాడు నవ్వుతూ.

అందరిలోకి ముందున వున్న సుకేశిని, "నీ అంత వాడిపైన దాడి చెయ్యటం ఎవరి తరం? కొత్తగా చిక్కిన ముగ్గురు కుర్రవాళ్ళూ ఏమైపోయారో చూతామని వచ్చాం." అన్నది.

అందుకు రాక్షసుడు పగలబడి నవ్వుతూ, "ఏమవుతారు? అంతగు ముందు వచ్చిన వాళ్ళు ఏ మయ్యారో, విళ్ళూ అంతే. ఏం, చూస్తారా?" అంటూ భవనంలోకి వెంటబెట్టుకు వెళ్ళి కవల

సోదరుల కలాప్రతిమలు వరసన ఒక్కొక్కటిగా చూపాడు. వాటిని చూస్తూ సుతేసిసి, "బాగానే వున్నది, నీ ఉద్యోగం! కాని, నా పందేహం ఒకటి తీర్పు. ఇంతమందిమి కలిసి మెలిసి వుంటున్నా, ఈ నిర్బంధంతో ప్రాణం విసిగిపోయి, మీ అన్న చేయదలుచుకున్న బలి త్వరగా అయిపోతే బాగుండునే అనిపిస్తున్నది. మాకు, అటువంటిది సువ్యసం ఒక్కడినీ, ఈ కలాప్రతిమల మధ్య విడుదల, ఏరామంలేకుండా ఏళ్ళ తరబడి ఎలా కావాలా కాస్తూన్నా పయ్యా? ఎప్పుడైనా అలా స్వేచ్ఛగా ఎక్కడికన్నా పోవాలని వుండదా?" అని నిబ్బరంగా అడిగింది.

అందుకు రాక్షసుడు, "నాకు మాత్రం విసుగెత్తటం లేదనుకున్నారా? కాని, ఏం చేయటం? ఈ చోటు విడిచి వెళ్లానో, మిమ్మల్ని బలియివ్వటానికి ముందు, నన్నే హతమారుస్తాడు మా అన్న. ఏమి తోచక నేనూ సతమత మవుతూనే వున్నాను." అని మనసులో బాధ వెలిబుచ్చాడు.

వెంటనే సుతేసిని అందుకుని, "ఎంత సేపనియిలా? పోనీ కాస్సేపు మాతోపాటు వచ్చి కులాసాగా వుండకూడదా? నీకు అనందం కలిగేటట్టు అటలాడతాం, పాటలు పాడతాం, మాకు ఇంత తీసుకోతుంది, రా, చూడుగాని తమాషా." అని రాక్షసుణ్ణి ఉత్సాహపరిచింది.

"అమ్మయ్యా, ఈ భవనం విడిచి వచ్చేయటమే! ఏనుగంత వాణ్ణి నేను కావాలా కాస్తుండగానే, నా కళ్ళల్లో దుమ్ము కట్టి, ఈ కుర్రవాళ్ళు ఎలాగ ప్రవేశించారో, భవనం వదిలితే మరేమైనా వుందా." అన్నాడు రాక్షసుడు.

"అయ్యో, నీ ప్రమాదాని యిక్కడికి ఎవరు రాగలుగుతారు? వచ్చారే అనుకో, నీ చేతిలో చిక్కక ఎక్కడికి పోగలరు? పోనీ, మాలో ఒకరు నీ బదులు కావాలా కాస్తూ వుంటారు. కాస్సేపు కులాసాగా కాలక్షిపం చేసి, తిరిగి నీ ఉద్యోగానికి

సువ్యూహాదువు గాని." అన్నది సుకేశిని.
ఈ మాట రాక్షసుడికి నచ్చింది.

"మరైతే నా బడులు కావలా కాసేది ఎవరు?" అని అడిగాడు వాడు.

సుకేశిని, సుహానిని వైపు ఆర్పి చూసి,
"మరెవరోవా? మా ఆళ్ళే వున్నది." అన్నది. ఆ ప్రకారమే సుహానినిని భవనంలో వదిలి, వాళ్ళు కొలను వైపుకు బయలుదేరారు.

కొలను ఒడ్డున వాళ్ళు, రాక్షసుణ్ణి మధ్య కూర్చోపెట్టి, చుట్టూ ఛేరి నృత్యం చెయ్యసాగారు. వాళ్ళ ఆట పాటలకు రాక్షసుడు తన్నేయడై, "రోజూ యిలా ఆట పాటలతో కాల్గిపం చేస్తే బాగుండునే!" అన్నాడు.

రోజూ ఎవరో ఒకరు రాక్షసుడి బడులు కావలా కాస్తుండటమూ, వాడు ఆట పాటలకు ఆనందించటమూ ఆలవాటైంది.

నాలుగు రోజులు గడిచేసరికి, అంతకు మునుపు భవనం విడిచి రావటానికి భయపడే రాక్షసుడు, ఇప్పుడు తనంతట తనే వచ్చి, రాకుమార్తెలను కమ్మనటం మొదలుపెట్టాడు. ఇది చూసి సుకేశిని తన పాదక పారింది కదా అని సంతోషించింది.

ఇంతవరకూ బాగానే వుంది. పోతే, కవలల కిలా ప్రతిమలను మంత్రజలంతో మామూలు మనుష్యులుగా మార్చివేయాలి. ఇలాంటి సుకు రావాలంటే, ఏదైనా ఉపకరణం వుండాలి.

పోనీ పాత్ర ఎక్కడైనా సంపాదించి తెచ్చి, దానితో బలం తీసుకు వద్దామా అంటు, ఉన్న పాటను రాక్షసుడికి పట్టుబడిపోతా రేమో! మరేమిటి గత్యంతరం? మళ్ళీ అలోచన పడింది. ఇతే—సుకేశిని పంట తెలివిమంతురాలికి ఇదొక మనకార్యమా?

మర్నాడు రాక్షసుణ్ణి పిలుచుకు రావటానికి వెళ్ళేముందు, సుకేశిని తోటలోకి పోయి మంత్రజాలంతో తన చీర చెంగు ఒకటి చాగా తడుపుకొన్నది. రెండో చీరకొలను నీటితో తడుపుకొన్నది.

ఇలా తయారైన సుకేశిని రాక్షసుడి దగ్గరకు వెళ్ళి, “ఇవాళ కావలా కాయటం నా వంతు. నేను లేకుండా

మా వాళ్ళ అట పాటలు నీకు ఎలా నచ్చినయ్యా వచ్చి నాకు చెప్పాలి సుమా!” అన్నది.

“అలాగే చెప్తాను!” అంటూ రాక్షసుడు కీణమైనా అక్కడ నిలవకుండా కొలనుకి బయలుదేరాడు. వాడు వస్తుండటం చూచి కొలనులోని రాకుమార్తెలు వెంటనే అట పాటలలో మునిగిపోయారు.

రాక్షసుడు భవనం విడిచి వెళ్ళిన మరుక్షణమే సుకేశిని, కవలసోదరుల శిలావ్రతిమల పైన చీరచెంగుతో తెచ్చిన నీటిని పండింది. వెంటనే వాళ్ళకు మామూలు స్వరూపాలు వచ్చేసినవై. వాళ్లు అమితాశ్చర్యంతో, “ఇదేమిటి? అక్కడికిలా వచ్చావ్? ఆ రాక్షసుడేమయ్యాడు?” అని అడిగారు.

అప్పుడు సుకేశిని తాను చేసిన పన్నాగం విప్పి చెప్పి, “వాడు అట పాటలలో పరవకుడైవున్న సమయం కనిపెట్టి, పొంచి వుండి పాతమార్చేయాలి. అలాచింపండి ఉపాయం,” అని కవల సోదరులను వెగిరపెట్టింది.

“ఎలా సాధ్యం? భస్మం కూడా పోగొట్టుకున్నామే,” అన్నాడు ఉదయసుడు.

భస్మం సంగతి సుకేశిని మరిచి పోయింది. ఉదయసుడు యీ సంగతి

గుర్తు తెగానె, "అన్నట్టు అవును. ఒకలా చేద్దాం. ఇవ్వల్లికి మిమ్ముల్ని శిలాప్రతిమలుగా చేసిపోతాను. రేపు వచ్చేటప్పుడు భస్మం కూడా తెస్తాను," అన్నది.

అందుకు కవలసోదరులు చాలా సంతోషించారు. వెంటనే సుకేశిని కొలను నీటితో తడిసిన చీర చెంగు పిండి, వాళ్ల నేళ్ళల్లో పోసింది. యథాప్రకారం శిలాప్రతిమలుగా మారిపోయారు.

ఇంతలో రాక్షసుడు అక్కడికి వచ్చేసి, "ఎలాగైనా సువ్యూ పుంటేనే నయం! ఇవాళ అంతా చచ్చి చచ్చగా వుంది," అన్నాడు సుకేశితో.

"నిజంగానా? ఎగతాళి చేస్తున్నావ్! ఇతే రేపు నేను సభలో వుంటాలి. మా అక్కనే యిక్కడికి కావలా పంపుదాం," అంటూ తిరిగి కొలను వద్దకు వచ్చి చెరుకున్నది.

తర్వాత రాకుమార్తెలు ముగ్గురూ కలిసి, భస్మాన్ని తీసుకురావటానికి వెళ్లి, గుంట తవ్వీ చూడగా దర్భీ కవలడక పాయె! ఏమీ చెయ్యటానికి వాళ్ళకి పాలుపోయింది కాదు. అప్పుడు సుకేశిని, "విచారీస్తూ కూర్చుంటే ప్రయోజనం ఏమున్నది? ఇవాళ భవనం కావలాకు సువ్యూ వెళ్ళు. ఇలా యిలా జరిగిందని కుర్రవాళ్ళకు తెలియజెప్పు. ఆ పైన

వాళ్ళు చెప్పినట్టు చేదాం," అని సుభాషిణిని పంపింది.

సుభాషిణి కూడా మంత్రజలంతోనూ, కొలను జలంతోనూ చీర చెంగు తడుపు కొని భవనానికి వెళ్లి, రాక్షసుణ్ణి విడుదల చేసి పంపింది. వాడు వెళ్ళి పోగానే సుభాషిణి చీర చెంగు నుండి నీటి బొట్లు శిలాప్రతిమలపైన వేసింది. కాని పాపం, ఆ తొందరలో సుభాషిణి మంత్రజలంతో తడిసిన చెంగు పిండడానికి ఇదులు, కొలను నీటితో తడిసిన చెంగు పిండింది. అందుచేత శిలాప్రతిమలకు మామూలు స్వరూపాలు రాలేదు. "అరేరే! ఎంత పొరపాటు జరిగింది!" అనుకుంటూ

సుభాషిణి, ఈ సారి మంత్రజడాన్ని పెండింది. వెంటనే సోదరులు అసలు రూపాలతో లేచారు.

అప్పుడు సుభాషిణి, భస్మం మాయం కావటం చెప్పి, జలంవాడటంలో తను చేసిన ప్రమాదం కూడా వెల్లడించింది.

అందుకు ఉదయసుడు, "ఇదంతా చూడగా, మనం తలపెట్టిన పని ఏదీ జయప్రదం కాదని తోస్తున్నది. లేకపోతే అడుగుదుగునా ఈ అవాంతరాలేమిటి?" అన్నాడు నిస్పృహతో.

మధ్యలో నిశ్చదుడు అడ్డుపడి, "జయ ప్రదం కాకపోవటమేమిటి? దేవుడు మనల్ని పరీక్షిస్తున్నాడు. అంతే. ఇంత మాత్రానికే జడిసిపోవటమా?" అన్నాడు.

"సరే. రాక్షసుడు తిరిగి భవనం చేరుకొనేసరికల్లా మనం తప్పించుకుని పోవాలి. లేదా...." అని ఏమో చెప్ప బోయాడు ఉదయసుడు.

సుభాషిణి అతడి మాటలకు అడ్డు తగిలి, "నాకు ఒక ఉపాయం తోస్తున్నది.

ఇక్కడవుంటే ఆ ప్రతిమలలో మూడింటిని తెచ్చి, మీ స్థానాల్లో వుంచుదాం. వాడు ఏసుగంత మనిషి గాని, ఋత్ర మాత్రం వడ్డి మట్టి ఋత్ర. కాబట్టి ప్రతిమలు మార్చిన సంగతి వాడు చచ్చినా కని పెట్టలేడు. మీరు బైట. ఆ పాదచాటున దాక్కొండి. వాడు భవనం లోపలికి పోగానే మీరు, మా దగ్గరికి వచ్చేయండి. చూదాం తర్వాత సంగతి," అన్నది.

సుభాషిణి చెప్పిన యీ ఉపాయం బాగుందంటే బాగుందన్నారు. కవల సోదరులు, ఇంకా అలస్యం ఎందుకని. ఆ వెంటనే నలుగురూ చేరి మూడు శిలా ప్రతిమల్ని తెచ్చి, తమ స్థానంలో వుంచి, బయటకు వచ్చి ఒక పాదచాటున నక్కి కూర్చున్నారు.

కొంచెం సేపటికల్లా రాక్షసుడు తిరిగి వచ్చి, సుభాషిణిని విడుదల చేశాడు. వెంటనే సుభాషిణి, కవల సోదరులున్న చోటుకు వెళ్ళి, వాళ్ళతో సహా కొలను చేరుకున్నది. —(ఇంకా వుంది)

నానాధర్మములు

12

[కావలా రాక్షసుడు సుకేశిని మాటలునమ్మి, కొలను ఒడ్డున జరిగే అటపాటలను చూసి వివేచించేందుకు, రోజూ అక్కడికి పోసాగాడు. ఆ సమయంలో సుభాషిణి, శిల్పప్రియలుగా మారిన కవలసోదరుల పైన మంత్రజలం చల్లి, వాళ్ళకు తిరిగి మామూలు రూపాలు వచ్చేలా చేసింది. అందరూ కలిసి కొలను చేరుకున్నారు, తళవాత—]

రాక్షసుడిని మోసం చేసి కవలసోదరులు ఎలాగో బైటపడ్డారే గాని, వాళ్ళకు మనస్థిమితం లేకుండా పోయింది. ఎందుచేతనంటే, అదివరకు మోస్తరుగా రాక్షసుడి కంట బడకుండా తమను అదృశ్యం చేసుకోగల భస్మం కాస్తా పోయిందాయె! పోని రాకుమార్తెలతో పాటు హంసల రూపంలో ఉందామా అంటే, హంసల లెక్క రాక్షసుడికి తెలియనే తెలుసు.

కనుక అదీ ప్రయోజనం లేదు. వాళ్ళకు ఏమిచెయ్యటానికి పాలుపోలేదు.

ఇలాంటి చిక్కులోపడి కవలసోదరులు కీణ మొక యుగంగా గడపవలసి వచ్చింది.

ఒకరోజున సుభాషిణి, కవలసోదరులతో, "ఇక మీదట మీరు యిక్కడ వుండటం క్షేమం కాదు. మనం చేసిన మోసానికి రాక్షసుడు కని పూని వుండాడు.

'చందమామ'

ఈ సారి వాడి చేతిలో దిక్కితే మటుకు ప్రాణాలతో వదలడు. కనుక రేపు వాడు అటపాటలకు వచ్చిన సమయం చూచి, మీరు యీ స్థలం వదిలి వెళ్ళిపోండి. మమ్మల్ని రక్షించే సమస్య ఇంక వదులు కోండి." అన్నది.

ఇది విని ఉదయసుడు, "అలా ఎన్నడూ జరగదు. మా ప్రాణాలు పున్నంత వరకూ మిమ్మల్ని రక్షించేందుకే ప్రయత్నిస్తాం." అన్నాడు.

"అలా అయితే, ఒక్కటే మార్గం. రేపు వాడు యిక్కడికి వచ్చినప్పుడు, మాత్రం పాటు కొలనులో పుండే తక్కిన రాకుమారులు కూడా కలిసి అటపాట

లలో పాల్గొనేటట్టు ఏర్పాటు చేస్తాను. అ రాకుమారులలో మీరూ చేరిపోండి. సమయం కనిపెట్టి రాక్షసుడి తల తెగవేయండి." అన్నది సుభాషిణి.

సోదరులు యిందుకు ఒప్పుకున్నారు. మర్నాడు రాక్షసుడు, రాజకుమార్తెల దగ్గిరికి వచ్చినప్పుడు సుభాషిణి, "మగ వాడవైన నీవు ఒక్కడివే యింత మంది అడవాళ్ళ మధ్య పుండటం జాగుండదు. కొలనులో యింకా రాకుమార్లు పున్నారు కదా? వాళ్ళని కూడా మనతో చేర్చుకోవాలి. సందడిగా పుంటుంది. లోకానికి విరుద్ధమనిపించదు." అని సలహా యిచ్చింది.

"ఈ పాటి దానికి నన్ను అడగాలా? అలాగే కానివ్వండి." అన్నాడు రాక్షసుడు.

వెంటనే కొలనులో పున్న పాంసలన్నీ ఒడ్డుకి వచ్చి, మానవాళారాలు దార్చినై. వాటిలో కవలసోదరులు కూడా పున్నారు. అయితే అట పాటల దృష్టిలో పున్న రాక్షసుడు వాళ్ళని గమనించనే లేదు.

రాకుమార్తెలు కనువందువుగా నృత్యం చేస్తున్నారు. రాక్షసుడు అనందంలో మునిగి తేలుతున్న సమయం చూశాడు. ఉదయసుడు, సద్రుస కత్తి దూసి ఒక్క వ్రేటున వాని తల తెగ నరికాడు. వెంటనే రాక్షసుని మొండెం నేలకు

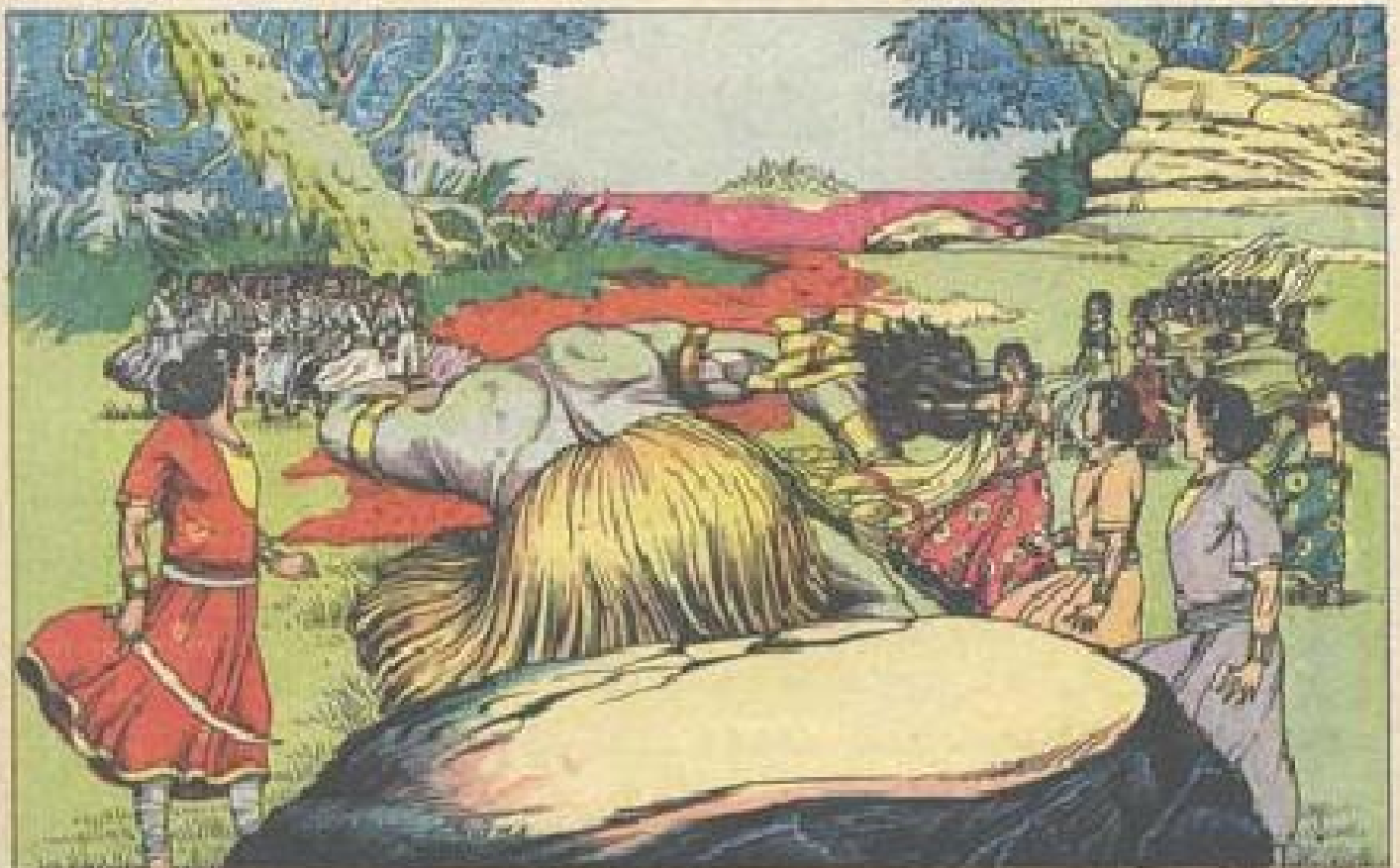
ఒరిగిపోయింది. తెగిపోయిన తల వెళ్ళి
కొలను నీటిలో పడింది.

అదే సమయాన మరొక చిత్రం జరి
గింది. రాక్షసుడు ఏవ్వులైతే చచ్చి
పోయాడో, ఆ తక్షణమే వాడు కాపలా
కాస్తున్న భవనం మాయమై పోయింది.
కవలసోదరుల లాగానే వచ్చి రాక్షసుడి
చేతిలో చీక్కిపోయిన రాకుమారుల శిలా
ప్రతిమలు మాత్రం యింకా అక్కడ
మిగిలివున్నాయి.

అప్పుడు సుహాసిని, "ఇంకా చూస్తారేం!
మంత్రజలం తెచ్చి ఆ శిలా ప్రతిమలకు
మోమాలు స్వరూపాలు తెప్పించండి,"
అన్నది. అలా చేయగా, ప్రతిమలన్నీ
రాకుమారులుగా మారిన్నాయి.

వాతంతా కవలసోదరులనూ,
రాకుమార్తెలనూ ఎంతగానో మెచ్చుకు
న్నారు. తలవని తలంపుగా తమకు
యిలా తిరిగి మోమాలు స్వరూపాలు
వచ్చినందుకు, వారు ఎంతో ఉప్పొంగి
పోయారు. అయితే, యింత ఆనందం
లోనూ అందరికీ కూడా ఒకే విధమైన
చింత పట్టుకున్నది—తిరిగి తమ తమ
ఇళ్ళకు చేరుకోవటం మాట అలా వుంచి,
ఆ ప్రదేశంలో రెండవ రాక్షసుడి కంట
పడకుండా మెలగటం ఎలాగ? అని.

దీనిని గురించే వాళ్ళంతా సమావేశమై
తీవ్రంగా ఆలోచించారు. కాని ఎవరికీ
ఉపాయమేదీ తోచలేదు. చివరకు ఉద
యసుడు, "మీరందరూ యిక్కడే వుండి

పోవటం క్షేమం కాదు. రాక్షసుడి చేతిలో చిక్కిన ఈ రాజకుమార్తెల నందరినీ క్షేమంగా వారి వారి ఇళ్ళకు చేర్చే బాధ్యత మీది. కనుక మీరు నిశ్చింతగా వెళ్ళి పోవచ్చు," అన్నాడు.

కాని ఇందుకు ఎవరూ ఒప్పుకో లేదు. వారిలో ఒక వృద్ధుడు, "అబ్బాయి, మేము తిరిగి ఇళ్ళకు చేరుకోవటం మాత్రం సాటలా? గడ్డపై వాడిని తప్పించుకు పోవటం అసాధ్యం. కనుక మనం చెయ్య గలిగిన దల్లా ఒక్కటే. మమ్మల్ని తిరిగి కిలా ప్రతిమలుగా మార్చివేసేయ్," అన్నాడు. ఇందుకు కవలసోదరులు ఒప్పుకోనక తప్పిందికాదు. వాళ్ళ కోరిక

ప్రకారం అందరినీ మళ్ళీ కిలాప్రతిమలుగా చేసివేశారు.

ఇక తమ సంగతి ఏమిటా అని అలోచిస్తున్నంతలో రెండవ రాక్షసుడు వచ్చేకాడు. ఈ సారి వాడు వట్టి చేతులతో కాలేదు. ఒక రాకుమార్తెను వెంట తీసుకు వచ్చాడు. వాడు దగ్గరకు వస్తున్న అరికిడి అయింది. ఇంక ఆ తొందరలో కవలసోదరులు, గభీమంటూ కొలనులో దూకి, హంసలుగా మారిపోయారు.

మరుక్షణమే రాక్షసుడు కొలను చేరు కున్నాడు. తను తెచ్చిన ఆ రాకుమార్తెను కూడా కొలనులోకి విసిరివేశాడు. ఆమె కూడా హంసగా మారిపోయింది.

ఇలా రాకుమార్తెను కొలనులో విసిరి వేసిన వెంటనే రాక్షసుడు మళ్ళీ ఒకసారి ఆ హంసలను లెక్కపెట్టసాగాడు. ఇంత కాలమూ కొలనులో వున్నది నలభై విడుగులేననీ. తన ప్రతం ఘోర్తి కావటానికి మరి ముగ్గురు తక్కువైనారనీ అనుకుంటూ వున్నాడు. అలా తను తెచ్చిన రాకుమార్తెతో నలభై ఎనిమిది మంది కదా కావాలి? కాని లెక్కపెట్టగా యాభై ఒక్కమంది వుండటం చూసి, వాడు సంకోషంతో ఎగిరి గంతుచేశాడు. మరుక్షణమే వాడికొక సందేహం కలిగింది. హంసలన్నిటినీ ఒడ్డుకు రప్పించ

చాడు. అవి నీటిలోంచి బైటకి, కాగానే రాక్షసుడు, "మీలో కొత్తగా వచ్చిన ముగ్గురూ ఎవరు?" అని గడ్డించి అడిగాడు.

కవలసోదరులు ముగ్గురూ ముందుకు వచ్చి, "మేమేను. అమా యకులైన ఈ రాకుమార్తెలను ఎందుకిలా బంధించి వుంచుతావు? ఇప్పటికైనా మించిపోలేదు. వీళ్ళని వదిలిపెట్టు, లేదా నీ తమ్ముడి గతి ఏమైందో నీకూ అదే కాబోతుంది," అని బెదిరించారు.

"అఱ, ఏమిటి? నా తమ్ముడి గతా! ఏమైనాడువాడు?" అని రాక్షసుడు పెద్దగా బొబ్బలు పెట్టాడు.

"ఏమిటవుతాడు, మట్టిలో కలిసి పోయాడు. వాడితోపాటు నీ మాయాభవన మున్నూ...." అని కవలసోదరులు అంటూ వుండగానే రాక్షసుడు అక్కడ నిలవక ఒక్క పరుగున తన తమ్ముడు కావలాకాస్తున్న భవనం వైపుకి పరుగెత్తాడు. యాస్తే ఏమైంది? కలాప్రతిమలు తప్ప మరేమీ కానరాలేదు.

కళ్ళవెంట చింత నివ్వులు రాలుస్తూ రాక్షసుడు తిరిగి వచ్చాడు. ఈలోగానే కవలసోదరులు తోటలోకి వెళ్ళి మామిడి కాయలు కోసి తిని కోతులుగా మారి పోయారు. రాక్షసుడికి అండకుండా

ఆ కోతులు ఒక చెట్టు మీది నుంచి, మరొక చెట్టు మీదికి దూకసాగినై.

చివరకు ప్రాణం విసిగి రాక్షసుడు, "కానివ్వండి. ఇలా ఎంతకాలం తప్పించుకు తిరుగుతారో నేనూ చూస్తాను." అంటూ మళ్ళి గద్దరూపంలో రివ్వన అకాశమార్గాన ఎరిగిపోయాడు.

మరికొద్దీ సేపటికల్లా కోతులరూపంతో కవలసోదరులు తిరుగుతున్న చోటుకు గద్దవువాడు వచ్చి ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

కోతులను చూస్తూనే వాడు, "మంచి కాస్త జరిగింది. లేకపోతే అంత కోవా? ఇంకానయం, మిమ్మల్ని ప్రాణంతో వదిలాడు," అన్నాడు.

ఇలా అంటూ పున్నంతలో ఒక కోతి వచ్చి, అ మాంతం వాడి నెత్తి మీద దూకింది. గడ్డపువాడు తల పైకి ఎత్తి చూచేటంతలో, మరొక కోతి, వాడి గడ్డం లంకించుకుని బర బర యాద్దుకు పోసాగింది. మూడో కోతి, వాడి కాళ్ళు పట్టుకు వెళ్ళాడసాగింది. గడ్డపువాడు లబ్ దిబ్ మని మొత్తుకున్నాడు. కోతులు వాడిని వదలలేదు. గడ్డం లంకించుకున్న కోతి, వాడిని ఒక చెట్టు పైకి లాక్కు పోయి, గడ్డాన్ని ఆ చెట్టుకొమ్మకు వేలాడ గట్టి, గట్టిగా ముడిచేసింది. ఆ వెంటనే, చెట్టు కింద మొలిచివున్న కుక్కగారు గులు తినేసరికి కవలసోదరులకు కోతి

దూపాలుపోయి మామూలు స్వరూపాలు వచ్చివై.

వాళ్ళను చూసి గడ్డపువాడు, "ఇక్కడి చెట్లూ చేమలూ, వాటి మర్కాలూ మీకు బాగా తెలిసినట్టున్నదే? ఎరక్కపోయి మీ దగ్గరికి వచ్చాను. ఇంతదితే నైనా వన్ను విడిచిపెట్టండి, బాబూ!" అంటూ మొరబెట్టుకున్నాడు.

"ఈసారి నెన్ను అంతంత మాత్రానికి వదిలేదిలేదయ్యా! ఇకమీది నుంచి నువ్వు, రాక్షసుడి సేవకుడివి కావు, మా సేవ కుడివి. కనుక మేము చెప్పినట్టల్లా చెయ్యాలి. నీ మాయదండ ముందు మా కిప్పుడు యిచ్చివెయ్యి. రాక్షసుడిని గురించిన రహస్యాలు పూర్తిగా వెల్లడించు. ఇందుకు ఒప్పుకుంటే నీన్ను విడుదల చేస్తాం. లేదా యిలాగా వెళ్ళాడుతూ పుండవలసిందే!" అన్నాడు ఉదయసుడు.

అందుకు గడ్డపువాడు, "చాలా పెద్ద వీరతులీ పెట్టారే. మీ సేవకుడిగా పుండ తానికి నా కేమీ అభ్యంతరం లేదు. మాయదండ కూడా మీ వశంచేస్తా. కాని, రాక్షసుడిని గురించిన రహస్యాలు మాత్రం అడగకండి. అవి వెల్లడించి నట్టియితే, నేను తల వగిలి చస్తానని యిదివరకే నేను చెప్పానుగా. ఆ రహస్యం మీకు చెప్పి నేను చనిపోవటమా, లేక మీ సేవ

కుడుగానే వుండి, కాయకట్టులా మీకు సహాయం చేస్తూ వుండటమా? అని ప్రశ్న. ఐనా పట్టుదలతో ప్రయత్నిస్తే రాక్షసుడి రహస్యం తెలుసుకోలేక పోయి మీరు." అని మెడలోవున్న దండ తిని యిచ్చాడు.

దండను అందుకుని ఉదయనుడు తన మెడలో దేసుకున్నాడు. గడ్డపువాడికి మానవ స్వరూపం వచ్చింది: ఉదయ నుడికి గడ్డపువాడి స్వరూపం వచ్చింది. ఐనా తో పాటు ఉదయనుడికి అంజ నాలూ, భస్మాలూ, తువ్వాలూ కూడా లభించినై.

వెంటనే ఉదయనుడు కొలను వద్దకు వెళ్ళి. అందులో హంసలుగా వున్న

రాకుమార్తెలనూ వాళ్ళనూ బైటికి రమ్మ న్నాడు. వాళ్ళు బైటికి వచ్చాక, అంతా బారులు తీర్చి కూచున్నారు. మాయ తువ్వలు మహిమ పల్ల, అందరకూ బ్రహ్మాండమైన విందు చేశాడు. తరవాత శిలాప్రతిమలుగా మారి వున్న వాళ్ళకు మామూలు స్వరూపాలు తెప్పించి, వాళ్ళకు కూడా విందు చేశాడు.

విందు అయ్యాక ఉదయనుడు, గడ్డపు వాడితో, "విళ్ళనందర్నీ తీసుకు వెళ్ళి, వాళ్ళ వాళ్ళ ఇళ్ళ దగ్గర వదిలిరా," అన్నాడు.

అందుకు గడ్డపువాడు, "ఇది చాలా కష్టమైన పని. రాక్షసుడి కంట బడ్డా మంటే ప్రాణాలు దక్కవు. కనుక మరి

కొంత కాలం శిలాప్రతిమలనూ, హంసలనూ ఇక్కడనే వుండనివ్వండి. నమయం చూసి వాళ్ళను ఇళ్ళకు చేరుస్తా," అన్నాడు.

ఇందుకు కవలసోదరులు ఒప్పుకోగా, వాళ్ళను మళ్ళీ శిలాప్రతిమలుగానూ, హంసలుగానూ మార్చి, ఎవళ్ళ చోటుల్లో వాళ్ళను వుంచాడు.

ఇంతలో రాక్షసుడు వచ్చేవాడు. వారు వస్తున్న సంగతి గ్రహించి గడ్డపువాడి ఆకారంలో వున్న ఉదయసుడు తన దగ్గర వున్న బన్నుం తిని, తన సోదరుల పైనా, గడ్డపు వాడి పైనా చల్లాడు. రాక్షసుడు సరీగా అక్కడికి వచ్చి చేరుకునే సరికి, గడ్డపువాడి వేషంలో ఉదయసుడు మాత్రం నిలిచి వున్నాడు. వాడు తన సేవకులైన గడ్డపువాడే ననుకుని రాక్షసుడు, "అ కొత్త మూక ఏమైంది?" అని కోపంగా అడిగాడు.

"ఏమవుతారు? ముగ్గుర్నీ పీక నులిమి చంపేశాను," అన్నాడు ఉదయసుడు.

"ఏరీ, ఎక్కడ వాళ్ళు?" అని అత్రంతో ప్రశ్నించాడు రాక్షసుడు.

"చూపుతాను, రా!" అంటూ రాక్షసుడిని ఒక పాడు బావి దగ్గరికి వెంట బెట్టుకు వెళ్ళి, తొంగి చూడమన్నాడు ఉదయసుడు.

అత్రం కొద్ది రాక్షసుడు బావిలోకి తొంగి చూడబోయాడు. అంతకు ముందుగానే ఉదయసుడు, ఆ బావి ఒడ్డున తన కత్తి దాచి వుంచాడు. ఎప్పుడైతే రాక్షసుడు తొంగి చూడబోయాడో, సక్రమ కత్తి దూసి ఒక్క నేటు నేళాడు ఉదయసుడు. రాక్షసుడి తల తగి బావిలో పడింది గాని, చిత్రమేమిటో, రాక్షసుడికి మరొక తల మొలుచుకు వచ్చింది.

రాక్షసుడు గిరుక్కున తిరిగి, గడ్డపు వాడి వేషంలో వున్న ఉదయసుడిని గుప్పిటిలో పట్టి, "ఎంత ద్రోహం! నా ఉవ్వు తింటూ, నాకే మువ్వ తల పెట్టావా?" అంటూ అతణ్ణి బావిలోకి విసిరివేశాడు. —(ఇంకా వుంది.)

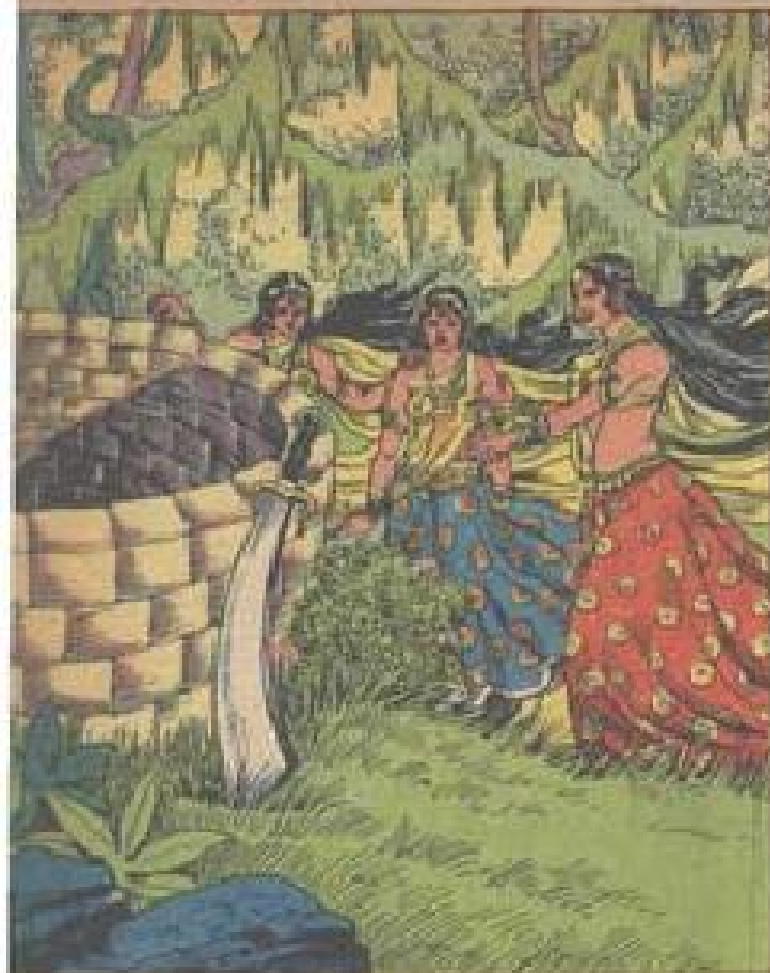
13

[ఉదయనుదూ, అతడి యిద్దరు కవలసోదరులూ ఇవిలా రాక్షసుణ్ణి చంపివేసిం తరవాత, వారి అన్న వచ్చి, కవలసోదరులను పట్టుకోబోయాడు. వాళ్ళు కోతులుగా మారి తప్పించు కున్నారు. అనమయంలో అక్కడికొచ్చిన గడ్డపువారు వాళ్ళకులోంగిపోయాడు. అన్న రాక్షసుణ్ణి చంపబోయిన ఉదయనుదు వారికి దిక్కి, వాడిచేత బావిలోకి జోయబడ్డాడు. తరవాత—]

రాక్షసుడు, ఉదయనుణ్ణి బావిలో పడ వేసి తన వారిన బాను వెళ్ళిపోయాడు. గడ్డపువాడి రూపంలో వున్న ఉదయనుడు, బావిలో వారం రోజులపాటు వుండి పోయాడు. అతడికి చైటవడేమార్గం కని పించలేదు. ఇక అక్కడ భస్మంవల్ల అదృశ్యం చేయబడిన సంధ్యా సిగ్గులు గడ్డపువాడితో సహా, అలా అదృశ్య రూపంలోనే వుండి పోవలసి వచ్చింది.

ఎందుచేత నంటి వాళ్ళకు తిరిగి మామూలు స్వరూపు తెప్పించగల భస్మం ఉదయనుడి దగ్గరే వున్నది.

ఏళ్ళుస్థితి యిలా వుండగా, ఈ వారం రోజులూ చాకుమారైలా పూరుకోలేదు. క్షణమైనా విడవకుండా కనివిస్తూవుంటే, కవలసోదరులూ కనిపించకుండా పోయే సరికి, వాళ్ళు మళ్ళీ ఏదో అపదలో చిక్కు కుని వుంటారని, వాళ్ళు వెంటనే గ్రహం

చారు. వాళ్ళు, కవలసోదరుల కొనించుట్టువక్కల అంతా గారించసాగారు.

ఇలా వెతుకుతున్న రాకుమార్తెలు, ఉదయసుడు పడివున్న బావి దగ్గరకు కూడా రావటం తటస్థమైంది. అయితే, ఉదయసుడు గడ్డవువాడి ఆకారంలో వుండటం చేత ఆ పొట్టిమనిషి వాళ్ళ కంటబడలేదు. వాళ్ళు బావి దగ్గరకు వచ్చిన అరికిడి వినిపించి, ఉదయసుడు కేకవేశాడు. కాని, ఆకారానికి తగ్గట్టు కేకకూడా చెప్పింది కావటం చేత, ఆ కేక రాకుమార్తెలకు వినిపించలేదు.

తను కేకపెట్టి కూడా రాకుమార్తెలకు తన స్థితి తెలియచేయలేక పోయినందుకు

ఉదయసుడు మరింత దిగులుచెందాడు. ఇతే, ఆ క్షణమందే ఉదయసుడికి ఒక సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది.

రాక్షసుడు తనను బావిలో తోసివేశాక, ఒడ్డున పడివున్న కత్తికూడా బావిలో పడవేసి మరి పోయాడు. ఇప్పుడు ఉదయసుడు ఆ కత్తిని బావిలోనుంచి తీసి, పైకి విసిరాడు. అది అమాంతం వచ్చి బావి యివతల భూమిలో దిగబడిపోయింది. ఈ కత్తి చూచి అయినా రాకుమార్తెలు, తాను బావిలోవున్న సంగతి తెలుసుకుంటారేమో అని ఉదయసుడి ఆశ.

మరొక వారానికి రాకుమార్తెలు మళ్ళీ ఆ బావి దగ్గరకు రావటం జరిగింది. బావి ఒడ్డున భూమిలో దిగబడివున్న కత్తిని చూస్తూనే, వాళ్ళు ఆశ్చర్యపోయారు. "ఇదేమిటి? క్రిందటిమారు మనం యిటు వచ్చినప్పుడు లేని కత్తి, ఇప్పుడు ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది? ఒక వేళ రాక్షసుడు, ఉదయసుణ్ణి చంపి, యీ బావిలో పడవెయ్యలేదు గదా?" అనుకుంటూ వాళ్ళు బావిలోకి తొంగి చూశారు.

చిత్రమేమిటోగాని బావిలో సగంపరకు రకరకాల పళ్ళు నిండివున్నై. వాటిపై గడ్డవువాడి వెషంలో ఉదయసుడు నిలుచుని వున్నాడు. అతని చేతిలో మాయ తువ్వలు వున్నది. తువ్వలులోనించి

వళ్ళు యింకా గుట్టలు గుట్టలుగా వస్తూనే
వున్నై. వళ్ళతో బావి నిండిపోతున్నది.

అశ్చర్యంతో రాకుమార్తెలు అలాగే
నిలబడిపోయారు. మరికొద్ది సేపదికల్లా
పై అంచువరకు వళ్ళువచ్చేసి, బావి
నిండిపోయింది. ఆ వళ్ళగుట్ట పైన నీలు
చునివున్న ఉదయసుట్టి, రాకుమార్తెలు
చెయ్యి పట్టుకు బైటికి లాగివేశారు.

అప్పుడు ఉదయసుడు, రాకుమార్తె
లతో తను రాక్షసుడి తల తెగనరకటమూ,
వాడు తనను బావిలోకి విసిరివెయ్యటమూ,
అప్పుడు తను వెసిన పూజాటా-వాళ్ళకు
వివరంగా చెప్పాడు. అంతా విన్న రాజు
కుమార్తెలు, "ఏమైతే నేం, ఇంతకూ
మాయతువ్వాలి నిన్ను రక్షించింది.
బానిని ఉపయోగించి యిలా బయట
పడవచ్చుననే ఉపాయం, నీకు తోచి
నందుకే మెచ్చుకోవాలి." అన్నారు.

ఆ తరువాత అందరూ బయలుదేరి,
గడ్డపువాడూ, సంధ్యానికిదురూ అదృక్య
రూపంలోవున్న చోటుకు చేరుకున్నారు.
ఉదయసుడు తనవడ్డవున్న భస్మం
అచోట చల్లేసరికి, వాళ్ళు ముగ్గురూ తిరిగి
మామూలు రూపం పొందారు.

అప్పటివరకూ జరిగినకథ తెలుసు
కోవటంతోనే గడ్డపువాడు, "అయితే,
రాక్షసుడు తను బావిలో తోసేసినది,

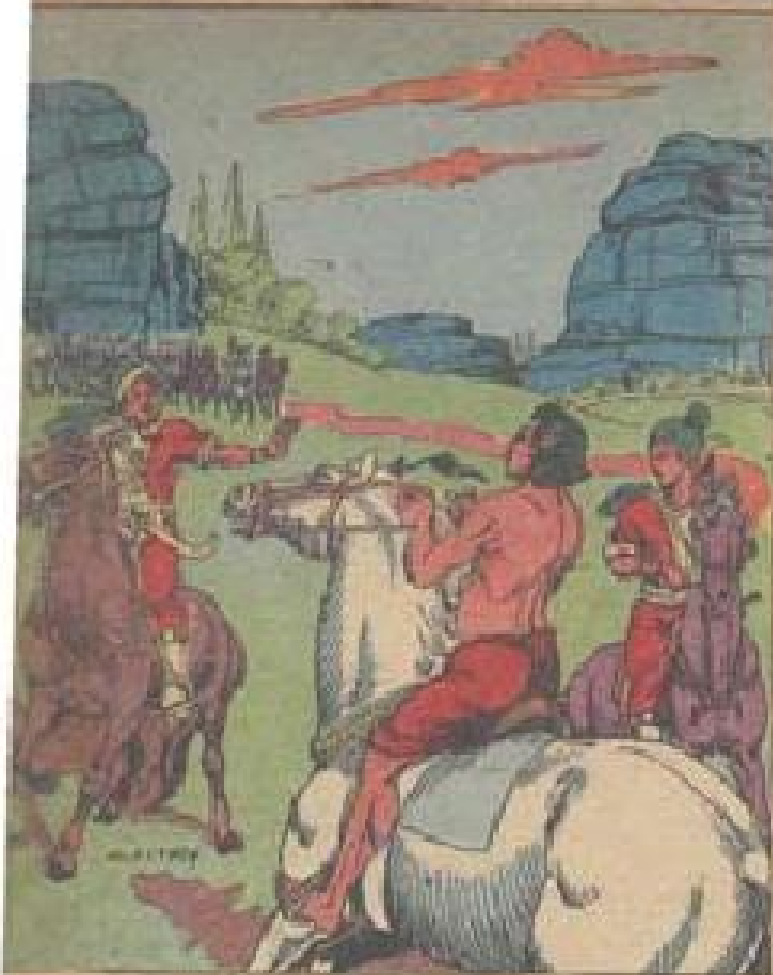

నన్నై అనుకున్నారా? ఇదీ ఒకందుకు
మంచిదేలే. ఇకమొందు కథ ఆలోచిం
చాలి." అన్నాడు.

అందుకు ఉదయసుడు, "నిజమే,
అయితే యామారు రాక్షసుడు వచ్చి
నప్పుడు నాకోసం బావిలో చూస్తాడుగదా?
నేను అక్కడ లేకపోవటం, పైగా బావి
వళ్ళతో నిండివుండటం చూసి, వాడు
అనుమానపడదా?" అన్నాడు.

"వాడు వచ్చేసరికి, ఆ బావి అక్కడ
వుండి చాదికంట బడితే గదా?" అన్నాడు
గడ్డపువాడు.

వెంటనే వాళ్ళు బావి దగ్గరకు వెళ్ళి,
భస్మం చల్లేసరికి, బావి మాయమై

పోయింది. దానికి బదులు మామూలు మైదానం కానవచ్చింది.

అప్పుడు ఉదయసుడు, గడ్డపు వాడితో, "సరే, నువ్వు యిప్పుడు చెయ్య వలసిన పని ఒకటి వుంది. మేము రాకుమార్తెలను వెతకటానికి బయలుదేరి, యిప్పటికి ఏడు సంవత్సరాలు అయింది. అక్కడ రాజా, రాణి మేము ఏమై పోయామో అని కంగారుపడుతూ వుంటారు. కనక, నీవు యీ క్షణంలోనే శ్రావస్తీనగరానికి బయలుదేరి వెళ్ళి, రాకుమార్తెలూ, మేమూ క్షమంగానే వున్నామని, త్వరలోనే ఇల్లు చేరుకుంటామని చెప్పి రావలసింది," అన్నారు.

గడ్డపువాడు సరేనని చెప్పి, అక్షణనే శ్రావస్తీనగరానికి ప్రయాణమయ్యాడు. అప్పుడు ఉదయసుడు తను మొట్ట మొదట, ఈ మాయాభవనం ప్రవేశించ దోయే ముందు కందకంలో పడిపోవటం, తన గుర్రాన్ని ఆ కందకంలోనే వుంచి, తను మాత్రం ఎలాగో బైటపడటం అంతా చెబుతూ, "కాలినడకన వెళ్ళితే, నీవు ఎప్పటికీ చేరుకోగలవు? గుర్రం మీద పోయిరా, మొదట వారు నిన్ను సమ్మక పోవచ్చు. కాని, గుర్రాన్ని అనవాయి పట్టినతరవాత నమ్మి తీరతారు," అన్నాడు.

ఉదయసుడి తెల్లగుర్రం మీద గడ్డపు వాడు బయలుదేరాడు. వాడు అలా పోతువుండగా, ఒక మైదానంలో దాసకీల మహారాజుగారి భటులు, సంధ్యానిశిధుల గుర్రాల పైన వస్తూ, గడ్డపు వాడికి ఎదురయ్యారు. తమ రాజుగారి తెల్ల గుర్రాన్ని చూస్తూనే వాళ్ళు గుర్తుపట్టి వేశారు. దానిపైనే ఎవరో కొత్త మనిషి వుండటం చూసి, అటకాయించారు.

"ఎవరయ్యా నువ్వు? ఈ గుర్రం నీ కెక్కడిది? ఇలా ఎక్కడికి పోతున్నావు? చెప్పి మరీ కదులు," అన్నారు.

అందుకు గడ్డపువాడు, "నేను దాసకీల మహారాజుగారికి ఒక గుఢవార్త అందించ దోతున్నాను. అన్నట్టు, మీరు ఎక్కి

వచ్చిన ఈ గుర్రాల్ని నేను యిదివరకే
చూసినట్టుండే! మీరు మహారాజుగారి
సేవకులా?'' అని అడిగాడు.

''అవునులే. నువ్వు తెచ్చిన ఆ కుబ్జ
వార్త ఏమిటో ముందు చెప్పు.'' అంటూ
వేగిరపెట్టారు రాజభటులు.

''రాకుమార్తెలూ, వారిని వెతకవచ్చిన
కుర్రవాళ్ళూ, అంతా సుఖంగావున్నారు.
ఈ మాట రాజుగారికి తెప్పిలి.'' అన్నాడు
గడ్డపువాడు.

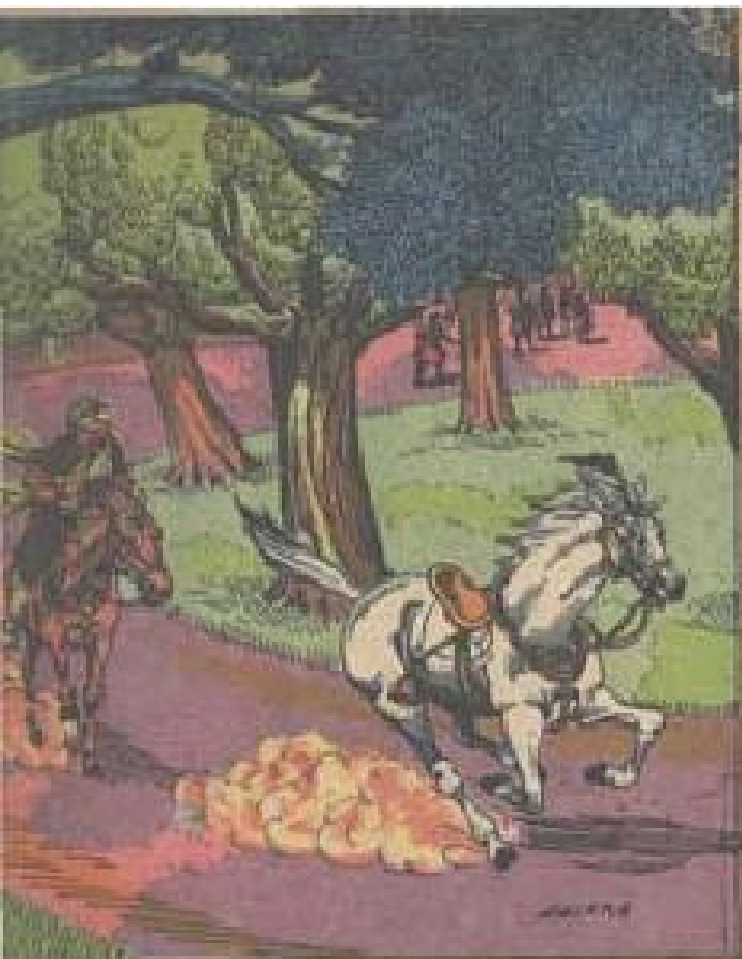
''అలాగా! మేమూ, నితే వస్తాంవద.'' అన్నాడు భటులు సంతోషంతో.

''అలాకాదు. ఒక పని చేద్దాం. కాస్తాడు
మనం కలిసి రాకుమార్తెలు వున్నచోటుకు
పోదాం. మీరూ అక్కడే వుండిపోయి,
వాళ్ళను కాపాడుతూ వుండండి. నేను
తిరిగి వెళ్ళి రాజుగారికి, యీ వార్త
అందించివస్తాను.'' అన్నాడు గడ్డపువాడు.

సరేసరి వాళ్ళు కపలసోదరులున్న
చోటుకు చేరుకున్నారు. భటులను
అక్కడే వదిలి, గడ్డపువాడు మళ్ళీ
బయలుదేరాడు.

కొంత దూరం వచ్చేసరికి సుడిగాలి
ప్రారంభమైంది. రాక్షసుడి రాకకు యిది
గుర్తుకదా అని, గడ్డపువాడు వెంటనే
గ్రహించి, గుర్రాన్ని శరవేగంగా పోసియ
సాగాడు. ఐనా, రాక్షసుడు రిప్పునవచ్చి.

గుర్రంమీద పోతున్న గడ్డంపాడిని అకాక మార్గాన ఎత్తుకుపోయాడు.

గుర్రం మాత్రం అలా తిరుగుతూ, తిరుగుతూ మరొక వారానికల్లా క్రావస్తీ సగరానికి పోయి, రాజమహాలు చేరు కున్నది. రాజా చూస్తూనే పరుగున ఎదురుపచ్చి, దానిని మహాలులోకి తీసుకు పోబోయాడు. కాని, అది రాజా వెంట మహాలులో ప్రవేశించక, మొండికేసి పచ్చిన దారినే పోబోయింది.

సేవకులంతా పొగయారు. వాళ్ళతో రాజా, "ఉదయమందు ఏమయ్యాడో, ఈ గుర్రం యిక్కడికిలా వచ్చి చేరు కున్నదే—ఏమీ బోధపడటం లేదు. దీని

చేష్టలు చూస్తే వాళ్ళు ఏదో అపదలో చిక్కుకున్నట్టు తోస్తున్నది. భవనంలోకి రాకుండా యిది వచ్చిన దారినే పోవటానికి పెనుగులాడటంలో, ఏదో రహస్యం వుంది వుందారి! కనక, ఇది ఎక్కడికి పోతే మీరు అక్కడికిపోయి, ఏమిజరుగుతుందో చూసిరండి," అన్నాడు.

రాజా యిలా వెలుతుూ వుండగానే, గుర్రం పట్టువదిలించుకుని పోసాగింది. రాజభటులు దానిని వెంబడించారు. కాని, యింతలోనే ముందుకు పోతున్న గుర్రం, రాజభటుల వైపుకు తిరిగి వాళ్ళను, "అగండి!" అన్నట్టు తల అడించింది.

ఇది చూడగా రాజాకు ఒక అలోచన కలిగింది. మంత్రిని పిలిచి, "ఏళ్ళంతా వెంటబడటం అక్కానికి యిష్టం లేనట్టుంది. వాళ్ళను వెనక్కు పంపించెయ్యి. నీవు మాత్రం వెంటవెళ్ళు," అని చెప్పి మంత్రిని పంపాడు.

భటులను తిరిగి మహాలుకి పంపి వేశాక, గుర్రం మళ్ళీ ముందుకు సాగింది. అప్పుడు మంత్రి ఒక్కడూ దాని వెంట పోసాగాడు.

* * *

అక్కడ కవలసోదరులూ, రాకుమార్తెలూ చాలా అందోళన చెందసాగారు. వారై అందించి, తిరిగి వస్తానని చెప్పి

పోయిన గడ్డవువాడు, శ్రావస్తీనగరానికి బయలుదేరిపోయి వది రోజులైంది. ఇంత వరకూ వాడు తిరిగిరాలేదు. శవలసోదరు లకు పరిపరివిధాల అలోచనలు పోయినై.

చివరకు ఒకనాడు ఉదయసుడు తన సోదరులతో, "పాపం, వాడు ఏమి అపదలో చిక్కుకున్నాడో, శ్రావస్తీనిపోయి నేను కనుక్కువస్తాి. అంతవరకూ మీరు బాగ్రత్తగా వుండండి. అవసరం అయితే యీ భస్మాలు వాడుకోండి," అని వాళ్లకు కొంత తెల్ల భస్మం, కొంత నల్ల భస్మం యిచ్చి, నిశీధుడి నల్లగుర్రం పైన, శ్రావస్తీ నగరానికి బయలుదేరాడు.

ఉదయసుడు తన ప్రయాణంలో ఒక రాజ్యం మధ్యమంచి వెళుతూవున్నాడు. దారిలో ఒకచోట ఒక అందుడు, కర్రతో తడుములాడుకుంటూ సడిచివస్తూ, పక్కనేవున్న ఒక గోతిలో పడిపోయాడు. ఈ దృశ్యం కంటబడగానే ఉదయసుడు అమాంతం గుర్రం మీంచి దిండికి యాకి, ఆ అందుణ్ణి గోతిలోంచి తేవడిశాడు. అతడిపై తన దగ్గిరున్న అంజనాలు ప్రయోగించాడు. తక్షణమే అందుడికి చూపు వచ్చేసింది. అతడు ఉదయసుడికి కృతజ్ఞత తెల్పుకొంటూ, తన ఇంటికి రమ్మని ప్రాభేయపడ్డాడు. సరేనన్నాడు. ఉదయసుడు.

వాళ్లు ఇల్లు చేరుకునేసరికి, అప్పద్దుడు ఆ తిరి రాజుగారి సేవకుడి తండ్రి అని తెలిసింది. తన తండ్రికి యిలా చూపు వచ్చేసరికి, ఆ సేవకుడు ఉప్పొంగి పోయాడు. ఇంకేమింది, ఈ సమాచారం తీరంతా అల్లుకుని, రాజుగారి చెవిని పడింది.

రాజుగారు భటులను పంపి, ఉదయ సుడిని తన వద్దకు తీసుకురమ్మన్నాడు. ఉదయసుడు, రాజు ఎదట హాజరయ్యాడు. ఉదయసుడిని, రాజు బహువిధాల సత్కరించి, "నీ పంటి ప్రజ్ఞాపంతుణ్ణి, ఇంత వరకూ చూసి ఎరగను. నీవు మా అస్థానంలో వుండిపోవాలి," అని కోరాడు.

అందుకు ఉదయసుడు, "మహారాజా, మీరు చూపిన ఆదరమూ, అభిమానమూ మరచలేను. అయితే, యిప్పుడు నేనొక ముఖ్యమైన పని మీద వెళుతున్నాను. తిరుగుదలలో మళ్ళీ ఏలినవారి దర్శనం చేసుకొంటాను," అన్నాడు.

రాజు సంతోషించి ఉదయసుణ్ణి అతి వైభవంగా సాగనంపాడు. అటు తరవాత ఏవిధమైన అవాంతరాలూ లేకుండా, మరసటి వారానికల్లా ఉదయసుడు శ్రావస్తీనగరం చేరుకున్నాడు.

అతనిని చూస్తూనే రాజు ఎదురువచ్చి కొగలించుకున్నాడు. రాజుకు మార్తెలు క్షేమంగా ఉన్నారని చెప్పాడు. ఉదయసుడు, రాజు కొంచెం స్థిమితపడ్డాడు. ఉదయసుడు, రాజుకు అప్పటి వరకు జరిగిన వింతలన్నీ పూనగుచ్చినట్టు చెప్పి, "మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి, మహారాజా! త్వరలోనే మేము, మీ అమ్మాయిలతోసహా క్షేమంగా తిరిగి వచ్చేస్తాము," అన్నాడు.

ఈ వార్త వినిగానే రాజు హృదయం ఉప్పొంగింది. రాణిమొఖం కలకల్లాడింది. రాజ్యంలో ప్రజలంతా ఆనందసాగరంలో మునిగిపోయారు.

మరునాడే ఉదయసుడు జాగుచేయక రాజు దగ్గర సెలవు తీసుకుని, తల్లి అశిర్వాదం పొంది, బయలుదేరాడు.

మరొక్క వారానికల్లా ఉదయసుడు మాయాభవనం చేరుకున్నాడు. చేరుకున్నాడే కాని, అక్షిణమందు కంటబద్ధ విద్వారం ఉదయసుణ్ణి ఒడలు కంపింప చేసింది. అంతటి భయంకరమైన దృశ్యం ఏమైవుంటుంది!

తేటలో ఒక చెట్టుకు అయిదు ఉరి తాళ్ళు వేళ్ళాయుతున్నై. సంధ్యా, నిశిథుడూ, గద్దపువడూ, శ్రావస్తీ నుంచి వచ్చిన రాజభటులూ—అంతా ఒక వరసలో కూర్చునివున్నారు. వాళ్లందరకూ కాళ్ళూ, చేతులూ కట్టి దిగింపబడి వున్నై. ఎదురుగా పులిలాగా రాక్షసుడు నిలబడి వున్నాడు. —(నంకా వుంది)

నానాదేశములు

14

[రాక్షసుడి చేత బావిలో పడవేయబడిన ఉదయనుడు, తన దగ్గిరవున్న మంత్రపు నంచి సాయంతో, అందులోంచి బయటపడ్డాడు. తరవాత అతడు శ్రావస్తీనగరానికి పోయి రాజుకు, రాజకుమార్తెల క్షేమం నంగతిచెప్పి, తిరిగి మాయాభవనానికి వచ్చాడు. అక్కడ అతడికొక చెట్టుకొమ్మకు వేళ్ళాడుతూ అయిదు ఉరితాళ్ళూ, రాక్షసుడూ కనిపించారు. తరవాత—]

ఉదయనుడు ఆ భయంకర దృశ్యం చూసి గజగజలాడిపోయాడు. ఏమి చెయ్యటానికి అతడికి పాలు పోలేదు. పోనీ, అదృశ్యరూపం పొంది బంధింపబడిన వాళ్ళను విడిపిద్దామన్నా వీలులేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఎందువల్లనంటే, శ్రావస్తీ నుంచి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు, అతను దురదృష్టవశాత్తూ తెల్లభస్మం కాస్తా పోగొట్టుకున్నాడు. అందుచేత, తన సోదరులూ

వాళ్ళూ మరొక్క క్షణంలో ఉరి తీయబడతారని తెలిసి కూడా, ఉదయనుడు చాటున పొంచి చూస్తూ వుండిపోవలసి వచ్చిందే కాని, మరో మార్గం కనిపించలేదు. అతడికి ముచ్చెమటలు పోసినై. క్షణమొక యుగంలా గడుస్తోంది.

ఇంతలో రాక్షసుడు, తాను బంధించిన వాళ్ళనందరినీ చెట్టు దగ్గిరకు తీసుకుపోయాడు. వాళ్ళ మెడలకు ఉరితాళ్ళు

తగిలించివేశాడు. చాటున వున్న ఉదయ
నుడు ముందుకు ఉరకబోయేంతలో,
“ఆగు!” అన్న కేక వినిపించింది.

ఉదయనుడు విస్తుపోయి చూడ
సాగాడు. ఆ కేక పెట్టినది ఎవరు?
గడ్డపువాడే! వాడు, రాక్షసుడితో యిలా
చెబుతున్నాడు: “వీళ్ళను రక్షిద్దామనే
ఉద్దేశ్యంతో యిన్నాళ్ళూ ఒక రహస్యం
నీతో చెప్పకుండా దాచాను. కాని, అది
దాచికూడా వీళ్ళను రక్షించలేకపోయాను.
పైగా యిప్పుడు నా ప్రాణాలకే ముప్పు
వచ్చింది. కనుక, ఇక దాచను. ఇంత
కాలమూ నిన్నూ, నన్నూ మోసపుచ్చుతూ
వచ్చిన, ఈ ముగ్గురు కుర్రవాళ్ళూ

కవలలు,” అని యింకా ఏమో చెప్ప
బోయాడు.

రాక్షసుడు, గడ్డపువాడి మాటలకు
అడ్డంవచ్చి, “ఏమిటి, వీళ్ళు కవలలా?
మళ్ళీ నన్ను మోసపుచ్చటానికి చూస్తు
న్నావల్లే వుండే! వీళ్ళు కవలలే అయి
నట్టయితే, నా కా చిక్కకుండా పోవటం!”
అన్నాడు.

అప్పుడు గడ్డపువాడు, “నిజమే. నీవు
కావాలనే వీళ్ళను పదిలేశావు,” అంటూ
కవలసోదరుల దృష్టి లోపాలను గురించి,
దానిని తను సరిచేయటాన్ని గురించి
అంతా తెలియజేశాడు గత్యంతరంలేక.

అంతా విని రాక్షసుడు, “బలికి
కావలసిన యాభై మంది కవలలూ సమ
కూరినట్టే కదా? నువ్వు చెప్పినదంతా
నిజమేనని నమ్మవలసిందేనా? వీళ్ళు
కవలలు అవునే కాదో ఎలా ధూడి అవు
తుంది? వాళ్ళనే అడుగుతా,” అని
చెప్పి, సంధ్యా నిశీధుల వైపు తిరిగి,
“మా వాడు చెప్పిందంతా నిజమేనా?
నిజం కప్పిపుచ్చినా, మీ ప్రాణాలు
దక్కవు. కనుక, అబద్ధమాడకండి.
నిజంగా మీరు కవలలే అయినట్టయితే,
ఒక మహాత్తరమైన కార్యం కోసం ప్రాణా
లర్పించామనే తృప్తిఅయినా వుంటుంది
మీకు,” అన్నాడు.

ఇందుకు సంధ్యానిశీధులు, "నిజమే!" అన్నారు కన్నీరు కార్చుతూ.

దాపులనే పొంచివున్న ఉదయనుడు నిశ్చేష్టుడైపోయాడు. నమ్మి గడ్డపువాణ్ణి ప్రాణాలతో వదిలినందుకు, యిదా ఫలితం అనిపించిందతడికి. వాడిని, అప్పటికప్పుడే నరికి పారేద్దామా అనుకున్నాడు. కాని, అంతలోనే రాక్షసుడి గొంతు వినిపించింది.

"అయితే, ఆ మూడో వాడెక్కడ?" అని రాక్షసుడు, గడ్డపువాణ్ణి ప్రశ్నించాడు.

అందుకు గడ్డపువాడు, "వాడు ఇంటికి పోయి వస్తానని చెప్పి వెళ్ళి, ఇప్పటికి వారం రోజులైంది. ఈపాటికి తిరిగి రావలసిందే. దారిలో ఏదైనా ప్రమా

దము సంభవించిందో యేమో! ఇంతలో వస్తాడన్న నమ్మకం లేదు," అన్నాడు.

"సరే, అలస్యం ఎందుకు? రేపే బలి పూర్తిచేసి, దేవిని ప్రసన్నం చేసేసుకుంటాను. ఏర్పాట్లన్నీ చేయాలి. నిన్ను నమ్మి వదులుతానని మాత్రం అనుకోకు," అంటూ రాక్షసుడు, గడ్డపువాడిని, సంధ్యానిశీధులనూ, రాజభటులనూ ఒక్కొక్కళ్ళనూ, ఒక్కొక్క చెట్టుకు అంటగట్టి, పెద్ద పెట్టున నవ్వుతూ గద్ద రూపంలో ఆకాశ మార్గాన ఎగిరిపోయాడు.

రాక్షసుడు వెళ్ళి వెళ్ళుటంతోనే, ఉదయనుడు కత్తి దూసి, ఒక్క పరుగున గడ్డపువాడున్న చెట్టు వద్దకుపోయి వాడిని నరకబోయాడు.

“అగు, తొందరపడకు! నేను చెప్పేది సొంతం విని, ఆపైన నీ యిష్టం వచ్చినట్లు చెయ్యి,” అన్నాడు గడ్డపువాడు.

“వినేదేమిటి? విన్నది చాలు. ప్రాణాలతో పదిలినందుకు బాగా చేశావు. నిన్నేం చేసినా పాపం లేదు. ఇంకా అగమంటావేమిటి?” అంటూ హుంకరించాడు ఉదయనుడు.

“అబ్బాయీ! నువ్వు యిలా అపోహ పడటంలో ఆశ్చర్యం లేదులే. ఐనా చెప్పేది విను. ఈ క్షణానికి తప్పించుకొని బైటపడితే చాలుననే ఉద్దేశంతోనే, నేను వాడికి మీ జన్మ రహస్యం చెప్పవలసి వచ్చింది. తప్పించుకోటానికి మరో

మార్గం లేదు. నా స్థానంలో నువ్వున్నా. మరేమీ చెయ్యలేవు. నా ఉపాయం పారింది. రేపటి వరకూ వాడు అగటం నిజంగా మన అదృష్టమే,” అన్నాడు గడ్డపువాడు.

ఉదయనుడు అలోచనలో పడ్డాడు. అతడు కొంచెం పస్త్రాయించి, “సరే, నిన్ను నమ్మామే అనుకో. తెల్లవారేలోగా వాడికి చిక్కకుండా మనమందరం తప్పించుకోవటం ఎలా?” అన్నాడు.

అప్పుడు గడ్డపువాడు, “అదీ అలోచించా, చెప్పతా. ముందు వీళ్ల కట్టు కూడా విడిపించుదాం పద,” అంటూ సంధ్యా నిశీధులనూ, రాజభటులనూ విడిపించాడు. తర్వాత వాళ్ళను వెంట బెట్టుకుని కొలను దగ్గరకు వెళ్ళాడు. వాళ్ళను చూస్తూనే రాకుమారైలు ఒడ్డుకి వచ్చేశారు.

గడ్డపువాడు, ఉదయనుణ్ణి, “ఆ ఎర్ర అంజనం యిలాతే,” అన్నాడు.

ఉదయనుడు అంజనం యివ్వగానే, వాడు రాకుమారైలను దగ్గరకు రమ్మని పిలిచాడు. వాళ్ళు వచ్చాక ఆ ఎర్ర అంజనం తీసి సుహానిని భుజానికి రాశాడు. వెంటనే ఆమె చెయ్యి మాయమైంది. తరవాత సుభాషిణిని కూర్చోబెట్టి, మోకాలి దగ్గర అంజనం రాచేసరికి

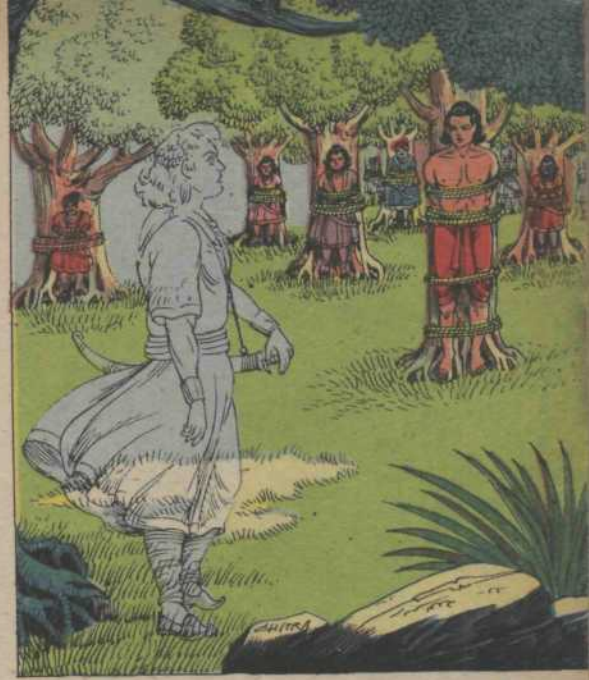
అమె కాలు మాయమైంది. మరి కాస్త అంజనం తీసి సుకేశిని కళ్ళకు రాచాడు. దానితో అమె కళ్ళు రెండూ పోయాయి. ఈ విధంగా రాకుమారైలు ముగ్గురికీ అంగ వైకల్యం కల్పించటం చూచి ఉదయనుడు, "ఏమిటి దారుణం? ఏదో ఉపాయం చెబుతానని చెప్పి, ఇదా నువు చేసేపని?" అని ఉగ్రుడయ్యాడు.

"ఎంతకూ నీ తొందరపాటు మాత్రం మానవుకదా! అన్నింటికీ అలా అనుమాన పడతావేమిటి?" అంటూ గడ్డపువాడు, ఉదయనుడి చెవిలో ఏదో చెప్పాడు.

ఉదయనుడు కొంత తృప్తిపడి, "మరి ఇంతకాలం ఏ విధమైన అవయవలోపం లేకుండావుండి, రేపు వాడు వచ్చి చూసే సరికల్లా యిలా జరిగితే వాడు, నీ పైన అనుమానపడడా? దీనివల్ల మనకు కలిసివచ్చేదేముంది?" అని అడిగాడు.

"అదంతా తర్వాత చూద్దాం. ప్రస్తుతం యింతకంటే మార్గంలేదు. రేపు రాక్షసుడు వచ్చేవేళకు, మేము ఎప్పటిలాగా చెట్లకు కట్టివెయ్యబడి వుంటాం. నీవు మాత్రం భస్మం చల్లుకుని అదృశ్యరూపంలోవుండి, ఏమి జరుగుతుందో కనిపెడుతూ వుండు," అన్నాడు గడ్డపువాడు.

ఉదయనుడు తెల్లబోయాడు. "ఆ భస్మమేవుంటే యిన్ని పాల్గొందుకు

పడాలి? శ్రావస్తీనగరం నుంచి తిరిగి వచ్చేప్పుడు, అది కాస్తా పోగొట్టుకొన్నాను," అన్నాడతడు.

"ఏమిటి పోగొట్టుకున్నావా? ఫరవాలేదులే. నీవు మాకు యిచ్చివెళ్ళిన భస్మం మేము వాడలేదు. ఇదుగో!" అంటూ గడ్డపువాడు పొట్లం తీసి యిచ్చాడు.

ఆ తర్వాత ఉదయనుడు వాళ్ళను, మళ్ళీ ఎప్పటిలాగా చెట్లకు కట్టివేసి, తను అదృశ్య రూపంలో వుండిపోయాడు.

* * *

మరసటి రోజున తెల్లవారే సమయంలో నుడిగాలి ప్రారంభమైంది. రాక్షసుడు వస్తున్నాడు కదా అనుకున్నారు అందరూ.

సంధ్యా నిశీధులూ, గడ్డపువాడూ, రాజ భటులూ ఎంతో అలసిపోయిన వాళ్ళలా చెట్లకు చేరగిలబడి వున్నారు. మరి కొద్ది సేపటికల్లా రాక్షసుడు రానే వచ్చాడు. అతని వెంట గండ్రగడ్డళ్ళు భుజాన వేసుకున్న యిద్దరు భటులు వస్తున్నారు. అ వెనక ఎంతో మంది పరివారం పూల దండలతో నడిచివస్తున్నారు.

రాక్షసుడు, సంధ్యా నిశీధులున్న చోటుకు చేరుకుంటూనే, తనకు ఏర్పరచిన సింహాసనంపై అధిష్టించాడు. తరవాత తన పరివారాన్ని, "కొలనులో కవల లందరకూ స్నానాలు చేయించి, దివ్యంగా అలంకరించి, ఒక్కొక్కళ్ళనీ

తెచ్చి, నా ఎదట నిలబెట్టండి," అని ఆజ్ఞాపించాడు.

వెంటనే ఎవరి పనులలో వారు నిమగ్న మైపోయారు. ఒకరు స్నానాలు చేయిస్తున్నారు, మరొకరు వస్త్రాలు అలంకరిస్తున్నారు. అలంకరణ పూర్తి అయినవారి నల్లా రాక్షసుడి ఎదట నిలబెడుతున్నారు. రాక్షసుడు బ్రహ్మానంద భరితుడవుతున్నాడు. తన ఎదటతెచ్చి నిలబెడుతున్న రాజకుమార్తెలనూ, రాకుమారులనూ చూస్తూ, "నీవు కనకపురి రాజకుమార్తెవు కదూ? నీవు అవంతీశుని అందాల భరిణెవుకదూ? నీవు మణిపుర రాకుమారుడివి కదా?" అంటూ పేరుపేరున పరామర్శిస్తున్నాడు. పాపం, వాళ్ళు తలలు వంచుకుని కన్నీరు, మున్నీరుగా విలపిస్తున్నారు.

ఇంతలో ఒక పరిచారిక మరొక రాకుమార్తెను తీసుకువచ్చి, నిలబెట్టి, "ఇదేమిటి, ప్రభూ? ఈ గుడ్డిదాన్ని తెచ్చారే, దేవి యీ పిల్లను స్వీకరిస్తుందా?" అన్నది.

రాక్షసుడు నివ్వెరపోయి, "ఏమిటి, గుడ్డిదా?" అంటూ సింహాసనం దిగి, ఆ రాకుమార్తెను పరిశీలించబోయేంతలో, మరో పరిచారిక, "ఈ కుంటిదాన్ని తెచ్చారేమిటి, ప్రభూ?" అంటూ తను

తెచ్చిన రాకుమార్తెను, రాక్షసుడి ఎదట వుంచింది.

రాక్షసుడు కోపం పట్టలేక పోయాడు. కళ్ళవెంట నిప్పులు గక్కుతూ, "మోసం! ద్రోహం!!" అని భూమాకాశాలు దద్దరిల్లే టట్టు అరిచాడు.

ఇంతలో మరో పరిచారిక, "ఈ రాకుమార్తెకు కళ్ళే లేవు, మా రాజా!" అంటూ తన వెంట తెచ్చిన రాకుమార్తెను, రాక్షసుడికి చూపించింది.

రాక్షసుడి కోపం మిన్నుముట్టింది. ఒక్క ఉరుకున గడ్డపువాడి దగ్గిరకు వెళ్ళి, వాణ్ణి చెట్టుతోసహా పెళ్ళగించి, "ఏమిటి ద్రోహం? లక్షణమైన కవలలను తెచ్చి కొలనులో వేశానే. ఇప్పుడి కురుపు

లెక్కడనుంచి వచ్చారు? ఇది నీ పనే. ఉన్నది వున్నట్టు చెప్పుతావా, లేక ముందే నిన్నిక్కడ బలి యిచ్చేయమంటావా?" అని గద్దించాడు.

గడ్డపువాడు తొణకకుండా, "కేకల వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఈ పని నేను చేశానని కదూ, నీ అనుమానం? ఒక్క క్షణం ఆగి, చెప్పేదంతా విను. ఆపైన నీ యిష్టం వచ్చినట్టు చెయ్యి," అన్నాడు కరుకుగా.

"చాలే. ఏర్పాట్లన్నీ సిద్ధం చేసుకువస్తే, ఆవన్నీ మంట గలిపావు. కాలయాపన చెయ్యకుండా అదేదో త్వరగా ఆఘోరించు," అన్నాడు రాక్షసుడు చెట్టును ఆమాంతం కిందపడవేస్తూ.

“వాళ్ళకు యీ అంగవైకల్యం వలా ఏర్పడిందో నాకూ తెలియదు. ఐతే, ఒకలా జరిగివుండొచ్చని నాకు తోస్తున్నది. ఇలా చేయగల ప్రజ్ఞ తప్పించుకు పోయిన, ఆ ఉదయనుడికే వున్నది. కవలలకు నేను దృష్టిలోపం పోగొట్టినప్పుడు, ఈ రహస్యం కాస్తా చెప్పి వేశాను. అందుకు కావలసిన అంజనాలూ అవీ కూడా, వాడి వద్దనేవుండి పోయినై. వాడు బ్రతికేవుంటే, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నీకు చిక్కకపోడు. అప్పుడు వాడిచేతనే, వీళ్ళకు మళ్ళీ యీ అంగవైకల్యం పోగొట్టించవచ్చు. అప్పటి వరకూ యీ కుర్రవాళ్ళను బంధించి వుంచు. ఇదే నేను చెప్పగల సలహా. తరవాత నీ యిష్టం,” అన్నాడు గడ్డపువాడు.

“సరే, కానివ్వు. ఈ సారి వాడు చిక్కాడా, చచ్చాడన్నమాటే! ముందు మీ సంగతి చూడాలి, పదండి!” అంటూ రాక్షసుడు, సంధ్యా నిశీదులనూ, రాజ భటులనూ, గడ్డపువాడినీ ఒక తాడుతో

బంధించి, కోపంతో దుసరుసలాడుతూ తన వెంట లాక్కుపోయాడు.

ఇదంతా చూస్తూ ఉదయనుడు, రాక్షసుణ్ణి వెంబడిస్తూనేవున్నాడు. కొద్ది దూరం పోయి రాక్షసుడు ఒక ఆకుల గుట్ట దగ్గర ఆగాడు. గడ్డరూపం పొంది, విశాలమైన తన రెక్కలను విసురుగా ఆడించేసరికి, ఆ ఆకులన్నీ చెల్లా చెదరై పోయి, ఆ చోట భూమిలోకి ఒక ద్వారం ఏర్పడింది. రాక్షసుడు, సంధ్యా నిశీదులనూ, గడ్డపువాడినీ, భటులనూ ఆ ద్వారంగుండా లోపలికి తోశాడు. వెంటనే మళ్ళీ ఆకులు కూడదీసి ద్వారం మూసివేసి, కొలను వద్దకు వచ్చాడు.

అలంకరణ పూర్తి అయిన కవలలను, జాగ్రత్తగా చూస్తూ వుండమని, అక్కడి పరిచారకులనూ, భటులనూ హెచ్చరించాడు. అంగవైకల్యం ఏర్పడిన సుహాసినీ, సుభాషిణీ, సుకేశినీలను ఎత్తుకొని గడ్డరూపంలో ఎగిరిపోయాడు.

—(ఇంకా వుంది)

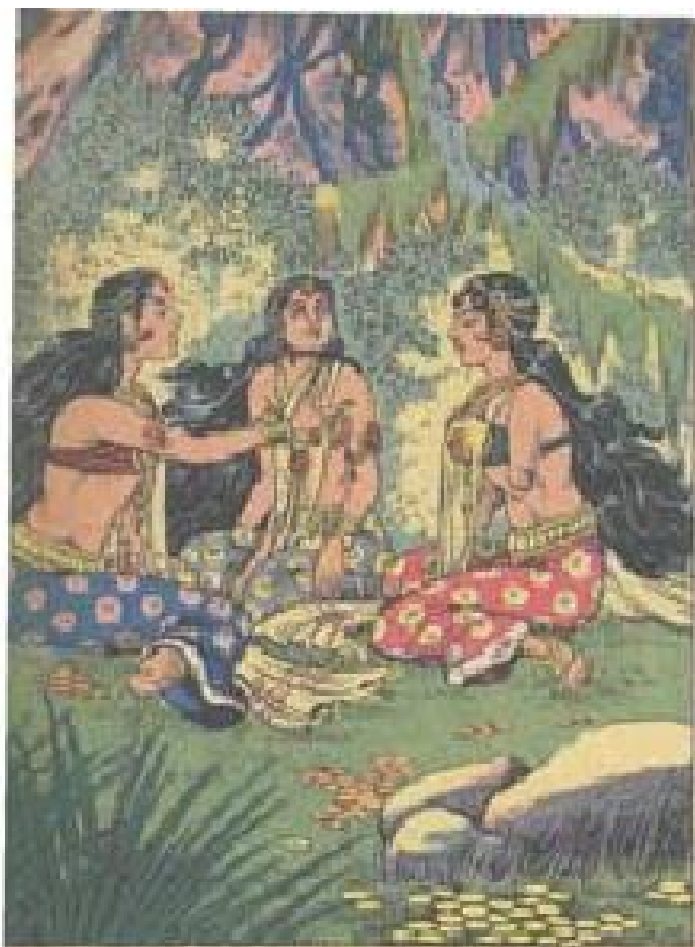
అడవి దుశ్శాసనము

15

[రాక్షసుడు తనకు అవసరం అయిన కపటాలు దొరికారని, వాళ్ళను బలియిచ్చి దేవుని ప్రత్యక్షం చెసుకోవచ్చని సంకోచించాడు. అని, తీరా బలి నమయానికి రాకుమార్తెలు ముగ్గురూ వాడికి అంగవైకల్యంతో కనిపించారు. వాడు తన భటులను హెచ్చరించి, గద్దగా మారి, ఆ ముగ్గురిని ఎత్తుకుని అశాశంలోకి ఎగిరిపోయాడు. తరువాత—]

ఈ దయనుడు అలా అదృశ్యరూపంలోనే వుండి, ముందుగతి విమిటా అని తీవ్రంగా అలోచించసాగాడు. పాతాళభవనం లోకి పోదామంటే, అక్కడ తన భస్మాటా, అంజనాటా పనిచెయ్యవని రాకుమార్తెలు లోగడ చెప్పారు. అయినా, అది ప్రయత్నం చేసి చూద్దాం అనే కుతూహలంతో ఈ దయనుడు వెళ్ళి, అక్కడ వున్న అకులగుట్ట తరిగించాడు.

ఈ దయనుడికి ఒక సోదరంగమూ, దాని లోపలికి పోయేందుకు మెట్లూ కనిపించాయి. అతడు ఒక్కొక్క మెట్టే దిగుతూ పోయాడు. పదిమెట్లు దిగేసరికల్లా, అతడికి అదృశ్యరూపం పోయి మా మా అరూపం వచ్చేసింది. అయితే అతడు ఇంక పోయి అంతటితో ఆగలేదు. సురో పది మెట్లు దిగాడు. అంతే, అడుగు ముందుకు వడలేదు! మెట్ల దిగువున భయంకరమైన

రెండు సింహాలు వున్నవి. అంతకంటే భయంకరమైన రెండు సర్పాలు వాటి మెడలకు చుట్టుకుని, ముసలుకొడుతున్నవి. ఇవి కంటబడగానే ఉదయసుడు కిలుమైనా అక్కడవిలవక, ఒక్క ఆరుకున సారంగం బయటికి వచ్చి, తిరిగి అదృశ్యరూపం పొందాడు.

ఉదయసుడు అక్కడినుంచి సరాసరి కొలను పథకు వచ్చాడు. కొలనుచుట్టూ అగ్నిగుండాలు భుగభుగ మందుతున్నై. రాక్షసుడి పరివారం జాగ్రత్తగా కాపలా కాస్తున్నారు. వికార రూపులైన రాకుమార్తెలను రాక్షసుడు ఎత్తుకుపోయిన సంగతి ఉదయసుడికి తెలియనే తెలియదు.

ఇతే యదాలాపంగా లెక్కపెట్టేసరికి, కొలనులో నలభై ఎనిమిది హంసలకు బదులు, ఇప్పుడు నలభైఅయిదుమాత్రమే వుండటం చూచి సంగమంలో పడ్డాడు. లోపించినది ఆ ముగ్గురు రాకుమార్తెలే అని, వారికి ఏదో ప్రమాదం సంభవించి వుంటుందని అనుకున్నాడు. అయితే చేసేదేమింది? ఎవరినడిగితే నిజానిజాలు తెలుస్తవి? అదృశ్యరూపం మార్చి మామూలుగా కనిపించాడా, రాక్షస పరివారం తనను పట్టేస్తారు. ఏదేవిధంగా కొలనులోకి చేరుకుని హంసరూపం పొందుదామన్నా, కొలను చుట్టూ అగ్ని జ్వాలలు భగభగ మందుతున్నై.

ఈలోపల రాక్షసుడు తాను ఎత్తుకు పోయిన సుహాసిని, సుభాషిణి, సుశిశినిలను ఒక మహారణ్యంలో వదిలేశాడు. వెళ్ళేమొందు, వాళ్ళు తన మాయాభవనం రహస్యాలు బయట పెట్టకుండా వుండేందుగ్గాను, వాళ్ళను మూగవాళ్ళుగా చేశాడు. అసలే అంగనైకల్యం ఏర్పడివున్న రాకుమార్తెలకు, యిలా మూగతనంకూడా ప్రాప్తించటంతో, వాళ్ళు దిగులుతో తల్లడిల్లిపోయారు. ఏదేవిధంగా అరణ్యం నుంచి బైటపడదామంటే, కాలుపోయిన సుభాషిణి, కళ్ళుపోయిన సుశిశినితో సడవటం సుహాసిని వల్ల కాలేదు.

అదృష్టవశాత్తూ వాళ్ళున్న ప్రాంతానికి ఒక రాజు వెటకై వచ్చాడు. రాకుమార్తెలు అతడికంటే బద్ధారు. అప్పుడూవ మందరు లైన ఆ పిల్లలకు యిలా అంగవైకల్యం ఏర్పడి వుండటం గమనించి ఆయన అశ్చర్యపోయాడు.

“ఎవరు మీరు? ఎందుకని యీ మహారణ్యం మధ్య సంచరిస్తున్నారు?” అని రాజు వాళ్ళను ప్రశ్నించాడు. కాని, మూగవారైన రాకుమార్తెలు ఆ ప్రశ్నకు బవాబు చెప్పలేక, చేతినంజుల ద్వారా తమ స్థితి తెలియచెప్పేందుకు ప్రయత్నించాడు.

రాకుమార్తెల అపస్థమాని రాజు, “పాపం, ఏళ్ళు అంగవైకల్యంతో పాటు

మూగవాళ్ళుకూడానా!” అంటూ ఎంతో బారివస్తాడు.

తరవాత ఆయన వాళ్ళతో, “అమ్మాయిలూ, చూడగా మీరు ముగ్గురూ పెద్ద కుటుంబానికి చెందినవాళ్ళుగా కనబడుతున్నారు. ఏదే గట్టి కారణంపల్లనే మీరు, ఈ దుస్థితిలో వుండి వుండాలి. మీకు వచ్చిన భయం ఏమిటో, నా వెంట తీసుకుపోతాను. మీ ఇంట్లో ఎంత స్వేచ్ఛగా వుండేవారో, అంత స్వేచ్ఛగానూ మీరు నా కోటలో వుండవచ్చు. నేను మాళవదేశపు రాజాను, నా పేరు ప్రతాపసింహుడు.” అని ధైర్యం చెప్పాడు.

ఈ మాటలు వింటూనే కష్టాలపాలైన రాకుమార్తెల ముఖాలు వికసించినై. రాజు

వాళ్ళను తన గుర్రంమీద ఎక్కించి, తను దాని వెంట బయలుదేరాడు.

మరికొద్దిసేపదికి సుహాసినీ, సుభాషితీ, సుకేశినీలతో సహా రాజు తన భవనం చేరుకున్నాడు. వెంటనే అస్తాన విద్వాంసుణ్ణి కప్పించి, రాకుమార్తెల వృత్తాంతం తెలుసుకునే మార్గం ఏదైనా వుంటేమో అలోచించమన్నాడు.

అస్తాన విద్వాంసుడు బుద్ధిబలం అంతా ఉపయోగించి ఎంతో ఆలోచించిన మీదట ఒక ఉపాయంతోచింది. అతడు కొంత అనుక తప్పించి, రాకుమార్తెల ముందు పోయింది. దాన్ని బాగా చేత్త చదునుచేసి, రాయమన్నట్టు సుహాసినీకి సంజ్ఞచేశాడు.

సుహాసినీ కన్నీరు కావ్వుతూ, చదువు నేర్చిన వాళ్ళంతామీ, అనే అర్థమిచ్చేలా తిరిగి సంజ్ఞ చేసింది. తనేదో గొప్ప అలోచన చేశాననుకున్న అస్తాన విద్వాంసుడు, సుహాసినీ యిలా సంజ్ఞ చేయగానే తల వేలాడవేశాడు.

“సుహారాజా! నా బుద్ధికి తోచిన ఒక్క ఉపాయమూ ప్రయోగించానుకాని, మాట దక్కలేదు. ఇంతకుమించి వేరే మార్గం కనిపించటంలేదుకూడా,” అని అస్తాన విద్వాంసుడు రాజుకు విన్నవించు కున్నాడు.

రాజు యిందుకు కొంచెం విచారించి, విద్వాంసుణ్ణి పంపిసి, దానీలను పిలిచి, “ఈ ముగ్గురికీ ఏ లోపమూ జరక్కుండా, అతి బాగ్రత్తగా చూస్తూండండి. అంతా పురంలో వుండి కంటికి రెప్పలా కాపాడుతూ వుండండి,” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

సుహాసినీ, సుభాషితీ, సుకేశినీలు రాజుగారి అంతఃపురంలో, ఎలాంటి అసౌకర్యాలూ కలక్కుండా సుఖంగా వుంటున్నారు.

ఉదయమిడు క్రిందటిమారు శ్రావస్తీ వగరానికి వెళ్ళేప్పుడు, ఒకానొక రాజ్యం మధ్యనుంచి ప్రయాణించటం, అక్కడ ఒక ఆందుడికి చూపు తప్పించటం, అది

చూసి ఆ దేశపురాజు అతణ్ణి తన దగ్గర
వుండిపోమ్మనటం జరిగింది. ఇప్పుడు
రాజకుమార్తెలను అడవిలో చూసి, తన
కోటకు తెచ్చిన రాజు అతడే—ప్రతాప
నింహాడు.

వాగ్దానం చేసిన విధంగా ఉదయనుడు
తన వద్దకు తిరిగి వస్తాడని, అప్పుడు
అతని చేత యీ ముగ్గురికి అంగవైకల్యం
పోగొట్టించవచ్చునని, రాకుమార్తెలను
చూసిన క్షణమండే రాజు మనసులో అను
కున్నాడు.

మరో వారానికల్లా ఉదయనుడు,
ఈ మహారాజు వద్దకు రావటం తటస్థం
చింది. తలవనితలంపుగా అతడు తనం
తట తనే వచ్చేసరికి, రాజు బ్రహ్మానంద
ధరితుడయ్యాడు. ఉదయనుడు తనే
అస్థానంలో వుండిపోయేందుకే వచ్చా
డనుకున్నాడాయన.

“వచ్చావా! నీవు ఎప్పుడు వస్తావా
అని ఎదురు చూస్తున్నాను. రావలసిన
సమయంలోనే వచ్చావు. సంతోషంగా
వుంది. నువ్వు వెళ్ళిన పని నెరవేరిందా?”
అని అడిగాడు రాజు.

ఆ ప్రశ్నకు ఉదయనుడు, “మహా
రాజా, నేను తలపెట్టిన కార్యం యింకా
పూర్తీకాలేదు. అందుకే తమ సహాయం
కావలసి వచ్చాను,” అన్నాడు.

“సహాయం కావాలా? ఏమిటది?
మొహమాట పడకుండా చెప్పు. నా వల్ల
ఏలాంటి సహాయం కావాలన్నా చేస్తాను.”
అన్నాడు ప్రతాపసింహ రాజు.

అప్పుడు ఉదయనుడు తనను గురించి,
తన సోదరులను గురించి సర్వం రాజుకు
చెప్పి, తాను ఆ కనిపించకుండా పోయిన
రాకుమార్తెల కోసం వెతుకుతున్నానని,
తన వద్ద వున్న అంజనాలా, భస్మాలా
మహిమ కూడా ప్రతాపసింహమహా
రాజుకు వివరించాడు.

అంతా విన్న మహారాజు అతణ్ణి,
“అయితే, యిప్పుడు నేను చేయవలసిన
దేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు.

వారం రోజులకల్లా ఉదయమేదూ, చిత్రకారుడూ రాజమహాలు చేరారు. చిత్రకారుడు కాసు తయారు చేసిన చిత్రాలన్నిటినీ వరసగా పెర్చాడు. ఒక్కొక్క బొమ్మనూ పరిశీలిస్తూ, ఆ వెంటనే ఉదయమేదీ వైపు చూస్తూ వస్తున్నాడు. మళ్ళీ ఒక బొమ్మ వద్దకు వచ్చేసరికి చిత్రకారుడు, ఉదయమేదీ వైపుకు చూసి, ఆ బొమ్మ ఉదయమేదీ పక్కనే పెట్టి మళ్ళీ చూసి, "బేమ్! ఇది మీకు సరిపోయింది. ఈ వేషం వేస్తే మిమ్మల్ని ఆ రాక్షసుడిభటులు కాదుగదా, ఎవరూ పోల్చుకోలేరు," అన్నాడు.

"అవును," అన్నాడు ఉదయమేదు ఆ బొమ్మకేసిచూస్తూ సంతోషంతో నిండిన పృథ్వీంకో.

ఆ వెంటనే ఉదయమేదికి రాక్షసుల ఆనుచరులలో ఒకనిలాగా వేషం వేశాడు చిత్రకారుడు. ఒకటికి రెండుసార్లు ఉదయమేదు తన రూపాన్ని అద్దంలో చూసుకున్నాడు. "అహ! చాలా బాగా కుదిరింది!" అనుకుని, మర్నాడే రాజు వద్ద పెరిపు తీసుకుని, తిరుగా కొలనుకు బయలుదేరాడు.

ఉదయమేదు కొలనుకు చేరుకుంటూనే, తన వద్దవున్న భస్మం కోసమని, విప్రుటిలాగా అలవాటు ప్రకారం దుస్తులు

"తమ ఆస్థాన చిత్రకారుణ్ణి, ఒక పర్యాయం నాతో పంపాలి. ఇద్దరం వారం రోజుల్లో తిరిగి వచ్చేస్తాం," అన్నాడు ఉదయమేదు.

రాజు సరేసని, చిత్రకారుణ్ణి పిలిపించి, అతణ్ణి ఉదయమేదికి పరిచయం చేశాడు. మర్నాడే ఉదయమేదు, చిత్రకారుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని బయలుదేరి, రాక్షసుడి దవనాన్ని చేరాడు. అక్కడ అతడు చిత్రకారుడి పైన భస్మం చల్లి, తనపైన కూడా చల్లుకున్నాడు. ఇద్దరూ అదృశ్యులయ్యారు. రోజుల్లా వాళ్ళు కొలను ఒడ్డున వుండి పోయి, మర్నాడు తిరిగి మాళవరాజ్యానికి బయలుదేరారు.

తడివి చూసుకున్నాడు. కాని, భస్మం కనిపించలేదు. గత్తుంతరం ఏమిటా అని కొంతసేపు ఆలోచించి, ధైర్యం తెచ్చుకుని, చీకటిపడే వరకూ ఎవళ్ళ కంటా పడకుండా, ఒక పొద చాటున చాక్కున్నాడు.

చీకటి పడింది. రాక్షసుడి పరివారంలో మరీకొందరు, కొలను దగ్గరకు వచ్చి, అంతకు ముందు అక్కడ కాపలా కాస్తున్న జట్టును విడుదల చేశారు. విడుదలైన వాళ్ళు పాతాళగృహం చేరుకొని, ఒక్కొక్కరి లోపలికి ప్రవేశించారు. చిట్టచివరి వాడు అందులో ప్రవేశించడంలో నమ యంలో, ఉదయనుడు కూడా యుక్తిగా అతని వెంట లోపలికి వెళ్ళాడు.

తన మాయ వేషం ఎక్కడ తెలిసి పోతుందో అని ఉదయనుడు లోలోపల జంకుతూనే ఉన్నాడు. అయితే ధైర్య వశాత్తు అంతవరకు అలాచిదేమీ జరగ లేదు. కారణం ఏమిటంటే—ఉదయనుడి వేషం చూసి, అతడు తమలోవాడే అను కున్నారు తక్కినవాళ్ళు.

ఈ సారి ఉదయనుడు మెట్లన్నీ దిగి, ఆ నింహల పక్కగానే పోయాడు. జట్టులో కలిసిపోయి వుండటం వల్ల, ప్రత్యేకించి అవి తనను పసికట్టలేవని ఉదయనుడి ధైర్యం. అయితే అవి కొత్తమనిషిని యిట్టే పసికట్టినై, వెంటనే అతడి పైనబడి చంప దోయాయి. తెప్పున కేకవేసి ఉదయనుడు పడిపోయాడు.

ఈ దృశ్యం చూసి మిగతావాళ్ళంతా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి, ఒక్క పేటతో సింహాలురెండింటిని సరికివేశారు. తరవాత ఉదయసుబ్బో వెంటదీసుకు వెళ్ళి చుట్టూ గుమికూడారు. "మననే చంపబోయి నయ్యో, యీ సింహాలు! ఎంత పొగరు, వాటికి మంచి కాస్తే చేశావులే!" అని సింహాలను చంపినవాడిని అందరూ మెచ్చుకున్నారు.

తరవాత వాళ్ళు ఉదయసుడికి పరిచర్య చేశారు. గాయాలకు కట్టు కట్టారు. కాస్తంత తేరుకున్న వెనక, "తమ్ముడూ! నీ గాయాలు పూర్తిగా మాసిపోయేవరకు రెండు రోజులపాటు యిక్కడే వుండు. అంతవరకు కావలా వని మేము చూచుకుంటాంలే," అన్నారు.

"అయితే మరొక్క ఉపకారం చేసి పొండి, నేను కాలు కడపలేకుండా వున్నాను. కనుక వాటిని ఏర్పాటు కూడా చేసిపొండి. మీకు వుణ్యం వుంటుంది," అన్నాడు ఉదయసుడు.

అందుకు సరే అని, కావలావాళ్ళు ఉదయసుడికి మాంసమూ, పానీయాలూ తెచ్చి యిచ్చారు. తరవాత తిండికి, పదకకూ సదుపాయం చేసి, వివరిచారిన వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

తెల్లవారింది. రాక్షసుడి పరిచారకులు కొలనుకు బయలుదేరి వెళ్ళి, అక్కడి కావలావాళ్ళను విడుదల చేశారు. మరి కొద్దిసేపటికల్లా వాళ్ళు, ఉదయసుడి దగ్గరకొచ్చి, "అదృష్టవంతుడివిరా, తమ్ముడూ!" అని అనందించారు. రాత్రల్లా కావలా కాసి వుండటాన వాళ్ళు మరి కొంచెం సేపటిలోనే గుర్రుపెయతూ నిద్ర పోసాగారు.

సరిగా అర్ధరాత్రి వేళ రాక్షసుడు వచ్చేకాడు. వస్తూనే మెట్లకింద సింహాలు రెండూ చచ్చిపడి వుండటం చూచాడు. వాటికి పట్టరానంత కోపం వచ్చింది. "ఎవడిదిరా, ఈ పని?" అని బొబ్బలు పెయతూ ఉదయసుడు పేడుకొనివున్న చోటుకు వచ్చాడు. —(ఇంకావుంది)

16

[రాక్షసుడు, రాకుమార్తెలు ముగ్ధురీని మూగవాళ్ళుగా చేసి అరణ్యంలో వదిలాడు. మాళవ దేశపురాజు వాళ్ళను రక్షించి, తన భవనానికి తీసుకుపోయాడు. ఉదయమే, మారు వెంటనే రాక్షసుడి సేవకులుంటేచోట చేరాడు. అక్కడికి అస్త్రశాస్త్రి సమయంలో రాక్షసుడు వచ్చి, సింహాలను చంపినదెవరంటూ, ఉదయమేడి కేసి రాసాగాడు. తరవాత—]

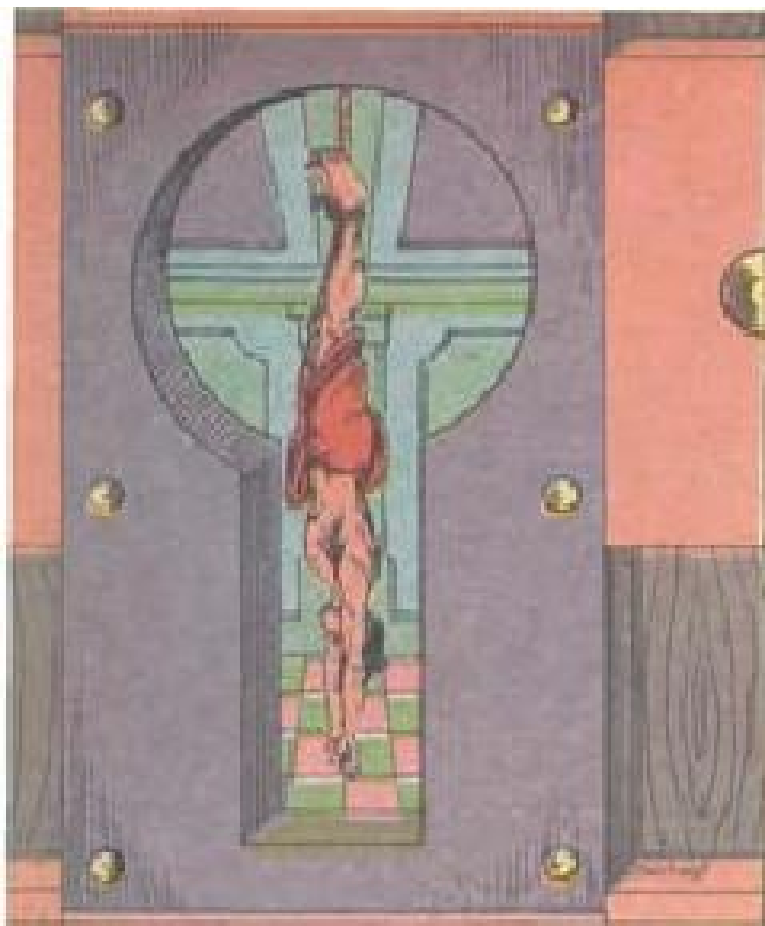
రాక్షసుడు పెదబొప్పలు పెడుతూ, తన దగ్గరకు రావటంచూస్తూనే, ఉదయమేడు భయంతో గజగజలాడిపోయాడు. అతడు విటో జవాలు చెబుదామనుకునేంతలో, రాక్షసుడి వరిచారకులంతా పరుగుపరు గున అక్కడికి వచ్చారు.

వాళ్ళల్లో సింహాలను చంపినవాడు చెతులు కట్టుకుని, "నేనే, బాబయ్యా, యీ పని చేసింది. మన భవనంలో

వుంటూ, మన చేతికింద పెరుగుతూ అవి మనల్ని మాటుపెయ్యడంకావండి. నేనే గనక సమయానికి అడుకోకపోయి నట్టయితే, ఈ పొటికి పాపం, వాడు యమలోకానికి పోయేవాడే!" అని రాక్షసుడికి విన్నవించుకున్నాడు.

అందుకు రాక్షసుడు, "ఆర, అలాగా! మాంచిపని చేశావు. ఈ సింహాలకు కొంచెం కొవ్వెక్కినట్టుంది. తక్కినవాటికి ఒక

'చందమామ'

వారం రోజులపాటు కడుపు ఎండకట్టండి. అవే ధారీకస్త్రాయి," అంటూ అక్కడి నుంచి చరచరా వెళ్ళిపోయాడు.

అప్పటికిగాని ఉదయసుడికి ప్రాణాలు కుదుటపడలేదు. ఏమీ ఎరగనట్టు పడుకున్నాడే కాని, రాక్షసుడు ఎటు పోయినా, ఒక కంట కనిపెడుతూనే వున్నాడు ఉదయసుడు.

రాక్షసుడు చాపడి చివర ఒక పెద్ద ద్వారం చదవు వెళ్ళి, మొలలో నుంచి ఒక చిన్న తాళపుచెవి తీసి, ఏదో మంత్రం చదివాడు. మంత్రం చదవటం పూర్తయినది. అ చిన్న తాళపుచెవి కాస్తా ఏడడుగుల పొడవున పెరిగిపోయింది. అప్పుడు

రాక్షసుడు దానితో, ఆ ద్వారం తలుపులు తెరిచి లోపలప్రవేశించాడు.

ఉదయసుడు ఆ లోపల ఏమిన్నదో తెలి వెళ్ళి చూద్దామనుకున్నాడు. కాని, పట్టుపడిపోతే ప్రాణాలు దక్కవే? అందుకని ఏమీ జరిగేది జాగ్రత్తగా కనిపెడుతూ, అలానే వడుకుండి పోయాడు.

మరి కాసేపటికల్లా రాక్షసుడు బయటికి వచ్చి, యథాప్రకారం తలుపు మూసి వెళాడు. మళ్ళీ మంత్రం ఉచ్చరించేసరికి, తాళపుచెవి తిరిగి చిన్నదయిపోయింది. అది బొడ్డులోదేవుకని, రాక్షసుడు పాతాళ గృహం లోంచి బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

మిగతా పరివారం తిరిగి ఎవరి బొట్టకు వారు వెళ్ళి, గుర్రుకొట్టి నిద్రపోసాగారు. ఈ అడుసులో ఉదయసుడు మెల్లగాలేచి, రాక్షసుడు తెచ్చి, మూసిన పెద్ద ద్వారం చదవు వెళ్ళాడు. తాళపుచెవి యార్చి బెజ్జంలోనుంచి తొంగి చూశాడు. చూడగా ఉదయసుడు తన కళ్ళను తానే నమ్ములేక పోయాడు. ఎందుచేతనంటే, తను ఎవరికోసమైతే తపించిపోతున్నాడో, ఆ గడ్డపువాడు అక్కడ తలక్రిందుగా వ్రేలాడ తీయబడివున్నాడు. సంధ్యా సగి యిటు మాత్రం లేదు.

అది చూసేసరికి ఉదయసుడికి భయమూ, అశ్చర్యమూ కలిగినై, తన

సోదరులేమైనట్లు? గడ్డపువాడిని కలుసుకుంటే తెలుస్తుందేమో! కాని, తాళపు తెవి లేకుండా లోపల ప్రవేశించటం ఎలా? ఉదయనుడికి ఏమీ పాలుపోయింది కాదు.

అలాగే కొంతసేపు ద్వారం వద్ద నిలబడి, ఎంతకూ ఏమీ తోచక, ఉదయనుడు వెసిగి వెసిగి, తన చోటుకువచ్చి పరుకున్నాడు. పరుకున్నాడేకాని నిద్ర పట్టితేనా? ఆ గదిలో ప్రవేశించటం ఎలాగ? గడ్డపువాడిని కలుసుకోవటం ఎలా? సోదరులు ఏమయారు? రాత్రంతా ఉదయనుడికి యిదే ఆలోచన.

తెల్లవారింది. రాత్రికాపలా కానిసజ్జుల తిరిగి పాతాళగృహం చేరుకున్నారు. వాళ్ళు రావటంతోనే, యిక్కడవున్న కాపలావాళ్ళు కొలసుకు బయలుదేరి పోయారు. ఉదయనుడికి ఆ వచ్చిన వాళ్ళ ద్వారా, గడ్డపువాడు వెళ్ళాడుతున్న గదిని ప్రవేశించేమార్గం అడిగి తెలుసుకుందామా అన్న కోరిక కలిగింది. కాని, వెంటనే ఒక సందేహం కూడా కలిగింది. ఈ ప్రక్క అడగ్గానే తన మారుమేషం బయట పడుతుందేమో! తను పట్టుబడి పోతాడేమో! అందుచేత ఉదయనుడు, ఆ ఆలోచన అంతటితో కట్టిపెట్టివేశాడు.

ఒకవారం రోజులకల్లా రాక్షసుడు తిరిగివచ్చాడు. మునుపటిలాగానే

మొలలో నుంచి తాళం తెవి తీసి, మంత్రం వేసి పెద్దదిచేశాడు. గది తలుపులు తెరిచి లోపల ప్రవేశించాడు. ఉదయనుడు కూడా, అతడితోపాటు యుక్తిగా వాకిలి దాటి లోపల అడుగుపెట్టాడు.

వాకిలికి వక్కగా మనిషి నిలుపుకు సరిపడే మూడు పెద్దపెద్ద జానలూ, వాటి పైన మూతలూ వున్నై. మొదటిదాని పైనవున్న మూత తిశాడు. ఉదయనుడు, దానిలో ఎవరో మనిషి వున్నట్టు కనిపించింది. గబుక్కున మూసివేశాడు. రెండో దాని మూతతీసి చూశాడు. అందులోనూ అలాగే మనిషి కనిపించాడు. అది మూసివేశాడు. మూడవ దాని చూశాడు. జాళీగా

వుంది. గుట్టుచప్పుడు కాకుండా, దానిలో దిగి మూత వేసేసుకు కూర్చున్నాడు. ఆ సమయంలో రాక్షసుడు ఎక్కడ వున్నది ఉదయసుడికి తెలియదు.

మరికాసేపటికి రాక్షసుడు ఆ బాసల దగ్గరకు వచ్చాడు. 'ఒకటి' అని అరుస్తూ, మొదటి బాస మీది మూత ఎత్తాడు. లోపలవున్న మనిషి లేచి నిలబడ్డాడు. రాక్షసుడు వాడిని జాప్తు పట్టుకుని బైటికి తాగాడు. తర్వాత 'రెండో' అంటూ కేకపెట్టి, రెండో బాస మీది మూత ఎత్తాడు. దానిలోవున్న మనిషి కూడా లేచి నిలబడగా, వాణ్ణికూడా జాప్తు పట్టుకుని ఎత్తి బైటికితాగాడు.

తరువాత రాక్షసుడు, వాళ్ళను వెంట బెట్టుకుని గది బయటికి వచ్చేకాడు. తలుపులు ఎప్పుడీలా మూసి, తాళం చెవి మొలలో దోపుకున్నాడు. వాళ్ళ నిద్దరినీ చెరో గుప్పెటలో పట్టుకుని, సాతాశగృహం లోంచి బయటికి వెళ్ళి పోయాడు.

ఉదయసుడు ఏ మాత్రం అలశ్యం చెయ్యలేదు. వెంటనే బాస మూత ఎత్తి పైకి రాబోయాడు. కాని దిగటమంత తేలికగా కనబడలేదు. పైకిరావేటం, ఒక్క ఎగురు ఎగిరాడు. పైకంటా ఎగర లేక పోయాడు. బాస అంచుకారికి తగిలి, దానితోనూ కిందబుడ్డాడు. పడిపడటం తోపే బాస ముక్కముక్కలై పోయింది.

ఇలా ఉదయసుడు బైటపడ్డాడు. మరి కొద్ది దూరంలోనే చేలాడుకున్న గడ్డపు వాడు కనిపించగా, ఒక్కపరుగున వారి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. ఉదయసుడు, "బదేమిటయ్యా. ఈ కిక్కి? నా సోదరులు ఎమైనారు? చెప్పు. రాక్షసుడు రాక ముందే నేను పోవాలి. చెప్పు, త్వరగా చెప్పు!" అని, గడ్డపువాణ్ణి తొందర పెట్టాడు ఉదయసుడు.

ఉదయసుడు మారుచేపంతో వచ్చాడని, గడ్డపువాడు యిట్టే గ్రహించాడు. వాడు వెంటనే, "నువ్వేనటోయో! గాభరా

పడకు, వాడు యింకో వారం రోజుల పరకూ ఛాడులే. ముందు నా కట్టుదిట్ట చెబుతా." అన్నాడు.

ఉదయనుడు, గడ్డపు వాడి కట్టు విప్పాడు. ఇంథాలు పోగానే గడ్డపువాడు యిలా చెప్పాడు : "నువ్వు యీ లోపలకు రావటం, బాసల మీది మూతలు తీసి చూడటం—అంతా నేను గమనిస్తూనే వున్నాను. ఆ రెండు బాసలలోనూ నివు చూచిన మనుషులు ఎవరనుకున్నావు? వాళ్ళే నీ సోదరులు. ఇంకానయం. వాడు మూడో బాస మీది మూత తియ్యలేదు. తీసినట్టయితే, నీ గతి ఏమయ్యేదో!"

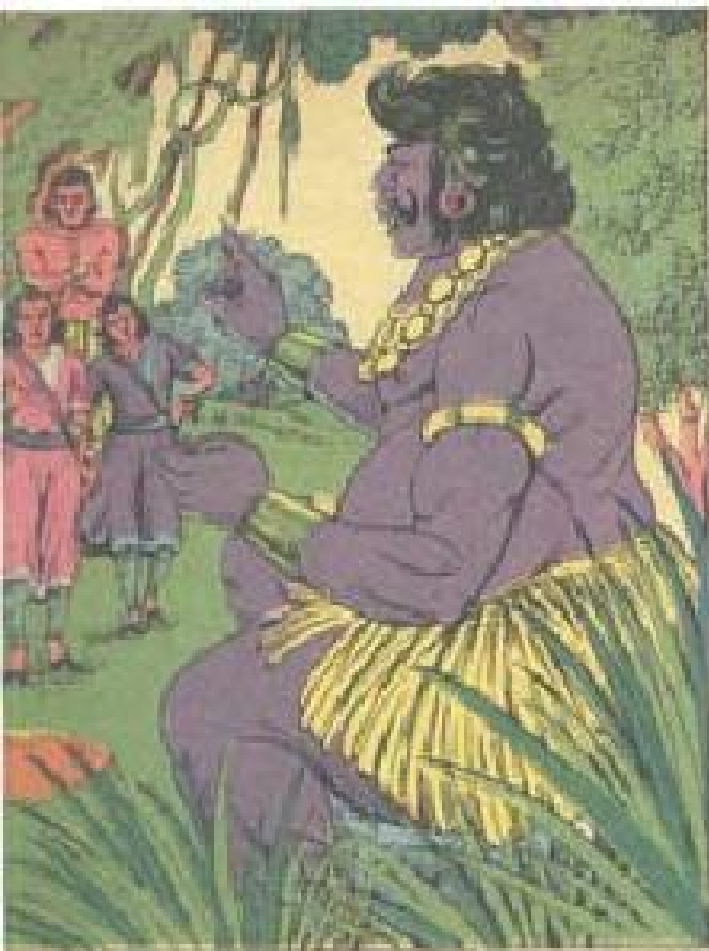
అంతా విసి ఉదయనుడు అత్రంగా, "ఏమిటి, వాళ్ళు నా సోదరులా?

సంధ్యా, నిశ్చయాలా? ముందు వాళ్ళను విడిపిద్దాం వద." అంటూ గడ్డపువాణ్ణి వేగిరపెట్టాడు.

గడ్డపువాడు విరగబడి నవ్వుతూ, "ఒరీ, పిచ్చితండ్రి! వాళ్ళు యింకా వారిలో వున్నారమకంటున్నావా? ఒకటి, రెండూ అని, రాక్షసుడు పిలవటం వినిపించలేదా? వాళ్ళను ఆ బాసల్లో నుంచి పైకిలాగి, తనతో తీసుకోని పోయాడు." అన్నాడు.

"నరేకాని, ముందు యీ సంగతి చెప్పి, వాడు, నిన్నెందుకిలా తల క్రిందు లుగా వేళ్ళాడదీకాడు? ఎందుకోనమని, నా సోదరులను బాసలలో పెట్టాడు? అవాడు మమ్మల్ని యీ పాతాళ గృహం

లోకి తినుకువచ్చిన తర్వాత, ఏం జరిగింది?" అని ప్రశ్నించాడు ఉదయసుడు.

"మొందు పేగిలిన ఆ వాన మొక్కలు వాచేసెయ్యాటి. తర్వాత మిగతా విషయాలు చెబుతాను." అంటూ గడ్డపువాడు వెళ్ళి, ఆ మొక్కలన్నీ ఎత్తాడు. ఆ పని పూర్తిచేసి అతడు, ఉదయసుడితో, "నీవు ఎక్కడికి పోయింది, మాకు తెలిసెయ్యండి కూడా, మేము దాస్తున్నామనీ, ఆ సంగతి వెల్లడించేవరకూ మమ్మల్ని నానాయాతనా పెడతాననీ, రాక్షసుడు బెదిరించాడు. అయితే మేము విమాత్రం సంగతి బయట పెట్టలేదు, అప్పుడువాడు, మా ముగ్గురీనీ, ఆ మూడు వానలలోనూ పెట్టి బంధించాడు.

వాడు, అప్పుటికి నేను రహస్యం బయట పెట్టకపోయేసరికి, నన్ను యిలా వేలాడదీశాడు. అయినా నేను మొండిగా, నీ సంగతి నాకు ఏమీ తెలియనే తెలియదని చెబుతూవచ్చాను. నన్ను చేసినట్టుగానే, నీ సోదరులను కూడా వేలాడదీస్తాడనుకున్నాను. కానీ, అలా చేసినట్టు కనబడదు. మరి ఎక్కడికి తినుకుపోయాడో, నాకూ బోధపడటంలేదు." అన్నాడు.

తర్వాత ఉదయసుడు, తను ఎలా మాయవేషం వేసుకుని అక్కడికి చేరుకున్నదీ వివరంగా చెప్పి, తస్మాతా, అంజనాలూ మొదలైనవి పొగట్టుకున్న సంగతి కూడా చెప్పాడు.

అంతావిని గడ్డపువాడు, "వాటిని ముమ్మాటికి ఆ రాజు కాజీనివ్వంటాడు. ఏదో ఒక ఉపాయంచేత యిక్కడినుంచి బైట పడి, మళ్ళీ ఆ రాజు దగ్గరకుపోయి, వాటిని తిరిగి సంపాదించే మార్గం చూడాలి." అన్నాడు.

అదేప్రకారం గడ్డపువాడూ, ఉదయసుడూ కలిసి ఆలోచించసాగారు.

* * *

ఇక మాళవదేశ రాజైన ప్రతాపసింహుని కోటలోవున్న ముగ్గురు రాజకుమార్తెల విషయంలో ఒక చిత్రం జరిగింది. ఉదయసుడు ఆ రాజు దగ్గరకొచ్చి,

మర్నాడు వెళ్ళిపోతాడనగా రాజు ఒక పథకం వేశాడు. ఉదయమందు రాత్రివేళ గాథనిద్రలోపుండగా, అతడి దగ్గిరవున్న దస్మాలనూ, అంజనాలనూ రాజు దొంగిలించి, ఏమీ ఎరగనట్టు పూరు కున్నాడు. మర్నాడు ఉదయమందు వెళ్ళి పోగానే, రాజు తనే స్వయంగా రాకుమార్తెలను చేరవలించి, అంజనాలూ, దస్మాలూ ప్రయోగించి, వాళ్ళ అంగ వైకల్యాలు పోగొట్టాడు. ఇప్పుడు వాళ్ళు ఏలోపం లేకుండా కనబడగానే, రాజు వాళ్ళ అందచందాలుచూసి తన్నీయిల్లే పోయాడు.

రాజు ప్రతాపసింహుడు, కపిలలను వివాహమాడదలించి, ఆ మాట వాళ్ళకు

చెప్పాడు. కాని, వాళ్ళు, అతణ్ణి వివాహం అడెందుకు అంగీకరించలేదు. రాజు, వాళ్ళను బెదిరించిచూశాడు. ప్రయోజనం లేకపోయింది. దానితో అతడు రాకుమార్తెలను శారాగారంలో పెట్టించాడు. అనుకోని విధంగా వచ్చిన యీ అవాంతరానికి, రాకుమార్తెలు యశంతో కుమిలి పోసాగారు.

ఇక భూగృహం నుంచి సంధ్యా సెక్కిడులను తీసుకుపోయిన రాక్షసుడు, వాళ్ళేదర్పకాలను ఒడ్డున సెలబెట్టే, "ఒరే, అఖరుసారిగా మీకు అవకాశం యిస్తున్నా, మీ సోదరుడు ఎక్కడికి పారిపోయాడో, యిప్పుడైనా నిజం చెప్పండి. లేకుంటే మరొకక్షణంలో, మీ పుచ్చెలు ఎగిరి

పోతై." అంటూ గండ్రగొడ్డళ్ళతో సిద్ధంగా వున్న భటులను చూపించాడు.

సంధ్యానిశీధులు ఒక్కడిని అలానే నిలుచుండి పోయాడు. ముందుగా నిశీధుడు దైర్యం తెచ్చుకుని, రాక్షసుడితో, "అయ్యా, నాకు విక్కడికిపోయిందీ, మాకూ తెలియదు. కాని యిక్కడినుంచి బైటపడితే, ఎలాగో తిప్పలుపడి నాడిని వెతికి కలుసుకోగలమనే ఆశ, నా కున్నది. కనుక మా మాటమీద సమ్మతంవుంచి, మమ్మల్ని విడుదల చెయ్యి. త్వరలోనే, మా సోదరుడితో సహా తిరిగివస్తాము." అన్నాడు.

"ఒహూ, బలైపోయిన వేళావే! నీ దొంగ వేషాలు నా దగ్గర పోగవు. ఇదివరకు చేసిన మోసాలన్నీ మరిచాననుకున్నావా? నీ విక్కడికి తిరిగివస్తానని నమ్మక మేమిటి?" అన్నాడు రాక్షసుడు.

అందుకు నిశీధుడు, సంధ్యని చూపుతూ, "ఇతే వీడిని నీదగ్గరే బంధించి వుంచుకో. నీ కోసం కాదనుకో. తోటి

సోదరుని వదులుకోగలమనుకున్నావా? అతణ్ణి రక్షించుకోవడానికైనా, మేము తిరిగి నీ దగ్గరకు రాక తప్పదుగదా?" అన్నాడు.

"సరే, మరొకవిషయం. ముఖ్యంగా నేను, నీ సోదరుని వట్టాలంటున్నది ఎందుకో తెలుసా? ముఖ్యమైన భస్మాటా, అంజనాలూ అతడి వద్ద వుండిపోయాయి. అవి అతడి వద్ద వున్నంతవరకూ, నాకు నిద్రపట్టదు. కనుక, అతనే రాసక్కర లేదు. నీ వైనాసరే, ఆ భస్మాటా అవి తెచ్చి నాకు ఒప్పగిస్తేచాలు. ఏనాడైతే ఆ పని చేస్తావో, ఆ నాడే నీ సోదరునికూడా విడుదలచేసేస్తాను. తెలిసిందా?" అన్నాడు రాక్షసుడు.

సంధ్య కూడా యీ పద్ధతికి ఒప్పు కున్నాడు. నిశీధుడు బయలుదేరాడు. మిగతా హంసలతో పాటు, సంధ్యని కొలనులో వుంచమనితెచ్చి భటులకు ఒప్పగించి, రాక్షసుడు వెళ్ళిపోయాడు. —(ఇంకావుంది)

నాగదాసుని

17

[ప్రతాపరుద్రుని లోని ఒక గదిలో వెళ్ళాదరీయకుండు పున్న గద్దపువార్త, ఉదయసుండు కలుసుకున్నాడు. వంద్య నికిదులు, రాక్షసుడికి బందీలుగా వున్నారని, వారు వాళ్ళరు హంసిస్తున్నారని గద్దపువారు చెప్పాడు. ఉదయసుండ్రి, అంజనాలూ, తస్మాంసూ వెళ్ళి తెస్తానని మాట యచ్చిన మిదకు రాక్షసుడు నికిదుడ్రి పదిలిపెట్టాడు. తరవాత—]

ఉదయసుండు ఎక్కడ వున్నది తెలుసు కుని, అతణ్ణిగాని లేకపోతే అతడి వద్ద పున్న తస్మాంసూ, అంజనాలూగాని తప్పక తెస్తానని నికిదుడు. రాక్షసుడికి వాగ్దానం చేశాడు. కాని, తీరా నికిదుడు బయలు దేరి సమయంలో రాక్షసుడు అతణ్ణి మూగవాణ్ణి చేసి పదిలాడు.

నికిదుడు కొన్నాళ్ళు ప్రయాణించి, చివరకు మాళవదేశం చేరుకున్నాడు.

ఉదయసుండుకి, నికిదుడుకి యావంలో ఏ మాత్రం తేడా లేనందున, నికిదుణ్ణి- తాము లోగడ ఎరిగిన ఉదయసుండును కుని, రాజుగారి నొకర్లు అతణ్ణి, తమ రాజు వద్దకు తీసుకువెళ్ళారు.

రాజు ప్రతాపసింహుడు కూడా అవచ్చినది ఉదయసుండు అనుకున్నాడు. తను అతడి తస్మాంసూ, అంజనాలూ కాజెసినందుకుగాను, కక్షతో తిరిగి వాటిని

'తలదమాడు'

తనుకుపోవాలని వచ్చి వుంటాడనుకుని, భయపడ్డాడు. అయితే, పైకి మాత్రం ఏమీ తోచకకుండా, "ఏమోయ్! నీవు వెళ్ళిన పని కాదా, పండా?" అని ఎంతో అపొక్యంగా ప్రశ్నించాడు.

ఆ దేశానికి తాను యింత వరకూ ఏనాడూ రాకపోయినా, రాజుగారి నొకర్లూ, రాజు కూడా తన నెందుకిలా అదరిస్తున్నారో నిశ్చయించి బోధపడింది కాదు. పోనీ, "మీరు ఎవరిని చూచి, ఎవరనుకుంటున్నారో?" అని అందా మంటు, తనను రాక్షసుడు మూగవాణ్ణి చేసి పంపాడాయో! నిశ్చయం ఏమీ చెయ్యటమో అని ఆలోచించి, చిరవకు

నంజ్జలవల్ల తను మూగవాణ్ణి అంటూ రాజుకు తెలియచెప్పాడు.

రాజుకు చాలా అశ్చర్యం వేసింది. "అదేమిటి, ఉదయనా? నీవు క్రిందటి మారు వెళ్ళిటప్పుడు సలక్షణంగా వెళ్ళితివికదా? ఇప్పుడు మూగవాణ్ణియో నంటావేమిటి?" అన్నాడాయన విస్తుపోతూ.

"ఉదయనా!" అని ఎప్పుడైతే రాజు అన్నారో, నిశ్చయించి అంతా అర్థమై పోయింది. వ్రాతపరికరాలు తెప్పించమని నంజ్జలేశాడు, నిశ్చయం, అవి రాగానే, తను ఉదయనుణ్ణి కాననీ, ఉదయనుడు తన సోదరుడేననీ, ఆతడి జాడ తెలియకనే తను యిలా బయలుదేరి వచ్చాననీ—తన సోదరుడు ఎక్కడ వున్నది తెలియజేస్తే, సంకోచిస్తానని వ్రాశాడు.

రాజుకు అప్పుడు అంతా అర్థమైంది. తన బంధారం ఎక్కడ బయట పడుతుంటో అని, భయపడి పోయాడు. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే, రాజుకు వచ్చి వెలఖాయ గంతుకు వడ్డట్టయింది. "ఎలాగ ఉదయనుణ్ణి మోసపుచ్చి భస్మాలా, అంజనాలా కాటేసి, వాడి వీడ వదిలించుకున్నానుగదా అని సంకోచిస్తే, మళ్ళీ వీడు తయారయ్యాడే!

ఉదయసుడి వివరాలు వాకు తెలిసినట్లు,
ఏదికీ చెబితే ప్రమాదం కోరి తెచ్చు
కున్నట్టప్పడుంది." అనుకున్నాడు రాజు.

ఇప్పుడు రాజుకు మరో దుర్బుద్ధి
వృద్ధింది. "ఉదయసు తెలాగో యాపాటికీ
రాక్షసుడి చేతిలో చనిపోయే వుంటాడు.
ఏదీని కూడా కడతేర్చానంటే, ఇక
మిగిలినదల్లా మూడోవాడు. వాడూ
ఎప్పుడో నా చేతిలో చిక్కి పోగలడు.
అప్పుడు యిక రాకుమార్తెలకు వేరే
మార్గం వుండదు." అనుకున్నాడు.

రాజు యిలా ఆలోచించి, నిశ్చయించి,
"అబ్బాయీ! మీ సోదరుడు యిక్కడికి
వచ్చినమాట అయితే నిజమే. కాని,
అతడు యిక్కడ ఒక్క పూట మాత్రమే
వున్నాడు. ఆ తర్వాత అతని దారిన
అతను వెళ్లిపోయాడు. ఎక్కడికి వెళ్లాడో
వాకు తెలియదు. అయితే, యీ కష్ట
దశలో నేను, నీకు చెయ్యగలిగిన
సహాయం అంతా చెప్తాను. ఉదయసుడిని
వెతకటంలో నీకు సహాయం కావాలంటే,
నా సేవకులలో ఒకరిద్దర్ని వెంట పంపు
తాను." అన్నాడు.

అంతే చాలన్నట్లుగా నిశ్చయించి తల
వంచి, రాజుకు నమస్కరించాడు.
ఆ వెంటనే రాజు తన మంత్రిని పిలిచి,
రహస్యంగా, "ఈ కుర్రవాడి వెంట మన

భటులనిద్దర్ని పంపించు. ఊరి వెల
పలకు చేరుకోగానే, మూడో కంటికి
తెలియకుండా చంపివేయమను." అని
చెప్పారు.

మంత్రి నిశ్చేస్తుడయ్యాడు. కాని,
రాజుజ్ఞ పాటించకపోతే, ముందు తన
తల ఎగిరిపోతుంటే! చేసేదిలేక రాజుజ్ఞ
ప్రకారం యిద్దరు భటులను తోడిచ్చి,
నిశ్చయించి సాగనంపాడు.

ఇక గడ్డపువాడి వెంట వున్న ఉదయ
సుడు, ఇంక రెండు రోజులలో రాక్షసుడు
తిరిగి వస్తాడనగా, ఏమి చేయటమా అన్న
దాన్ని గురించి గడ్డపువాడితో సంప్రతిత
దాడు. బాగా ఆలోచించిన మీదట గడ్డపు

వాడు. "ఉదయనా, నన్ను ఎప్పటిలాగా వేలాడదీయి. నువ్వు మాత్రం రాక్షసుడు వచ్చేసరికి, గదిలో ఏదో మూల బాగ్రత్తగా నక్కి వుండు. పీలువెంట తరవాత బయటికి పారిపోవచ్చు. ఆ తరువాత తక్కిన కావలా వాళ్ళతో కలిసి, సువ్వా కావలాకుపోయి, నీ సోదరులు ఏమయ్యాలో తెలుసుకునేందుకు ప్రయత్నించు. ఇప్పుడు చేయవలసింది యింత కన్ను మరేంలేదు." అన్నాడు.

"మరి వాడు యిక్కడికి వచ్చి నప్పుడు, మూడో బాస ఏదని అడుగు కాదేమో నిన్ను. అప్పుడేం చేస్తావు?" అన్నాడు ఉదయనుడు.

"బానికి ఒక ఉపాయం ఉందిలే. మనం పొగుచేసిన బాస పెంకులన్నీ, మళ్ళీ తెచ్చి యిక్కడపోద్దాం," అన్నాడు గడ్డపువాడు.

అదే ప్రకారం యిద్దరూ పెంకులు తెచ్చి పోయారు. రాక్షసుడు యిక రేపు వస్తాడనగా, ఉదయనుడు, గడ్డపువాడిని ఎప్పటిలా వేలాడదీసి, తను గదిలో ఒక మూల నక్కి వున్నాడు.

అనుకున్నట్లే మర్నాడు రాక్షసుడు వచ్చాడు. తలుపు తెరుస్తూనే మూడవ బాస ముక్కలై వుండటం చూసి, "ఇది ఎవరి వనిరా?" అని పెదబొబ్బలు పెట్టు కుంటూ గడ్డపువాడి దగ్గరకు వచ్చాడు.

గడ్డపువాడు యేమీ తొణకకుండా, "నేనే, బాబయ్యా! వేలాడి వేలాడి విసుగువుట్టి, కాసేపు ఉగ్రవామనిపించి, ఈగటం మొదలు పెట్టానండి. నాకు తెలియకుండానే బ్రహ్మాండంగా ఈగా వండి. ఆ ఈపులో నేను వెళ్ళి, ఆ బాసకు కొట్టుకున్నానండి. అది కాస్తా కిందపడి, యిలా ముక్కలైపోయిందండి. మన్నించాలి," అన్నాడు.

"అపూరించలేకపోయావ్!" అని విసుక్కున్నాడు రాక్షసుడు.

ఈ గొడవ జరుగుతున్నప్పుడే, ఉదయనుడు గదిలోంచి వట్లగా జారుకున్నాడు.

వగటి కావలా జట్టు వాళ్ళు కొలనుకు
బయలుదేరుతుంటే, వాళ్ళతోపాటు తనూ
వెళ్ళాడు. ఆ రోజునే మాటల సంద
ర్భంలో, అతడు—తనను వెతికి తెచ్చేం
దుకు సిగ్గుపడ్డాడు. రాక్షసుడు పంపినట్టూ
సంధ్య ఒక్కటి కొలనులో వున్నట్టూ
తెలుసుకున్నాడు.

ఈ సంగతి తెలిసేసరికి, ఉదయమేడు
తెల్లబోయాడు. తను ఇక్కడే వుంటే, తన
కోసం సిగ్గుపడు ఎక్కడని వెతగ్గలడు?
ఎలాగయినా అతనిని కలుసుకుంటే
బాగుండును! కాని అదెలా సాధ్యం?
ఉదయమేడికి ఏమీ పాలుపోయింది
కాదు. ఇందుకు ఏదైనా ఉపాయం చెబితే,
గడ్డపువాడే చెప్పాలి అనుకున్నాడు.

అదే ప్రకారం ఆ సాయంత్రం తిరిగి
పాతాళగృహం చేరుకోగానే, ఒక్క వరు
గున గడ్డపువాడి గది దగ్గరకు వెళ్ళాడు.
కాని, చిత్రమేమిటో, గదితలుపులు బద్ద
తెరిచి వున్నై. లోపల గడ్డపువాడు లేడు,
రాక్షసుడూ లేడు. యీలానికి కట్టిన
తాడు మాత్రం వేళ్ళాడుతున్నది.

ఈ దృశ్యం కంటబడగానే, ఉదయ
మేడు నిలువునా నిరైపోయాడు. "నా అక
లన్నీ గడ్డపువాడి మీద పెట్టుకుని వస్తే,
యీలా అయిందేమిటి? వాడు ఏమైనట్టు?
ఇదంతా చూస్తూంటే, రాక్షసుడు గడ్డపు

వాడి మీద మండిపడి వున్నట్టు తోస్తుంది.
వాడు గడ్డపువాడిని హతమార్చి లేదుగదా
కొంపదీని? అయినా, అలా జరిగి వుండ
టానికి ఏల్లేదు. గడ్డపువాడు ఏదో తంత్రం
చేసి, రాక్షసుణ్ణి మాయపుచ్చగలడు.
ఇక్కడే మరి ఏ గదిలోనన్నా వాడు
బంధించబడి వుండవచ్చు." అను
కుంటూ ఉదయమేడు గదులన్నీ
గాలింపటం మొదలుపెట్టాడు.

అలా వెతుకుతూండగా, ఉదయమేడి
కాలు నేల మీద ఒక మీట వైన వడింది.
అలా వడగానే ఎదురుగా వున్న గోడ
రెండుగా విచ్చి దారి ఏర్పడింది. ఉదయ
మేడు ముందుకు ఒక్క అడుగు వెళ్ళాడు.

అంతే, రెండవ అడుగు పడనేలేదు. ఎందుచేతనంటే—అతని కెదురుగా ఒక బంగారు ద్వారం కనిపించింది. దానిపై నుంచి చీకరమైన మూడు సర్పాలు బ్రహ్మాండంగా బుసలుకొడుతున్నై. గడ్డపు వాడు అ లోపల వున్నాడేమో! కాని, సర్పాలను తప్పించుకు వెళ్ళటం ఎలా? ఉదయనుడు తీవ్రంగా ఆలోచించసాగే సరికి, పెరువులా ఒక ఉపాయం తట్టింది.

అతడు గడ్డపువాడి గదిలోవున్న బాస నెమ్మదిగా దొర్లించుకు వచ్చాడు. బాసలో దూరి మూతవేసుకుని, ఒక్క దినురులో బంగారు ద్వారం లోంచి చూసుకు పోయాడు. మూత తొలగించి తొంగి

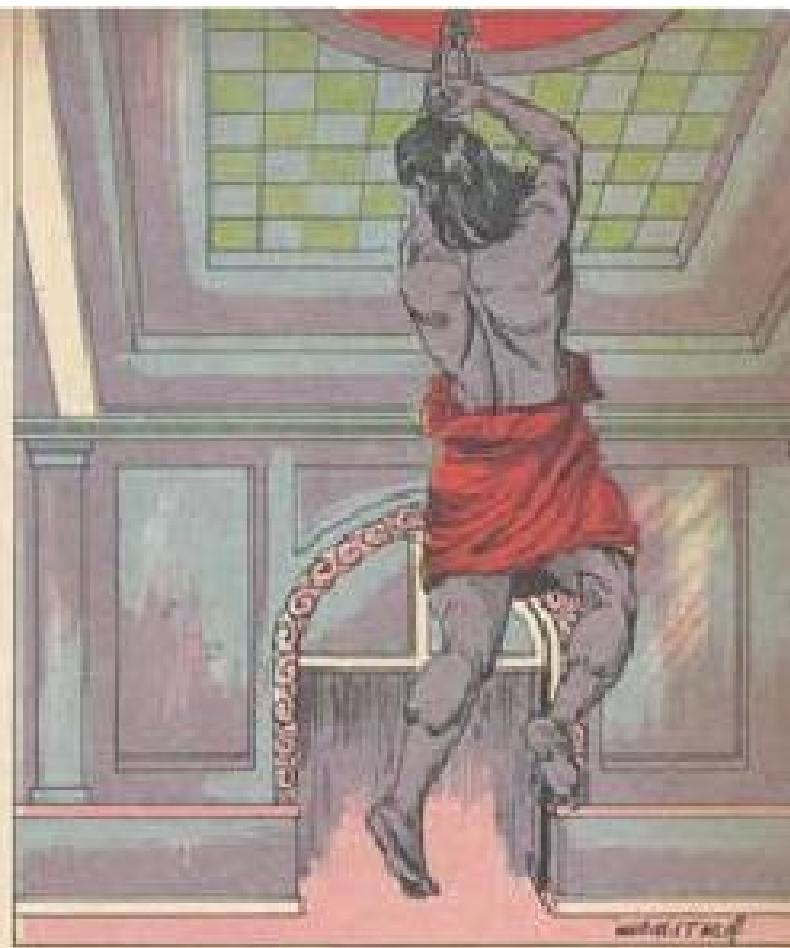
చూచాడు. మరేం ప్రమాదం లేదని తేచి లైటపడ్డాడు.

ఆ గది చూచేసరికి ఉదయనుడి కళ్ళు మెరుమెట్లు గొలిపినై. గది గోడచా, నేలా అంతా బంగారుమయమే. కిలుం సేపు విస్తుపోతూ అలాగే గది అంతా పరికిస్తూ వుండిపోయాడు. కాని, అంతలోనే తను వచ్చిన పని గుర్తుకు వచ్చింది. గడ్డపు వాడి కోసం మూల మూలలా వెతక సాగాడు. కనిపించలేదు. కాని, అలా వెతుకుతూండగానే, అక్కడున్న మరో మీట పైన కాలుపడి, ఎదురుగావున్న గోడ ఇది పరకటిలాగానే చీలి, దారి యిచ్చింది. క్రిందటి మారు జరిగినట్టుగానే, ఏదో చిత్రం జరుగుతుందనుకుంటూ, ఉదయ నుడు అడుగు ముందుకు వేశాడు.

క్రిందటి మారులాగానే, యీసారి కూడా ఒక పెద్ద ద్వారం కనిపించింది. అయితే, యిది వెండిద్వారం. దీనికి అరునర్పాలు వేళ్ళాడుతున్నై. ఒకసారి ఉపాయం కనిపెట్టి వున్నవాడే కనక, ఈ మాటుకూడా బాసలో దూరి, ఈ ద్వారం లోంచి కూడా చూసుకుపోయాడు. కాని దురదృష్టవశాత్తూ, యీసారి బాస విసు రుగా దొర్లుకుంటూ పోయి, వెండి గది గోడకు కొట్టుకుని ముక్కలు ముక్కలై పోయింది.

ఉదయసుడు చానసుంచి బైటపడ్డాడు. గది గోడలూ, నేల అంతా వెండి మయం. అయితే, ఆ వింత చూస్తూ, విస్తుపోతూ వుందిపోక ఉదయసుడు ముందుకు పోయేమార్గం ఏమిటా అని వెతికాడు. కాని, యిక్కడ మీట ఏదీ కనిపించ లేదు. అయితే, గదిపై కచ్చు నుంచి, వెండి గొలుసు ఒకటి వేళ్ళాడుతున్నది. ఒక్క ఎగురు ఎగిరి అది పట్టుకుని లాగాడు. ఎదురుగా వున్న వెండిగోడ, మెల్లిగా పైకి లేచిపోయి చారి ఏర్పడింది. లోపలకు ఆరుగు పెట్టాడు. ఉదయ సుడు. ఈ పొరి కూడా ఒక పెద్ద ద్వారం కనిపించింది. అయితే, యిది రత్నాలతో పొడగబడిన ద్వారం. దీని పై నుంచి పన్నెండు సర్పాలు వేళ్ళాడుతున్నై.

ఉదయసుడు యింతసేరకూ చానలో దూరి ఎలాగో బంగాడు ద్వారం. వెండి ద్వారం వాటుకోచ్చాడు. ఆ చాన కాస్తా పగిలిపోయింది. ఏమిటి మార్గం? ఇలాంటిది యింకా ఎన్ని ద్వారాలు చానలో, యింకా ఎన్ని ప్రమాదాలు ఎక్కోవలసి వుంటుందో, అనుకున్నాడు ఉదయసుడు. తిరిగి పోవాలన్నా, ద్వారాల దగ్గర వున్న సర్పాలతో ప్రమాదం వున్నది. పోనీ తెగించి రత్నాల ద్వారం ప్రవేశించేందుకు ప్రయత్నిద్దామా అంటే, ఒకటి కాదు,

రెండు కాదు, పన్నెండు సర్పాల నుంచి తప్పించుకోవాలి!

ఉదయసుడు, "ఏమిటాచారి, భగవంతుడా!" అనుకుంటూ, ఆ రత్నాల గదిలోనే కూర్చుని ఉత్తంగా అలోచించ సాగాడు. కాని ఎంత అలోచించినా, ప్రాణాలకు తెగించి లోపలకు పోవటం తప్ప వేరే మార్గం కనిపించలేదు. అంటే ముందు ద్వారానికి వెళాడుతున్న సర్పాలను సంపాదించాలి.

మారు అలోచన లేకుండా ఉదయ సుడు చచ్చిన కత్తి దూసి, వెళాడుతున్న ఆ సర్పాల పైన ఒక్కవేటు వేకాడు. ఆ దెబ్బతో ఆరు సర్పాల తలలు తెగ

వదిలై, మరోదెబ్బ వేశాడు. ఈసారి అయి
దీంటి తలలు ఎగిరి పోయినై. ఒక్క
సర్పం మిగిలింది. దానిని తెగటార్చితే,
ఇక లోపలకు ప్రవేశించవచ్చు!

ఉదయసుడు గురి చూసి కత్తి విసి
రాడు. కాని సర్పం యీసారి దెబ్బ
తప్పించుకొని, ఒక్క వినుయలో వచ్చి
ఉదయసుడి చేతి మీద కాటువేశింది.
అతడి చేతిలోని కత్తి కాస్తా కిందపడింది.

ఏదో ఎక్కి పోతున్నది ఉదయసు
డికి. ముచ్చెమటలు పోసినై. అలక్కమైతే
ప్రాణానికి మోసం. ఉదయసుడు కత్తి
తీసుకుని ఒక్క వేటుతో చెయ్యిసరికి
వేసుకున్నాడు. మరో దెబ్బతో ఆ సర్పాన్ని
కూడా ఖండించివేశాడు. మరుక్షణమే
స్వప్నహతప్పి పడిపోయాడు.

అలా ఎంతసేపు వదివున్నాడో తెలి
యదు. తిరిగి స్వప్నా వచ్చి చూసేసరికి,
తెగిన చేతినుండి కారిన రక్తం మడుగు
కట్టివుంది. ఇంకా రక్తం కారుతూనే
వుంది. ఏమిటి చేయటం. భరించటం

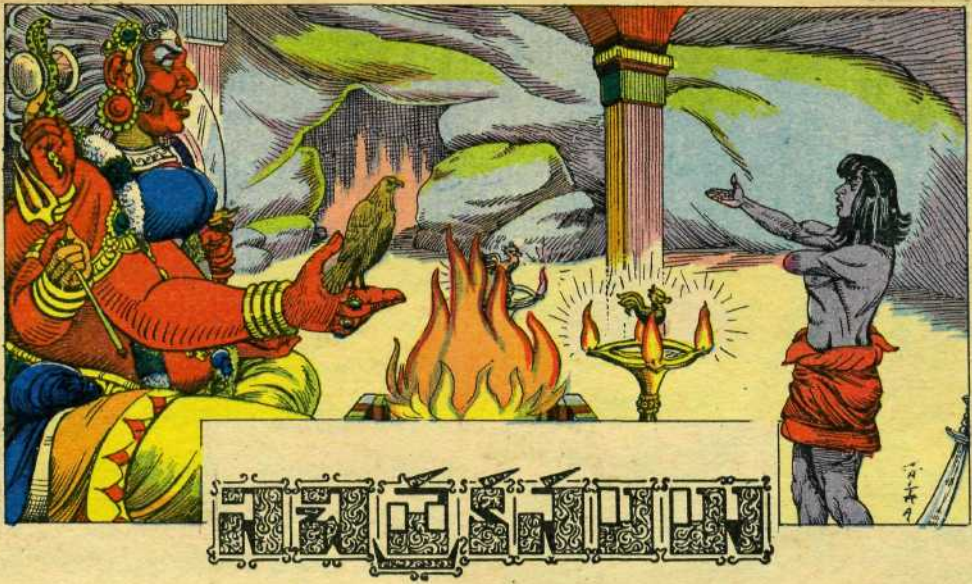
తప్ప! వాధవేడుతూనే ముందుకు పొగాడు
ఉదయసుడు.

కొంత దూరం వెళ్ళేసరికి ఒక పెద్ద
గుహ కనిపించింది. అందులో రాక్షసుడు
కొలుస్తూవున్న దేవి విగ్రహం కనిపిం
చింది. దేవి మేడలో నూట ఒక్క పుర్రెలు
వెళ్ళాడుతున్నై. నేటిలో నుంచి భుగ
భుగమంటూ అగ్ని జ్వాలలు వస్తూ
వున్నై. కళ్ళల్లో నుంచి తీవ్రమైన వెలుగు,
వెలుగులోంచి కిరణాలు వస్తున్నై. దేవి
చెయ్యి జాచివున్నది. అరచేతిపైన ఒక
గద్ద నిలబడివున్నది. ఆ వాతావరణ
మంతా చాలాభయంకరంగా వున్నది.

అయినా ఉదయసుడు చలించలేదు.
ధైర్యం కూడ దీసుకొని, విగ్రహం వైపుకు
నడిచాడు. నాలుగడుగులు వేశాడో లేదో,
దేవి నెసటి నుండి బ్రహ్మాండమైన పొగ
వెలువది. గుహ అంతా ఒక్క సారిగా
కమ్ముకున్నది. ఆ పొగలో ఉదయసుడు
ఉక్కిరి బిక్కిరై పొసాగాడు.

—(ముగింపు పై పంచెకలో)

18

[రాక్షసుడి అనుమతితో ఉదయనుణ్ణి వెతుకుతూ, నిశీధుడు బయలుదేరాడు. ఈ లోపల పాతాళగృహంలో వున్న ఉదయనుడు, విషసర్పాలు కాపలా కాస్తున్న కొన్ని ద్వారాలు దాటి, ఒకచోట రాక్షసుడు వూజించే దేవీవిగ్రహాన్ని చూస్తూనే, విగ్రహం నొసటి నుంచి వెలువడుతున్న పొగలోచిక్కుకుని, దారికాసక ఉక్కిరిబిక్కి రయాడు. తరవాత—]

ఉదయనుడు భయకంపితుడైపోయి, ఆ దుర్మార్గుడైన రాక్షసుడికి, మరింత యిక తనకు చావు తప్పదనుకునేంతలో, బలం ప్రసాదించటంలో, లోకానికి జరిగే హఠాత్తుగా పొగ మాయమైపోయింది. మేలేమిటి, తల్లీ?" అన్నాడు. ఆ వెంటనే రకరకాల ధ్వనులతో దేవీ దేవి ఉలకలేదు; పలకలేదు. ఉదయనుడు ఒక క్షణం ఆగి, "తల్లీ! ఇంత సరకూ నిద్రాహారాలు లేక పడరాని తెచ్చుకుని, దేవీ విగ్రహం ముందు నిలకష్టాలు పడ్డాము. ఆ రాక్షసుణ్ణి హత బడి, "తల్లీ! ఇందరు అమాయకుల మార్చాలి. వాడి ప్రాణాలెక్కడున్నాయో ప్రాణాలను బలి కోరటం ఏం న్యాయం? చెప్పి పుణ్యం కట్టుకో!" అన్నాడు.

దేవి, యీ కోర్కెకూ సమాధానం చెప్పలేదు. ఇది పనిగాదని ఉదయనుడు, దేవి చేతిలో వున్న గద్దను తన కత్తితో ఒక్క వ్రేటుకు నరికి వేశాడు. గద్ద కాస్తా అగ్నిగుండంలో పడింది. దేవి విగ్రహం మాయమై, ఆ ప్రదేశమంతా వెలుగుతో నిండిపోయింది.

ఉదయనుడు గిరుక్కున వెనుదిరిగి చూశాడు. అంతకు ముందు తను దాటి వచ్చిన ద్వారాలూ, గదులూ ఏవీలేవు. అంతా ఒక ఎడారిలా తయారైంది.

ఉదయనుడు తిరుగు ముఖం పట్టాడు. అంతకు ముందు రత్నాలద్వారం వున్న చోట, రత్నాలతో పొదగబడిన ఒక బాతు

గుడ్డు వంటి గుడ్డు కనిపించింది. దానిని తీసుకుని మరికొంత దూరం పచ్చేసరికి, అలాంటిదే వెండిగుడ్డు కనిపించింది. అదీ తీసుకుని మరికొంత దూరం వెళ్ళే సరికి, బంగారుగుడ్డు కనిపించింది. దానిని తీసుకుని ముందుకు సాగేసరికి, గడ్డపు వాడు వేళ్ళాడ దీయబడిన గది కూడా కనుపించకుండా పోయింది.

ఉదయనుడు విస్తుపోతూ పాతాళం లోంచి బయటికి వచ్చాడు. అప్పుడే రాక్షసుడి సేవకులు వచ్చి చుట్టు ముట్టారు. వాళ్ళతోపాటు కొలనులో హంసల రూపంలో వుంటున్న వాళ్ళు కూడా మామూలు స్వరూపాలు పొంది వచ్చే శారు. సోదరుడు కనబడగానే సంధ్య ఒక్కపరుగున వచ్చి కౌగలించుకున్నాడు.

ఇంతలో రాక్షసుడి సేవకులు ఉదయ నుడిని అమాంతం ఖుజాల పైకి ఎక్కించు కుని, "నీవు దేవుడివే, మా రాజా! నీ ధర్మమా అని, ఇన్నాళ్ళకు మాకు ముక్తి దొరికింది!" అన్నారు.

ఒకడు ఉదయనుడి మొండిచేతి నుంచి కారుతున్న రక్తం చూశాడు. వాడు వెంటనే, "చూస్తారేమిటా! పసరు తెండి," అని కేకవేశాడు.

ఒకడు పసరు తెచ్చి ఉదయనుడి చేతికి రాచి కట్టుకట్టాడు. అప్పుడు ఉదయనుడు

వాళ్ళ నందరినీ తీసుకుని, కొలను వైపుకు వెళ్ళాడు. తీరా చూడగా అక్కడ కొలనులేదు, శిలలుగా మారిపోయిన దురదృష్టవంతుల ప్రతిమలు మాత్రం నిలిచివున్నై.

ఉదయనుడు వెంటనున్న వాళ్ళను, "కొలను ఏది?" అని అడిగాడు.

"ఇంకా కొలను ఎక్కడుంటుంది, బాబూ! దేవి మాయంకావటంతో అన్నీ మాయమైపోయినై," అన్నారు వాళ్ళు.

"మరైతే, యీ శిలా ప్రతిమల గతేమిటి?" అన్నాడు ఉదయనుడు.

"వాళ్ళ గతి అంతే! కొలను కాస్తా పోయె. వాళ్ళకు మామూలు స్వరూపాలు ఎలా వస్తవి?" అన్నారు సేవకులు.

"అయ్యో, ఎంత దారుణం! నిష్కారణంగా యిందరి ప్రాణాలు హరించి పోవటానికి కారకుణ్ణియానే," అంటూ విచారించసాగాడు ఉదయనుడు.

అటు తరువాత, "సోదరుడు నిశిధుడు ఏమయ్యాడే! ఆ గడ్డపు వాడు ఏమయ్యాడే! రాజకుమార్తె లేమయ్యారో తెలియలేదు. ఆ సంగతులన్నీ తెలుసుకోవాలి," అన్నాడు ఉదయనుడు.

"మరి పదండి!" అన్నారు సేవకులు.

"అలా కాదు, మీరంతా యిక్కడే వుండండి," అని వాళ్ళనక్కడ కాపలా

పెట్టి, సంధ్య, యితర పరివారాన్ని తీసుకుని, వెంటనే ఉదయనుడు బయలుదేరాడు. ముందుగా అతడు ప్రతాపసింహుడి రాజ్యం చేరి భోగట్టాచేశాడు.

"అబ్బే, ఎవరూ రాలేదు. నీవు అప్పుడు వెళ్ళటం, నిన్ను మళ్ళీ యిప్పుడే చూడటం. ఆ రాక్షసుణ్ణి తప్పించుకుని ఎలా వచ్చావోయ్?" అని ప్రశ్నించాడు ప్రతాపుడు.

"వాడి సంగతే తెలియలేదు. అయితే, వాడి మాయా భవనం మాత్రం మట్టిపాలు చేసి వేశాను. నా సోదరుడూ, రాజకుమార్తెలూ ఏమయారో తెలుసుకోవాలి," అన్నాడు ఉదయనుడు.

“కావాలంటే, నా పరివారాన్ని కూడా పంపుతా,” అన్నాడు రాజు ఎంతో దయతో.

“మీ అభిమానం వుంటే చాలు,” అంటూ ఉదయనుడు, రాజు వద్ద సెలవు తీసుకుని, మళ్ళీ పరివారంతో సాగిపోయాడు.

* * *

రాజు ప్రతాపసింహుడి మాట నమ్మి, అతడి సేవకులను నిశీధుడు వెంట తీసుకుపోవటం ప్రమాదకరమే అయింది. అదను చూసి ప్రతాపుడి సేవకులు, నిశీధుడి తల తెగవేసి, అరణ్యంలో పార వేసి చక్కాపోయారు. మరునాడు, ఆ చుట్టు ప్రక్కల ఆశ్రమంలో వుంటున్న

ఒక ఋషిశ్వరుడు, ఆ దారిన వస్తూ, నిశీధుడి తలా, మొండెమూ చూచాడు. వాటిని తన ఆశ్రమానికి చేర్చి, వాటికి సంబంధించిన వాళ్ళెవరైనా వస్తారా అని ఎదురు తెన్నులు చూస్తూ వున్నాడు.

కొద్దిరోజులకే దానశీల మహారాజు పంపిన ఆయన మంత్రి, ఈ ఋషిశ్వరుని ఆశ్రమం చేరుకోవటం తటస్థించింది. నిశీధుని తలా, మొండెమూ చూచి గుర్తు పట్టాడు. “అయ్యో, ఇదేమి ఘోరం!” అంటూ గుండెలు బాదుకున్నాడు మంత్రి.

“నాయనా, విచారించి ప్రయోజనం లేదు. దుఃఖించకు. నేనూ, నీ వెంట వస్తాను. కలిసిపోదాం, పద. నేను చేయ గల ఉపకారమల్లా ఒకటే; ప్రాణం పోయటం నా చేతకాదు. కాని ఎంత కాల మైనా సరే, యీ కళ్ళే బరము చెడి పోకుండా నిలవ చేయగలను,” అని మంత్రిని ఓదార్చాడు ఋషిశ్వరుడు.

“అంతకంటే కావలసిందేమున్నది! ఈ అపద సమయమందు మీరు దేవుడి లాగా వచ్చారు. మనం ఈ స్థితిలో శ్రావస్తీనగరం చేరుకుంటే చాలు. తరవాత సంగతి ప్రభువులే ఆలోచించ గలరు,” అన్నాడు మంత్రి.

ఋషిశ్వరుడూ, మంత్రి కొద్దిరోజుల్లో శ్రావస్తీనగరం చేరారు. నిశీధుడి కళ్ళే

బరం చూసి అందరూ కొయ్యబారి పోయారు. సంధ్య, ఉదయనుడూ, వాళ్ల ముసలి తల్లి పేగులు తరుక్కుపోయేట్టు విలపించసాగారు. ఈ స్థితిలో గడ్డపువాడు అక్కడికి వచ్చాడు.

గడ్డపువాడు చాలా విచిత్ర పరిస్థితుల్లో అక్కడికి చేరుకోవటం జరిగింది. రాక్షసుడికి వాడంటే ఎప్పుడూ అనుమానమే. తన మాయా భవనంలో వదిలిపోతే, ఏదో ముప్పు తెస్తాడని అతడు భావించాడు. అందువల్ల రాక్షసుడు సంచారానికి బయలుదేరినప్పుడు గడ్డపువాణ్ణి తనవెంట తీసుకుపోయాడు.

ఆ పరిస్థితుల్లో ఒకరోజున రాక్షసుడు, గడ్డపువాడితోపాటు ఆకాశమార్గాన సంచరిస్తున్నాడు. దిగువ అంతా మహాసముద్రం. సరిగా అదే సమయంలో ఉదయనుడు, దేవిచేతిపైన ఉండే గద్దను పడగొట్టటం జరిగింది. ఇక్కడ ఉదయనుడు గద్దను పడగొట్టటమేమిటి, ఆకాశమార్గాన గద్ద రూపంలో వున్న రాక్షసుడు నిజరూపం పొంది, ఒక చావు కేకపెట్టి, సముద్రంలో పడి మరణించటం ఏమిటి-రెండూ ఒకేసారి జరిగాయి.

రాక్షసుడితోపాటు సముద్రంలో పడిన గడ్డపువాడు మాత్రం, రెండు రోజులపాటు శ్రమపడి సముద్రం యీది, చివరకు

కొస ప్రాణాలతో ఒడ్డుకు చేరుకోగలిగాడు. వాడు గజ ఈతగాడు.

మాయాభవనం మట్టి పాలయిందనీ, ఇక ఏ విధమైన బాధలూ వుండవనీ, గ్రహించాడు గడ్డపువాడు. తను చేరుకున్న సముద్ర తీరపు నగరం ఏదో అక్కడి వాళ్ళను అడిగి తెలుసుకున్నాడు. అది క్రావస్తీనగరం అని తెలుసుకోగానే, అతడి అనందానికి మేరలేకపోయింది.

గడ్డపువాడు ఉత్సాహంగా రాజభవనం ప్రవేశించేసరికల్లా, అక్కడ ఏడుపులూ పెడబొబ్బలతో, అంతా గోలగా వున్నది.

గడ్డపువాడు శత్రువులు వేసిన ఎన్నెన్నో వ్యూహాలను ఛేదించినవాడు. బ్యాతి

పొందిన రాక్షసుడి చేతిలో మసలిన వాడు. మామూలు మానవులలాగా ప్రతి విషయంలోనూ అధైర్యం చెందడు. అతను అందరినీ ఊరడిస్తూ, “ఇప్పటివరకూ అంతా సవ్యంగానే నడిచింది, కంగారు పడవద్దు,” అన్నాడు.

గడ్డపువాడు, ఉదయసుణ్ణి చేరబిలిచి, “అబ్బాయి, ఇదంతా ప్రతాపసింహుడి కుట్రేగాని, వేరుగాదు. భస్మాలూ, అంజనాలూ వాడే కాజేసి వుంటాడు. ముందు వాటిని తిరుగా చిక్కించుకోవాలి. ఈ పని చూడు,” అన్నాడు.

ఉదయసుడు క్షణమైనా నిలవలేదు. దానశీల మహారాజు గారి సైన్యాన్ని

తీసుకున్నాడు. గడ్డపువాడిని వెంటబెట్టుకుని, మాళవరాజ్యం చేరుకున్నాడు. నగరం చూడబోతే పందిళ్ళతో, పచ్చటి తోరణాలతో కళకళాడుతూ వున్నది. ఈ వేడుకంతా ఏమిటని భోగట్టాచేయగా, ప్రతాప మహారాజులుంగారికి ఒక్కసారిగా ముగ్గురు మహారాజులు కాబోతున్నారని అబ్బురంగా చెప్పుకుంటున్నారు అందరూ.

గడ్డపువాడు చేసిన సూచనలు అక్షరాలా నిజమయేటట్టుగానే తోచింది ఉదయసుడికి. ఆ శ్చర్యంతో వాళ్ళు మహాలు ప్రవేశించారు. పెళ్ళిపీటల మీద వరసగా సుహాసినీ, సుభాషిణీ, సుకేసినీలు ముగ్గురూ తీర్చి కూర్చుని వున్నారు. కులుకుతూవున్న ప్రతాపుడు మూడు మంగళ సూత్రాలు చేతపట్టుకొనివున్నాడు.

ఉగ్రమూర్తి అయినాడు ఉదయసుడు. ఒక్కలిప్తలో బాకుదూశాడు. కాని, గడ్డపువాడు అడ్డుకున్నాడు. అంతలోనే సైన్యమంతా ముట్టడివేసింది. ప్రతాప మహారాజు చేతులకు సంకెలలు తగిలించగానే ఆయన తెల్లబోయి నిశ్చేష్టుడయ్యాడు.

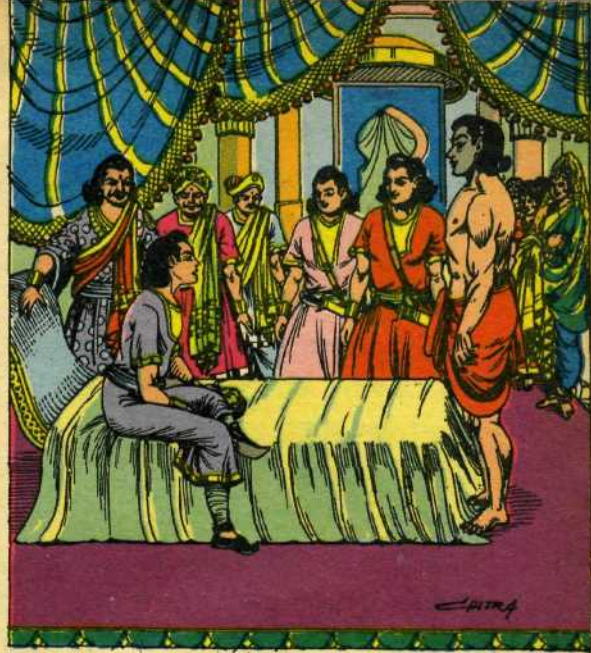
సంగతి అర్థమైన తరువాత ప్రతాపుడు, ఉదయసుడికి దాసోహం అని, తాను చేసిన తప్పులన్నీ ఒప్పుకున్నాడు. కాజేసిన

భస్మాలూ, అంజనాలూ ఒప్పుగించి వేశాడు. అంతేకాక ఉదయనుడికి, గడ్డపువాడికి మొక్కి, “బాబూ, మీ బానిసను. నా సర్వస్వమూ మీదే. మన్నించండి,” అని క్షమాపణ చెప్పుకున్నాడు.

ఎన్నేకష్టాల కోర్చి, గండాలు గడిచి, తమను రక్షించటానికి జీవితాన్నే అర్పించటానికి సిద్ధపడిన సాహసుడు ఉదయనుణ్ణి చూడగానే, రాజకుమార్తెలు ముగ్గురకూ ప్రాణం లేచివచ్చింది. చెప్పలేని ఆవేశంతో ఉదయనుడి వద్దకు వచ్చారు. అప్రయత్నంగా జలజల మంటూ వారి కన్నుల వెంట ఆనంద బాష్పాలురాలినై.

అయితే, ఉదయనుడి చెయ్యి మొండిగా వుండటం వాళ్ళు వెంటనే కనిపెట్టి వేశారు. నిజానికి యీ సందడిలో అతడి చెయ్యి సంగతి అందరూ మరిచే పోయారు. కాని, సారథి అయిన గడ్డపు వాడు నించున్నపాటున పాతాళగృహానికి పోయి, అక్కడ పడివున్న ఉదయనుడి చేతిని స్వయంగా పట్టుకవచ్చాడు. అంజనాలు ప్రయోగించి చేతిని మామూలుగా అతికించివేశాడు.

రాక్షసుడు లోగడ రాకుమార్తెలను మూగవాళ్లనుగా చేసి వదిలాడు. అయితే, దేవి చేతిలోని గడ్డ ఎప్పుడైతే భూపతన

మైనదో, అప్పుడే రాక్షసుడు కూడా మరణించాడు. రాక్షసుడితోనే పోయినై, అతడు ప్రయోగించిన మాయలన్నీ. ఆ మాయలలో ఒకటైన రాకుమార్తెల మూగతనమూ పోయింది. ఇప్పుడు వాళ్ళు మామూలుగా చిలకల్లాగా మాట్లాడుతున్నారు.

ఈ విధంగా రాకుమార్తెలనే కాక; మాళవరాజ్య లక్ష్మిని కూడా సంపాదించుకు వచ్చిన ఉదయనుడు, అందరినీ వెంటబెట్టుని శ్రావస్తీనగరంలో అగుడు పెట్టాడు. గడ్డపువాడు భస్మాల, అంజనాల ప్రభావంతో నిశీధుని తలా, మొండెమూ అతికించి జీవంపోశాడు.

రాజ్యంలోని ప్రజయావన్నుందీ, అనంద డోలికలలో తేలిపోయారు. రాజు, రాణీ కవలసోదరుల ఋణం ఎన్ని జన్మలకైనా తీర్చుకోలేమంటూ, వాళ్ళను ఎంతగానో అభినందించారు.

అప్పుడు కవలసోదరులు ముగ్గురినీ దానశీల మహారాజు చేరదీసుకుని, సుహాసిని చేతిని ఉదయనుడి చేతిలోనూ, సుభాషిణి చేతిని సంధ్య చేతిలోనూ, సుకేశిని చేతిని నిశీధుడి చేతిలోనూ వుంచాడు. గురుతుల్యుడైన గడ్డపువాడు దీవించగా, ముగ్గురు కవలలకూ, ముగ్గురు రాకుమార్తెలకూ అతివైభవంగా వివాహం జరిగింది.

తరువాత దానశీలమహారాజు, గడ్డపువాడిని మాళవదేశానికి అధిపతిగా వుండమనికోరాడు. కాని, సర్వసంగ పరిత్యాగి, నిమిత్త మాత్రుడు అయిన గడ్డపువాడికి రాజ్యాలేలాలని లేదు. ప్రతాపసింహుడు పశ్చాత్తాపం తెల్పుగా, అతని రాజ్యం అతనికి తిరుగా యిప్పించినేశాడు.

దానశీల మహారాజు తన రాజ్యాన్ని ముగ్గురు కవలసోదరులనూ పంచుకోమని కోరాడు. కాని, కవలలు ఎంత మాత్రమూ అందుకు ఆశపడలేదు. సర్వ సమర్థుడైన ఉదయనుడు, తను రాక్షసుడి భవనంలో చేజిక్కించుకున్న గుడ్డుమూడూ బయటికి తీశాడు. కొంత కొంత దూరాన విడివిడిగా గడ్డపువాడి సలహామీద, వాటిని మూడు చోట్లపెట్టి బద్దలు కొట్టేసరికి, అక్కడ వరసగా వెండికోట, బంగారుకోట, రత్నాల కోట మూడూ ఏర్పడినై. ఆ కోటలలో కవలలు సుఖంగా ఉండసాగారు.

ఇంత హడావిడిలోనూ వారు ఒక్క విషయం మటుకు మరవలేదు. దుష్ట రాక్షసుడి బలికి ఆహుతిఅయి శిలలుగా మారిపోయిన, ఆ ప్రతిమల సంగతి ఉదయనుడిమనసును బాధిస్తూనేవున్నది. ఆ మహావీరులకు స్మారక చిహ్నంగా ఒక చక్కటి భవనం నిర్మించి, ఆ భవనం చుట్టూ, ఈ ప్రతిమలను స్తంభాలుగా అమర్చాడు. —(అయిపోయింది)

